

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

SAMFUNDET
FOR DANSK
GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE
BTIFET 1879

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

80. AARGANG
(14. RÆKKE 2. BIND 4. HEFTE)
1960

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

INDHOLD

Fire Breve til Arkitekt Hans Kristjan Tybjerg 1842-49. Ved over- bibliotekar, dr. phil. <i>H. Topsøe-Jensen</i>	141
Marinens Arkiv i Rigsarkivet som personalhistorisk Kilde. Af kom- mandørkaptajn <i>H. F. Kiær</i>	165
Bidrag til Familien Wandals Historie. Af sognepræst <i>Aage Dahl</i> ...	172
Vestindiske jurister. Af ekspeditionssekretær, cand. jur. <i>H. F. Garde</i>	177
Rettelser og tilføjelser til Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris m. Æ. Af ekspeditionssekretær, cand. jur. <i>H. F. Garde</i>	190
Danske Studenter i Ingolstadt 1549-1659. Af grosserer <i>H. Friis</i> ...	194
Register. Ved genealog <i>Alfred Larsen</i>	197

KØBENHAVN — 1960

Oplysningstjeneste.

Medlemmer, der ønsker oplysning eller vejledning i genealogiske og personalhistoriske spørgsmål, kan henvende sig til oplysningstjenesten, der efter evne og spørgsmålenes art besvarer disse, enten direkte til spørgeren eller ved indrykning i tidsskriftet. Spørgsmål indsendes til redaktøren, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Sdr. Fasanvej 46, København Valby. Svarporto bedes vedlagt.

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 20 kr.

Samfundet har siden dets stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. række, bind I-III (1880-82) ved *F. Krarup*.
1. - , - IV-VI (1883-85) ved *G. L. Wad*.
2. - , - I-IV (1886-89) ved *G. L. Wad*.
2. - , - V-VI (1890-91) ved *H. W. Harbou*.
3. - , - I-III (1892-94) ved *H. W. Harbou*.
3. - , - IV-VI (1895-97) ved *G. L. Grove*.
4. - , - I-II (1898-99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. - , - III-VI (1900-03) ved *G. L. Grove*.
5. - , - I-VI (1904-09) ved *G. L. Grove*.
6. - , - I (1910) ved *G. L. Grove* og *Paul Hennings*.
6. - , - II-VI (1911-15) ved *Paul Hennings*.
7. - , - I-VI (1916-21) ved *Paul Hennings*.
8. - , - I-VI (1922-27) ved *Paul Hennings*.
9. - , - I-VI (1928-33) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
10. - , - I-VI (1934-39) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
11. - , - I-VI (1940-45) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. - , - I-III (1946-48) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. - , - IV-VI (1949-51) ved *Albert Fabritius*.
13. - , - I-II (1952-53) ved *Albert Fabritius*.
13. - , - III-VI (1955-58) ved *Sven Houmøller*.
14. - , - I-II (1959-60) ved *Sven Houmøller*.

I årgangen 1930 findes indholdsfortegnelse til tidsskriftets første 50 årgange og i årgangen 1946 til årgangene 51-66.

Fortegnelse over restbeholdninger af

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT 1.-10. Række. (1880-1939).

Række 1. Bind I-V (1880-84).	Række 2. Bind I (1886)	udsolgt.
udsolgt.	Bind II (1887).	
Bind VI (1885)	Hefte 1	5 ekspl.
Hefte 1	Hefte 1	
- 2	- 2	13 -
- 3	- 3	8 -
- 4	- 4	9 -
1 ekspl.		

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

80. AARGANG
(14. RÆKKE 2. BIND)
1960

Udgivet af
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

KØBENHAVN 1960

Redigeret af Samfundets Skriftudvalg
ved
SVEN HOUMØLLER

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S
KØBENHAVN

INDHOLD

Et Chrétien-Fund. Af kontorchef <i>O. H. Clementsen</i>	1
Slægten Nørager. Af kontorchef <i>Knud Bierfreund</i> og sparekassefuldmægtig <i>E. Juel Hansen</i>	9
Stamtavle over en slægt Bützow. Af grosserer <i>G. Bützow-Rohde</i> †	17
Katharina Krumpin. Af fil. lic. <i>Tore Nyberg</i>	43
Samfundets anliggender	54
Fortegnelse over medlemmerne pr. 1. januar 1960	55
Magister Morten Thomsen og det Bredsdorffske „æreminde“ i Lunde kirke. Af førstelærer <i>H. K. Kristensen</i>	65
Christian Holberg. Av <i>Hans Krag</i>	73
Danske og norske Studenter ved Universitetet i Altdorf 1575–1809. Ved grosserer <i>H. Friis</i>	82
Nordslesvigske herredsfogder. Af amtsassessor <i>J. Smith</i>	89
Små meddelelser:	
Nogle Commentarer til Inskriptionen paa Jacob Olsens og Inger Joens- datters Ligsten i Øster Egitzborg Kirke. Af maleren <i>Wilhelm Seidel</i>	125
Den mystiske „Gaus“. Af ekspeditionssekretær, cand. jur. <i>H. F. Garde</i> .	127
Præstekonen Øllegaard Utzens Identitet opklaret. Af <i>Anna Rosenstand</i> <i>Christensen, gift Myrholm</i>	129
Fabricius. Af <i>Kirsten Prange</i>	133
Spørgsmål: 1. Forvalter Jørgen Sørensen. 2. Wilke – Wilker – Wilken. 3. Ole Beck. 4. Hanne Marie Langkilde, f. Boesgaard	134
Rettelser og tilføjelser: Danske Studenter i Göttingen. – Havnekontrollør P. A. Schmidt	135
Anmeldelser	137
Samfundets regnskab 1959.	140
Fire Breve til Arkitekt Hans Kristjan Tybjerg 1842–49. Ved overbiblio- tekar, dr. phil. <i>H. Topsøe-Jensen</i>	141
Marinens Arkiv i Rigsarkivet som personalhistorisk Kilde. Af komman- dørkaptajn <i>H. F. Kiær</i>	165
Bidrag til Familien Wandals Historie. Af sognepræst <i>Aage Dahl</i>	172
Vestindiske jurister. Af ekspeditionssekretær, cand. jur. <i>H. F. Garde</i>	177
Rettelser og tilføjelser til Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen: Candidati og exa- minati juris m. fl. Af ekspeditionssekretær, cand. jur. <i>H. F. Garde</i>	190
Danske Studenter i Ingolstadt 1549–1659. Af grosserer <i>H. Friis</i>	194
Register. Ved genealog Alfred Larsen	197
Tillæg: Dødsfald i Danmark 1958. Ved redaktør <i>Niels Friis</i> .	

Fortegnelse over boganmeldelser findes næste side.

BOGANMELDELSER

- Ehrencron-Kidde, Astrid: Hvem kalder -. (*H. Topsøe-Jensen*) 139
Houmøller, Sven: Paa Vandring i den stille Have. (*T. Vogel-Jørgensen*) 137

FIRE BREVE TIL ARKITEKT HANS KRISTJAN TYBJERG

1842-49

VED

H. TOPSØE-JENSEN

De følgende fire Breve er skrevet fra Familie og Venner til Arkitekten Christian Thyberg, der fra 1866 af nationale Grunde ændrede sit Navn til Kristjan Tybjerg. Brevene tilhører hans Datterdatter, Fru Inger Vestberg, f. Gram, der venligst har stillet dem til Raadighed for Personalhistorisk Tidsskrift, og som har givet Udg. Lejlighed til i Afskrift at læse fire Breve fra den første Rejse fra Tybjerg, hans Optegnelser om Faderen og Hjemmet og hans Selvbiografi. Enkelte Problemer i Teksten har jeg ikke kunnet klare; maaske kyndige Læsere kan supplere de manglende Oplysninger. For værdifuld Hjælp er jeg Hr. Kontorchef Helge Vestberg Tak skyldig.

HANS KRISTJAN TYBJERG var født i København 8. Oktober 1815 som Søn af Tømrermester, tidligere Oldemand for Lauget og til sin Død en af Stadens 32 Mænd HENRIK THYBERG (20/4 1776-25/12 1844) og hans Hustru OLINE, f. FALENKAM (11/11 1778-22/7 1853), en Købmandsdatter fra Odense, der havde været Guvernante i Overpræsident, Geheimeraad Christian Urnes Familie. Hun var livlig og velbegavet, meget litterært interesseret, ikke mindst for tysk Digtning. Til det lithograferede Portræt (efter Daguerreotypi), som Tegner & Kittendorff udførte efter hendes Død, skrev H. V. Kaalund følgende Linier:

Let og gjennemsigtig som et Slør
over Dig kun Alderdommen hviled,
og det indre Liv, som aldrig døer,
af de klare Øine kjærligt smiled!

Tybjerg voksede op i solid Velstand i Faderens store Gaard Dronningens Tværgade Nr. 349 (senere Nr. 19, Huset nedrevet) med

dens Tømmerplads og betydelige Have, som Helene Nyblom, f. Roed beskriver i sine „Livsminder fra Danmark 1843–1864“ (1913, S. 152). I Efterslægtsselskabets Skole havde han den bekendte Arkitekt Christian Hansen som Tegnelerer, og da denne 1829 rejste udenlands, fik han Undervisning af Prof. G. F. Hetsch, der foruden at være Lærer paa Akademiet drev en meget søgt privat Tegneskole. Han opfattede Tybjerg Livet igennem som sin egentlige Lærer. 1835 blev han Elev paa Akademiets Medailleskole, fik 1840 den lille og 1841 den store Sølvmedaille; samtidig var han i Tømmerlære og arbejdede som Lærling paa Universitetsbygningen, der netop var under Opførelse. Tybjerg roses som en fin og smagfuld Senklassicist; han har bygget et Par Herregaarde, endvidere nogle københavnske Ejendomme, hvoraf de kendteste vist er Gaarden Bredgade Nr. 4 – Store Strandstræde Nr. 3, bygget ved Siden af den Kannevorffske Gaard og paa den Tomt, hvor den i 1853 nedrevne gamle Collinske Gaard havde ligget, og Hjørnehuset Højbroplads Nr. 2 – Amagertorv Nr. 1. De fleste af hans bevarede Tegninger, bl. a. Tegninger til de endnu benyttede Bænke omkring Midteranlægget paa Kgs. Nytorv, findes i Samlingen af Arkitekturtegninger paa Kunstakademiet. Men han hemmedes i 28 Aar af sit meget skrobelige Helbred; siden 1838 led han af Epilepsi og blev først efter at have prøvet mange forskellige Læger og mange forskellige Kure her og i Udlandet helbredet ved en Bromkur i 1866. Han var gift 1° 23/4 1858 med JULIANE MARIE POULSEN (29/12 1835–1/6 1867), 2° 4/11 1868 med ELISE CAROLINE OLTMANN (26/9 1837–12/11 1900). Kristjan Tybjerg døde i København 13. Maj 1879. At han har været en meget smuk Mand, fremgaar af Ungdomsbilleder i Familieej: en Tegning af Constantin Hansen og et Maleri af Fritz Jürgensen.

For at søge Helbredelse foretog han i sine yngre Aar flere store Udenlandsrejser, og fra to af disse Rejser stammer Brevene. Brevskriverne er for det første hans Moder, der underskriver sig Aga. Dernæst Søsteren Jette, identisk med Fru HENRIETTE COLLIN D. Y. (22/10 1813–20/11 1894), gift 10. Aug. 1836 m. Assessor auscultans i Finansdeputationen, senere Departementschef og Sparekassedirektor EDVARD COLLIN (2/11 1808–10/4 1886), der ogsaa har ydet sine Bidrag til Brevene. Endelig hans Læge, Edv. Collins Fætter, senere tit. Professor EMIL HORNE MANN (19/10 1810–16/6 1890) og Edvard og Jette Collins nære Ven, Digteren H. C. ANDERSEN.

Tømmermester Thybergs boede i Stueetagen til Gaarden; Edvard Collins paa 1. Sal i Sidehuset, ligeledes til Gaarden. Et Fotografi

af Gaard og Have er gengivet i Rigmor Stampe: „H. C. Andersen og hans nærmeste omgang“, 1918, S. 192.

Chr. Thybergs første store Rejse gik med et Sejlskib søværts til Malaga. Videre Stationer paa Rejsen var Barcelona, Marseille, Genua og Rom. Afrejsedagen kender vi fra H. C. Andersen, som 24. Juli 1842 skriver til Jette Collin: „Af et Brev fra Deres Svigerfader erfarede jeg at Deres Broder reiste i Onsdags til Spanien, gid det havde været mig! dog for Dem og ham, der første Gang reiser ud og det fra et *Hjem*, kan jeg ret tænke mig at Afreisen har været smertelig! Men han vil have uendelig godt af denne Flugt! De skal see han kommer styrket og fornoiet tilbage“ (H. C. Andersens Brevveksling med Edvard og Henriette Collin, I, 1933, S. 322; citeres i det følgende som BEC). I Kjøbenhavns Skipperliste i Berl. Tid. 22. Juli 1842 anføres under 21. Juli: „J. Grønbech og N. L. Harrild til Malaga“. Sørejsen var, som det fremgaar af det første Brev, ordnet af Familien Thybergs Bekendt, Skibsmægler L. A. Hecksher.

At Chr. Thybergs Sygdom har lagt et tungt Pres paa Familien i Dronningens Tværgade, ses af Edv. Collins Svar paa Andersens Brev: „At alle Børnene ere tiltagne i Lystighed siden Christians Afreise, er naturligt. Forresten gik Afskeden meget godt“ (26/7 1842; BEC, I, S. 323). Torsdag 4. August naaede Skibet sit Bestemmelsessted og 12. August skrev Thyberg hjem fra Malaga. Herpaa svarede Familien:

I.

A. Monsieur
Msr. Christian Thyberg,
Architecte
Livorno,
poste restante
Franco
aux frontieres.

Kjæreste Christian Onsdagen den 31 August modtog vi med største Glæde dit Brev som i enhver Henseende opfyldte vore Forventninger, at din Nervesvaghed synes at være i Aftagende er jo Alt hvad der i saa kort en Tid kan være Talen om. Din Reises Korthed var næsten fabelagtig og det maae jo have forekommet dig som om du selv var Helten i et af 1000 og 1 Nats Eventyr ved saa pludselig at blive forflyttet i en Anden Verden. – At du ikke kom ind i Landet

og saa de mauriske Underværker, var jo kjedeligt, men det kan maaskee skee endnu, den Dampskibstour¹ du har projecteret og nu som vi haaber har gjort er jo yderst berømt for sin Deilighed, det er den som Nat og Dag foresvæver Andersen og selv Fatter kommer omtrent 10 Gange om Dagen ind og siger „Naa, mener I nu at Christian er i Barcellona? Jeg tror at jeg selv reiser til Barcelona“. Han var meget glad over dit Brev og overlader aldeles til dig selv hvorhen og hvordan du vil reise, din Plan at gaae til Rom og Neapel synes vi Alle godt om og det skal ikke mangle paa udmærkede Breve og Anbefalinger² saasnart nærmere høres. I Livorno er som du vel veed en Broder til Frue Stampe en Hr. Dalgas³ – som tager sig meget af de Danske. – Vi har det Alle Godt herhjemme og lever som sædvanlig temmelig stille. Grethe⁴ som jeg var hos i 8 Dage hilser dig tusinde Gange, hun er saa net indrettet i Kiel og har gjort mange vakkre Bekjendtskaber. – I dit næste Brev maae du endelig skrive lidt om Jürgen⁵ som du slet ikke nævner og om hvem vi dog gjerne vilde vide din Mening, apropos om Jürgen. Fritz Jürgensen har hævet sin Forlovelse med Lise Dichmann⁶ og Frøken Gusta Aagesen⁷ sin med den unge Mynster⁸, dette sidste er for Øieblikket det hvorom Talen i Kjb: meest dreier sig. Ellers Intet mærkeligt. Kongen⁹ har i 4 Uger brugt Søbade paa Føhr og hvær Morgen gaaet 4 Timer ved Strandbredden, med aaben Mund for at indaande den kraftige Luft. – Din Angst for at du i Mallaga lever for dyrt er aldeles ugrundet da selv Fatter strax indvændte at du næppe noget andet Sted ville kunde leve billigere, og deri har Manden Ret. – At den sidste Side i dit Brev var ubeskreven blev optaget med temmelig Mishag, da enhver Efterretning fra dig er os af største Vigtighed og hvært Brev fra dig bliver paa det nøiagtigste gjennemgaaet, saa haaber vi at du i Tide begynder at skrive saa at du uden at anstrænge dig lidt efter lidt kan fylde de 3 Sider som med Længsel vøntes af os Alle.

Alle Bornene¹⁰ hilser dig, de ere inderlig søde. Mutter bliver fra Morgen til Aften knust af dem, men hun bær det med Taalmod. – Lev vel! Kjærligst *din Søster.*

Intet Brev, Kjere Christian, er bleven modtaget med mere Frygt og Haab, end Dit Sidste, men da vi havde læst det sagde vi Alle: Gud skee Lov! ja Gud være lovet, at Du kunde udholde Reisen derhen og han vil ogsaa føre Dig styrket her tilbage – men ikke for snart jeg haaber, at Du kan forblive Udenlands et Aar? ikke sandt. og det Samme ønsker Du vist selv? Det forstaaer sig under visse

Betingelser. – Hvergang jeg kommer ind til Fa'er maa jeg see paa Landkortet med ham – han vil bestandig følge Dig, og kan ikke finde Stæderne – Emma og Buttenschön¹¹ vare 21 Dage om Reisen til Havre – De laae i 10 Dage for Vindstille – Fa'er har gjort Heckschers¹² en Foræring af en Messing Theekiedel med ditto Holsteensk Fyrfad – meget smugt, for Hans Uleilighed ved Din Afreise – og som lod til at blive modtaget med Fornøjelse og Erkjendtlighed. – Dit Værelse, min søde Dreng, er bleven betrukket og malet – jeg bruger det nu som Sahl kan Du troe. – Fru Hetscht¹³ sagde nyeligt til Ane¹⁴: Siig til min Slagter, at han maa vide at jeg er en hvid Ridders Datter¹⁵ og at jeg ikke giver mere for Kjødet en jeg selv bestemmer – hertil svarede Slagteren: om hun saa var en sort Ridders Datter skal hun dog lade mig bestemme Prisen. – G. Gardthausen¹⁶ er i Plöen i denne Tid, um sich dem König zu Füssen zu werfen damit er ihm ein Amt giebt. – Du har vel, vil jeg haabe og ønske, modtaget vores Brev, som vi sendte til Malaga, Adresse til Consulen sammested? – Hvis Du ikke selv kan skrive paa alle 3 Sider af Arket, saa lad Jørgen skrive – han har vel ogsaa noget at lade sine Forældre vide. – Postpengene ere ubetydelige – ikke engang en heel Rixdaler for Dit sidste Brev fra Mallaga. – Men – der kom nogen og jeg erindrer ikke hvad jeg vilde skrive. Mange Hilsener fra Leopold¹⁷ fra Emilie og Roed¹⁸ – Alle spørge med Deeltagelse til Dig – i Gaar var Fru Molbech¹⁹ og Fru v. Holten²⁰ her i samme Anledning Rømer²¹ – sagde hun – var ganske kommet sig nu. – Kjære Christian, troer Du at Luften i Rom vilde convenere Dig? Mesina? – Det er langt – men hvad siger Du om Neapel eller Florentz? – Jeg kan ikke raade Dig heri, men lad os snart høre fra Dig, din Dig inderlig elskende Moder *Aga*.

D. 6te Septemher 1842.

Mange Hilsener fra *Doctor Miel*²².

Kjære Thyberg! De har jo gjort en Flugt, som var De en Konge blandt Trækfuglene! Nu, er der ikke godt i de varme Lande? Gjerne gad jeg sige: flyv nu til Grækenland med, men da De ikke har seet Italien bør jeg først pege derhen. Fra Livorno kan De i nogle Timer være i Florents, hvor der er meget for Dem at see! Verdens Byen Rom bør De besøge, herfra flyver De i to a tre Dage til Neapel, dog før De bestemmer Dem der til, lad os vide det, jeg skal med Glæde give Dem nogle Notitser. Nu er vor smukke Sommer forbi! Vinden blæser kold, hver tredie af os har Snue og Fluerne ligger paa Ryggen

i Vinduet og drømmer om den varme Tid. Lad mig see De ret tumler
Dem og kommer hjem frisk, som en Fisk. Alle vi[1] da svømme Dem
imode ude ved Toldboen. Levvel! Deres

hengivne

H. C. Andersen.

Min højtærede Ven og Svoger! Det kalder jeg en proper Reise
paa 15 Dage, da Butenschön var 21 Dage om Reisen til Havre. –
Den paatænkte Reiseplan synes jeg meget godt om, see til, at der
bliver noget af den, og saa vidt om i Verden som muligt. Jeg kun vil
lade Dem vide, at den omtalte Priis i Malaga ingenlunde er dyr;
kan De blot andre Steder faae den saa billig. – Naaer De forst til
Rom, saa kommer De nok ikke saa snart derfra. – Jeg har gjort et
Sidestykke til Deres Reise, nemlig til Jylland: 3: en Corriculus²³
ved Siden af Raphaels Madonna. Alt er ved det Gamle her hjemme,
og det er meget godt. Lev vel.

Kjobenhavn d. 6. Sept. 1842

Deres hengivne

Edvard

Afrejsen blev sinket af Tjeneren Jørgens Sygdom, men 1. Sep-
tember er Thyberg og hans Folgesvend ombord paa en fransk Damp-
per paa Vej til Marseille, som man naaede Tirsdag 6. September efter
et kort Ophold i Barcelona. Thybergs næste Brev, som han i smaa
Partier havde skrevet paa siden 17. August, blev saa 9. September
sendt hjem fra Marseille.

2.

A Monsieur

Mrs. Chr. Thyberg,
architecte danois.

Addr. Msr. Sieveking¹, consule a Marseille.

Franco Directe.

Kiobenhavn den 19de September [1842].

Min søde Christian. Kjereste Barn! Dit Brev af 9de September
modtog vi i gaar den 18de ds. Det har altsaa kun været 9 Dage under-
veis og vi kunde nu ofte have den Trost at see Breve fra hværandre. –
Dette Sidste indeholdt jo en Deel ikke glædelige Efterretninger men
vore Forhaabninger ere jo ikke saa store endnu, at vi skulle kunde
troe Dig ganske helbredet. *Det* at *Du* kan taale Allarm, uden at det

angriber Dig, er jo allerede meget³, og vi have modtaget disse Efterretninger med Fremtids Haab og Taknemmelighed mod Forsynet. Ved at erfare Jørgens³ Tilstand kan jeg først begribe Aarsagen hvorfor Du saalænge har opholdt Dig i dette canibalske Malaga, da Søeluften dog er den, der skulle og vist nok formaaer at styrke Dine svage Nerver – saa havde jeg troet at Du paa et Seilskib atter havde begivet Dig ud paa dette velgiørende Element og søgt den franske Kyst – men der gives vel ingen saadan Leilighed – og det er let for mig at sidde her i Baghuuset og legge Planer. – For Penge maa Du aldeles ikke ængste Dig – Du skal faae Anvisninger paa hvilket Sted Du ønsker det – Noget som Fader flere Gange har paalagt mig at sige Dig. – men Du maa ikke komme tilbage, min søde Dreng, i dette Efteraar eller denne Vinter, men de raadgivende Stænder⁴ som slutter dette Brev vil nok raade Dig paa det Bedste, og siden kan Du jo dog gjøre hvad Du føler der convenerer Dig bedst. – I Livorno ligger et Brev til Dig – som Du maa afhente ved Ankomsten Der, thi til Livorno kommer Du! Lev vel min kiereste Christian. Far vel! Din Fader og alle Bekiendtere hilse kierligst. Fader ønsker at vide om Vægterne i Marseille synge om Natten og hvorledes. – Din Dig inderlig elskende Moder *Aga*.

For det Første, kjære Christian, lad os være enige om, at det der i denne Sag sidst maa være Tale om, er Pengene; ikke efter disse, men efter de fornuftigste Planer maa Reisen indrettes. – Spørges altsaa: hvad er det Fornuftigste, saa kan jeg naturligviis ikke afgjøre dette, men det synes mig dog indlysende, at De maa benytte Deres Ophold i Syden saalænge som nogenlunde muligt. – Deels er det nye Clima altid mindst behageligt i Begyndelsen, deels er Hjemveen eller rettere: den Følelse, kun at være mellem Fremmede som Fremmed, ogsaa da meest trykkende. – At De skal tilbringe Vinteren i Syden, synes mig derfor at burde være afgjort. – Mindre vigtigt er altsaa paa hvilket Sted eller paa hvilke flere Steder.

Naar Deres Moder taler om Livorno, saa vil det jo afhænge af Omstændigheder, som vi her ikke kunne bedømme, om De skal dertil; men vist er det, at det maatte være interessant for Dem, der at træffe den danske Fregat Thetis, som indtager Thorvaldsens Arbejder; den maa vel netop nu være der⁵. – Fra Marseille kan De jo let komme til Genua; derfra gaaer Dampskib til Livorno. – Saa er De jo atter kommet os temmelig nær, men derfor maa De endelig ikke betænke Dem paa at gaae længere ned endnu. – De maa nemlig erindre, at det i

vor Tid ikke er Miletallet, der udgjør Afstanden; thi naar man er paa Steder, der høre til den store Route, er Afstanden en Bagatel. I Livorno vil De henvende Dem til den danske Consul Dalgas, en Broder til Baronesse Stampe⁶; han vil vistnok hjælpe paa Dem. – Jeg tænker mig nu, at De kunde derfra tage med Dampskib til Civita-vecchia, og saa til Rom. – Foruden at dette Sted maa i den hele civiliserede Verden være det meest tiltrækkende Sted for Dem som Architect, er der jo ogsaa mange Danske, af hvem De kan vente al mulig Hjælp. – I den Henseende vil jeg først og fremmest henvise Dem til Constantin Hansen⁷. – Men Vinteren maa ei passere i Rom, troer jeg; altsaa til Neapel. – Vi see Pompeji, Herculenum og Vesuv; det er vist nok en Reise værd. – Med et Dampskib gaaer man paa 17 Timer derfra til Palermo. – Saa er vi da paa det paradisiske Sicilien. – Kommer vi nu videre der om paa Kysten, f. Ex. Messina, Syracus etc., see vi efter, hvorledes vi befinde os der, og vælge Opholdet derefter. – Sõtoure maa man altid kunne gjøre derfra, om ikke andet saa dog med Fiskere, Fragtfarere til Malta, Patras og deslige. – Forøvrigt er en Tour fra Neapel med Dampskib til Athen eller de græske Øer, som Syra etc., en meget billig Reise, næsten billigere end at leve paa Landet. – Med Hensyn til Deres Sundhedstilstand, da have vi ikke været saa daarlige at haabe, at den korte Tid alt skulde have viist nogen væsentlig Indflydelse; nei det er den megen Færden, af hvilken vi skal haabe noget; og tænk, hvilket betydeligt Fremskridt det dog allerede er, at De nu kan taale Larm, fordi De har maattet vænne Dem dertil. – Naar De, efterat have modtaget dette Brev, har fattet en bestemt Plan for den foreløbige Reise, skriver De os strax til, hvor vi skal adressere vore Breve; De maa da høre baade til Consulen og til Posthuset, for hvis vi skulde skrive poste restante. – Ved samme Leilighed opgiver De, og fremdeles hvergang, Deres Penge-Status, samt hvor og naar De ønsker Remisser. – Skulde De ved Ankomsten til Livorno være i øjeblikkelig Forlegenhed, maa De henvende Dem til Dalgas, der kjender mit og Faders⁸ Navn saameget, at han vist, naar De viser ham disse Linier, hvorved der tilføjes, at den Vexel De trækker paa mig, strax skal blive honoreret af mig, vil hjælpe Dem med det Nødvendige. Lev vel! Vi har det Alle godt. – Har Sieveking – det er hans pletterede Armstager, som jeg købte, endnu den graa 3 procents Hat?

Deres *E. Collin.* 19. Sept.

Kjæreste Broder hvad Edvard har skrevet er *vor Alles Mening* og Fatter, i Spidsen for os, beder dig gjentagen ikke at ængste dig over Udgivter som med Fornøielse skal blive betalte, her er jo kun Tale om, at du følger den Vei som forekommer dig interessantest og sundest altsaa ikke meer Tale om den Ting, Creditiv sændes *strax* saasnart du derom mælder dig og du maae lade os vide saasnart du forlader Marseille og hvorhen, din Reiseplan kan du jo lægge i smaae Afdelinger og blive saalænge du lyster i hver Bye der har noget tiltrækkende for dig. – At din Sygdom endnu mælder sig kunde jo vel bedrøve os men ingenlunde tilintetgjøre vort gode Haab som aldrig kunde vente Mirakler og det maatte det da være om du efter 2 Maaneders Reise skulde være fuldkommen helbredt. – At Jürgens Dvadskhed⁹ var en Følge af Ildebefindende vil vi haabe og med Sundhed kommer Livlighed saa den Ting vil nok rette sig. – At hele Familien fra Morgen til Aften ligger med Næsen paa Landkortet kan du da forestille dig, hværgang jeg gaaer ned ad Trappen bliver jeg kaldt ind til Fatter for med mine yngre Øine at opdage en eller anden Bye som paa det næsten opslidte Kort er forsvunden, han har bedet mig endelig hos dig skaffe ham Underretning om følgende Punkter – Om der i Marseille gives Skrallemænd og Slaver¹⁰ og hvorlunde disse ere costumerede, der er naturligvis hundrede Ting som i høieste Grad pirrer hans Nysgjerrighed men som det her vilde være for vidtløftigt at omtale. – At vi Alle har det godt har Edvard sagt dig. Børnene ere flinke og ere for Øieblikket beskjæftigede med en ganske ny Leg, som Vulle¹¹ arrangere, hun selv er nemlig Alladin¹², Louise¹³ er Gulnarre og Moren – ja det kan du neppe tænke dig – Moren er Ringens Aand. Jonas¹⁴ ligner en Elephant Unge, men er forresten en sød Dreng, langt fra ikke saa raffeneret som Pigerne og blive[r] som Følge deraf endnu bestandig sadt til Vægs af dem, men bie kun, han kommer nok, og saa – hælle mig ikke være Vulle og Lovitten. – Gerda¹⁵ er nydelig men hun kan ikke sige andet end Hurrah! og det raaber hun fra Morgen til Aften. – Blom¹⁶ besøger os jævnlig, fra ham og hundrede Andre har jeg Hilsner til dig, Roeds har vi besøgt engang, de spurgte naturligvis strax til dig og glædede dem meget over hvad vi kunde fortælle. – Den Puggaarske Familie¹⁷ agter dem i Vinter til Italien og deres Hue staar stærkt mod Sicillien jeg tænker I mødes. – Emil¹⁸ havde udbedet sig en Plads i dette Brev og skulde komme i Formiddag for at udfylde den da han havde meget at sige dig, men hverken han eller jeg vidste at Brevet skulde være saa tidlig indleveret og kommer derfor denne Gang som saa ofte her

i Livet for sildig. Vort Brev til Livorno poste restante vil du vel strax afhænte hvis du, som vi antage, kommer til denne Bye, din Talen om at vænde hjem i dette Efteraar fyldte Emil med stor og billig Doctor-Harme, dog dette vil han vist forovrigt selv sige dig. – Med Længsel imodeses dit næste Brev, og at vi *øieblikkelig* svarer dig derfor indestaaer jeg. Med tusinde gode Ønsker og Forhaabninger Lev vel kjæreste Broder. Din *Søster*.

Kjære Thyberg! Familien her tillader mig at udfylde denne lille Plads i Brevet og efter at jeg har hørt om Deres Leven og Væren skriver jeg Dem ret ud af mit Hjerte og ønsker at det Skrevne maa naae Deres! – Det er *meget billigt* for Dem og en Karl at reise fra Malaga til Marseille for 74 Pjaster! havde De som jeg i Hjemmet maatte betale Alt vilde De hurtigere indsee det! – Jeg misunder Dem Deres Reise og at De ikke ret føler Dem glad er naturlig, jeg har forudseet det, thi De kommer fra et kjært hjem, men det at være løsrevet fra dette er en Deel af Couren og med en fast Villie overstaaer De den og det lykkelig! i *Rom* vil De aldeles føle Dem, som i Danmark, De kan leve med Landsmænd og vil finde tusinde Ting, der vil vende Deres Tanker *ud ad*; i Neapel er sundt og smukt, herlige Kunstsager og Landsmænd, og paa en Eftermiddag og en Nat gaaer De med Dampskib til Sicilien, paa tre Dage kan De være fra Malta i Athen hvor der er meget for Dem og hvor der tales dansk og tydsk. Hjemreisen derfra kan beregnes i Dage; hold Dem til Søen og vær ved godt Mod, Nødvendigheden kan lære os meget og den vil være en fortræffelig Læge, som De siden vil velsigne. De vil blive rask det spaaer jeg, thi De har en god Villie; alt hvad der forknøtter Dem *øieblikkelig*, have vi alle i meer og mindre Grad kjendt, det gaaer over.

Deres oprigtige Ven *H. C. Andersen*.

Tutein¹⁹ er Consul i Marsellie. Tag endelig en Vogn eller en E[c]kensteher²⁰ med dig naar du seer dig om i Byerne.

[*Moderens Efterskrift*]

[*Nederst paa Brevets 2. Side har Jette Collin skrevet:*]

I Rom vil du føle dig som hjemme mellem lutter danske og Tydske, vi mene derfor at du endelig ikke opgiver denne seværdige Bye hvor Alt vil være forenet for din Tilfredshed.

3.

Al Signore
il Signor Christian Thyberg
Caffe Greco
Roma

Franco frontieres

Kjæreste Christian. Vi havde gjerne opsadt at skrive dig til, til vi havde faaet Brev fra dig; men da det trækker længere ud end vi ventede ere vi Alle enige i at sænde Brev og ikke længer lade dig tørste efter den Lædskedrik som et Brev er for dig som det er for os Andre. Gid jeg dog kun et Secund kunde see dig i dine Omgivelser, det skulde være tilstrækkeligt for at sige mig hvordan du har det, dette kan jeg nu ikke, og jeg vil derfor troe og haabe at du har det godt og med fornøiet Sind nyder Alle de Kunstens og Naturens Underværker du vandre imellem, du kan ikke troe hvor beroligede og glade vi Alle ere siden dit sidste Brev, at vide dig mellem Danske¹ der altid vil være parate til at staae dig bi med Raad og Daad er rigtignok noget Andet end om du flakkede om mellem Fremmede og intet andet Udbytte havde af din Reise end Savn og Længsel. Det Liv du nu forer maae jo styrke dig paa Sjæl og Legem, og med Guds Hjælp vil det ogsaa gjøre det. Vi har det alle godt herhjemme. Fatter læser paa Landkort og Mutter subskribere paa Geografie [*Hul i Papiret*] Aften hos Hartmanns² greb jeg mig selv aldeles fortabt i Beskuelsen af et Kort over [Rom] som hængte i Børnenes Skolestue, jeg troer at jeg ventede paa en eller anden A[and], Nogen som skulde vise mig Rom og dig. – Børnene er Alle flinke og sode du skulde kuns see Gerdas Deilighed, den er frygtlig, men det har ingen Nød, hun forandre sig nok og Himlen bevare hende fra at blive *Skjønhed*. – Efter Papirets noiagtige Fordeling kan intet meer tilkomme mig, saa nodig jeg vil maae jeg holde op, betragt dette kun som en kjærlig Hilsen fra *Jette*.

Kjære Ven og fordums Patient!

Hvorledes er Pultsen? Er den naturalem eller er den unaturalem? Jeg begynder spøgefuld da jeg idag, efter et Brev fra den unge Krieger (Juristen)³, der er i Rom, har hørt at De befinder Dem vel efter Omstændighederne, og har været, eller er stadig sammen med de Danske. Her skal vi nu til at slaes med Holstenerne⁴. Mine Søstre⁵

og flere Damer har alt begyndt at pille Charpie til de Saarede; I aften skal Stemann⁶ slaaes [ihje]l, og naar Kommissarierne⁷ kommer hjem skal der pibes [og] slaaes med Steen. Jeg skal just nu hen og købe mig et Par Pistoler, da man ikke godt kan gaae ubevæbnet paa Gaden paa Grund af de mange Holstenerere der sværme omkring. Ellers have vi det meget godt. Hils alle Danske i Rom med Undtagelse af Holstenerne, og lev vel. Deres

D. 29/11 42.

E. Hornemann.

Siden den 2de November, da jeg min kjæreste Christian modtog Dit sidste Brev har Tiden været mig lang – Du sagde deri at Du ikke befandt Dig vel, samme Dag Du afsendte det – tusinde Billeder foresvævede mig – og jeg beklagede saa inderlig ikke at kunde være hos Dig i Dine tunge Timer – som oftest hører jeg Dig kalde paa mig – Hvad dog Indbildningen kan gjøre! – I Dag bragte Emil en Efterretning fra Dig igjennem Kriegers Familie, som meget trøstede os. – Alt er godt og ved det gamle her. Jeg maa nu snart skrive engang til Rösing⁸ som er i Hamborg og (leyer Huuse) – han er jo dog en god Siæl – tusinde Hilsener fra Julius⁹. Du veed at han ikke er stærk til Pens. Dagen efter at Catolsk Kirke var indviet – gik der Ild i Varmehøret eller i det, for nær derved liggende Tømmerværk – og havde en Skorsteensfeier Dreng ikke seet Ilden fra Hospitalets Skorsteen – vilde nok Kirken været afbrændt¹⁰. Professor Hetsh havde her den Sorg at see sine deilige Decorationer og det udmærkede Loft blive af Røgen aldeles tilintetgjort. Alteret brændte aldeles.

Kjære Thyberg!

Min Fugl har faaet Pip! om den døer af det skal jeg ikke sige! De kjender vel Fuglen, ham i Pætræet¹¹, efter at han fire Gange var præsenteret under stort Bifald, behagede det et Par Personer ved femte og sjette Forestilling, at – som det hedder i „Aftonbladet“¹², „hvisle af Voglen!“ – Eduard troede det var Dem interessantest at jeg selv meddelte Dem denne Begivenhed, som De ikke maa tage Dem nær, da jeg med stor Rolighed lader den Fugl flyve, skjøndt han fortjente en bedre Skjæbne; At Fru Heiberg¹³ er bleven draget og besjunget af 400 Studenter veed De vist, at Holstenerne muddre frygteligt er vel ovenfor beskrevet, jeg [vil der]for ikke tale derom, Papiret

forbyder det ogsaa, men slutte med [mange] Hilsener, som De kan uddele til Landsmænd og senere sende mig Renterne, Deres

hengivne *H. C. Andersen*

Da det er overdraget mig at lukke Brevet, tilføier jeg nogle Ord. Lindormen¹⁴ er kommet for kort siden og er knusendere end nogen-sinde. Med Deres næste eller næstnæste Brev venter jeg tillige at høre noget fra Constantin¹⁵ og de andre Danske. Slesvigholstenerne gjøre endeel Spektakler, men jeg haaber de ville blive naglede. – Jeg har ondt i mine Ligtorne, Børnene ere søde, og Gerda over al Maade. – Claudia¹⁶ er her og er munter og brav. – Emil¹⁷ har faaet megen Praxis, paa nogle Steder endog saa meget, at han mulig snart bliver forlovet; hans Søstre fik for et Par Dage siden Besvimelser og Brækninger af Steenkulsdampe. Siig til Constantin, at han er et italiensk Asen, som glemmer sine danske Bekjendte.

Deres *E. C.*

Fra Dalgas¹⁸ har du vel modtaget Brev fra os! Han har nok sendt det til den danske Consul¹⁹ i Rom – Skriv endelig snart og tidt, og sænd Bud og Hilsen med ethvært Brev, der gaaer til Kjøbenhavn.

[*Efterskrift af Jette Collin*].

Vinteren 1842–43 tilbragte Chr. Thyberg i Rom, men fik efter eget Sigende intet større kunstnerisk Udbytte af Opholdet; som sin Samtid og den Skole han var udgaet fra, savnede han enhver Sans for Barokarkitektur. Ogsaa Hjemrejsen gik ad Søvejen. Konsul Dalgas i Livorno fik udvirket, at Thyberg og Jørgen 1. Juli 1843 i Neapel fik Skibslejlighed med en daarligtsejlende svensk Bark „Frithiof“, der gik til Göteborg via Algier og St. Ybes. Turen var meget besværlig, Vejret slet, det kneb med Provianten; tre Maaneder var man undervejs; først i Oktober 1843 kom han tilbage til København. Rejsen havde været mislykket; han døjede under stadige og heftige Sygdomsanfald og led stærkt af Hjemvé. 25/12 1843 skriver Edv. Collin til H. C. Andersen: „Juleaften meldte sig ogsaa hos Christian med et heftigt Krampeanfald“ (BEC, I, S. 349). 13/7 1844 hedder det i et andet Brev fra samme til samme: „Inat har Christian, som i lang Tid havde været meget rask, havt et meget heftigt Anfald. Jeg er bekymret over nu i Eftermiddag at skulle tage ud til Rungsted og fortælle min stakkels Jette det“ (BEC, II, S. 11).

I Foraaret 1845 er Patienten igen søgt udenlands, denne Gang

til Koldtvandskuranstalten i Gräfenberg. H. C. Andersen spørger i Breve 8/6 1845 Edvard, 23/6 Jette, hvor Christian er henne; i det sidste staar: „Siig mig dog hvorledes Deres Broder har det, hvor han tumler sig og hvilke Reise-Planer der for Øieblikket gaae gennem hans Hoved; hjem maa han virkelig ikke komme, det kan De sige ham fra mig!“ (BEC, II, S. 20–22).

Vinteren 1845–46 var Chr. Thyberg i Wien og forsøgte en uendelig Mængde Kure uden noget Resultat; „Han er syg og nedtrykt i Sindet, Gud give ham og os Alle Hjælp i vor Nød“, skriver Søsteren 6/2 1846 til Andersen (BEC, II, S. 60). Derfra flyttede han til Baden, 4 Mil fra Wien; han skulde bruge varme Svovlbade. H. C. Andersen var i Marts 1846 i Wien og tog paa sine to nære Venners Opfordring 11. Marts ud for at se til Christian. I et nydeligt Brev 15. Marts giver han Fru Collin en udførlig Beretning om sin Visit (BEC, II, S. 75–77, 84–85). Han raadede Familien hjemme til at opmuntre den Syge med et Besøg, og hans Raad blev virkelig fulgt. Madam Thyberg drog til Wien med Datter, Svigersøn og de to ældste Børnebørn; hun blev hos Sonnen, til han kunde rejse hjem, medens Familien Collin fortsatte til Venezia. H. C. Andersen skriver i den Anledning oplivet 26/4 1846 fra Rom: „Deres Moder er da lykkelig! hun holder af Tydskland og er hos sin Søn, hils hende hjerteligt og hils *særdeles* Deres Broder! jeg forsikkrer Dem at han er voxet mit Hjerte fast siden han saa inderlig tog imod mig! siig at nu kommer han sig! siig jeg tænker tidt paa ham og at Kolberg, der i denne Tid modelerer min Buste, skriver ham snart til“ (BEC, II, S. 89, 92, 94–95). 24/9 1846 spørger han Edvard Collin: „Er Madam Thyberg og Deres Svoger kommet?“ (BEC, II, S. 123).

1847 prøvede Thyberg en Vandkur ved Maglekilde Badeanstalt i Roskilde. „Paa Banegaarden i Roeskilde . . . traf jeg Christian Thybergs Vert, der spurgte meget til Thyberg og sender mange Hilsener“, fortæller Andersen 13. Maj 1848 Edv. Collin (BEC, II, S. 165).

Det varede ikke længe, inden den Syge paany søgte Lægehjælp udenlands. I sin Selvbiografi skriver Thyberg: „Aarene 1849 og 50 tilbragte jeg i Stockholm for at forsøge den svenske (passive) Gymnastiks Virkning som Sygebehandling. Den lededes af den ansete og udmærkede Dr. Branting [Hjalmar Brantings Far, Sygegymnasten LARS GABRIEL BRANTING, 1799–1881]. Denne gav mig kun ringe Haab om, at jeg vilde kunne finde nogen grundig Hjælp dér for mit Onde, men han havde ikke noget imod, at jeg forsøgte Behandlingen

i længere Tid, da han ikke tvivlede om, at jeg kunde have Gavn af den i andre Henseender“. H. C. Andersen var 1849 paa sin anden store Rejse i Sverige, kort efter sin Ankomst til Stockholm besøgte han Thyberg og skriver herom 13. Juni til Edv. Collin (BEC, II, S. 186-87).

Forst fortæller Digteren om al den Stads, Svenskerne har gjort af ham selv; „dog mere end dette vil De og Deres Jette glæde sig ved at høre at jeg igaar fandt Christian Thybergs Kort paa mit Bord, jeg gik da strax ud til ham og efter lang Søgen, thi det opgivne Hotel, kjendte Ingen, mødte jeg ham og Jørgen paa Gaden; jeg fulgte nu op til ham; han var meget livlig og snaksom, havde fundet Canal-Reisen særdeles behagelig og interessant og var meget overrasket over Stockholms Beliggenhed i malerisk Henseende. Han bad mig hilse naar jeg skrev; han havde 2 Dage forud havdt et stærkt Anfald af sin Sygdom, den var kommet hurtigere, end han pleiede at faae den, men nu syntes han igjen ganske kjæk, og talte om, som iaftes, at besøge Theatret lidt. I Dag gik jeg igjen til ham og da han nok vilde besøge Kellermann [Violoncellisten CHRISTIAN KELLERMANN, 1815-1866] forte jeg ham derhen og gjorde stor „Grin“ paa Veien; „Kellermann var hos Mamsellen (o: Fjeldsted) [hans Forlovede, Danserinden Jfr. CAROLINE FJELDSTED, 1821-1881], hvor Skomageren sad paa Huset“, sagde de; (det vil sige der sad en Støvle uden for paa Huset) og nu fik jeg ham med, uagtet han paa Trappen standsede og sagde at han aldrig havde været oppe hos en Dandserinde før; men det gik godt, om de end ikke fik hinanden. Han har alt været i Cuur hos Lægen og Curen, der endnu kun maa betragtes som A.B.C. bestaar i at han ligger i forskellige Stillinger paa Sophaen og dreies paa Musklerne, men det vil blive artigere endnu; Doctoren havde examineret ham i 3 Timer, ikke været ganske glad og sagt, at han egenlig helst havde seet han var blevet borte, dog tilsidst kom mere og mere Interesse og Thyberg synes særdeles vel om hans Personlighed. See det er Alt hvad jeg kan sige Dem og som dog altid er noget; hils Deres Svigermoder fra mig i det De meddeler hende dette“.

10. Juli staar der i et Brev til Fru Jette Collin fra Andersen: „Broderen besøger jeg jevnlig, desuden mødes vi „på Strömparterren“, hvor der drikkes Kaffe og hvor jeg seer Jørgen stirre ud over de graagrønne Vande og studere „Dalkullar“ [som besørgede Færgetrafiken over Mälaren], rimeligviis for at skildre disse desbedre, i et Foredrag for Jonas og Missekatten [Edv. Collins Børn]. – Deres Broder har først forleden Dag efter meget længe at have været fri, lidt af sin Sygelighed,

men Dagen efter saae jeg ham igjen paa Gaden. I Dag saae han særdeles vel ud, han fløtter nu snart ind i Gravenhorstes Værelser, da Familien der tage ud i Diurgården“ (BEC, II, S. 189); Gravenhorstes er den danske Læge i Stockholm ANTON HERMAN GRAVENHORST (senere: Gravenhorst-Lövenstjerne); hans Hustru Emma, f. Sick var Søster til Mad. Thybergs Logerende Julius Sick).

Fra Opholdet i Stockholm 1849 stammer saa det fjerde og sidste af de her meddelte Breve. Patienten blev over et Aar borte. Først 15. Juni 1850 skriver Jonas Collin til H. C. Andersen: „Christian Thyberg er kommen tilbage“ (H. C. Andersens Brevveksling med Jonas Collin d. Æ., II, 1945, S. 30).

4.

ST Hr Architect C. Tyberg

Adresse: Drottning-gatan Hotel de russie

No 16

1 Trappa upp

frit

Stokholm

I Marginen: Blom¹ hilser meget

Mandagen d 1ode Septemper [1849]

Min bedste Christian! Da det nu er *lidt* bedre med min Haand saa vil jeg forsøge at skrive til Dig i Dag det bliver vel ikke meget men langsomt med mine 3 forreste Fingre paa den høire Haand. Emil kalder det en nye Sygdom ved Navn . . Sylte-Sygdom, thi efterat jeg havde knuget og vredet Bær af den hele Dag kunde jeg næste Morgen ikke skrive et Ord eller binde en Schlöife; – nu er det noget bedre. I gaaer var her stoer Pragt i Byen i Anledning af Troppernes Indmarsch². Fatter³, Børnene og jeg stode hos Fritz Jürgensen⁴; Tiden blev os alle lang, thi det varede temmelig længe, men Mimi⁵ sagde efter nogen Tids forløb: Jeg veed ikke hvordan det er med mig, men det forekommer mig, som om jeg keedede mig stærk. Huusene vare i de sædvanlige Gader behængte med Tæpper, Blomster og Dannebrog's Flag. Tropperne og Hestene bleve saaledes overkastede, fra det smukke Kiøn, i Vinduerne med Blomster og Krandsse, at de bleve til vandrende Blomsterbede. Men Fatter vil nok beskrive dig det heele. – Men Sorig og Glæde de vandre tilhaabe. Jeg saae Kam[mer-]junker Sick⁶ gaae imellem op ad Gangen i Haven grædende for den lille Johanne⁷ et Dødsfald som han har taget sig meget nært. Jeg har ikke talt med ham siden jeg sendte ham Brevet med det sorte Lak. –

Hvad Andersen skrev om Wulle⁸ kan ogsaa passe paa Johanne.

En Rosenknop en deilig lille Pige,
Dodsenglen Blomsten saae
og tog den med sig i sit stille Rige.

Der vokser hun nu op i himmelsk Glands!
Et Eventyr er hende Jordelivet,
Thi Barnet saae ei Jordens Tornekran
Hun selv i den som Rosenknop blev givet.

Den omtalte Pakke med Aviser gav jeg selv til Lose⁹ den 12te August men jeg skal nu tale med ham.

i Aften venter jeg 8te Mand Indquatering i 8te Dage. Paa Løvedag kommer Claudia¹⁰ med en Veninde Witta Meding¹¹ og bliver her nok i 14 Dage. – Tak for Bøgerne kiære Christian men Aga læser kun Aviser og andre politiske Skrifter intil videre. Du har vel faaet det sidst tilsendte ved Sick, som Wegene[r]s Bog¹² med mere? hvad synes dig om dette Fornødne – jeg veed naturligviis ikke hvæm der medtog det *til dig*. Lavendlerne vokser meget godt og har baaret Blomster i Aar. – Jeg har i Dag betalt 1 *rd* for Lægehjælp i Maj Maaned til Feniriz¹³, som lever lykkelig og vel og gjør sine sædvanlige Toure imellem Jette og mig. Sick sagde forleden at dersom der ikke stod noget om Feniriz i Børnenes Breve saa bleve de neppe velkomne derovre. – Bangs¹⁴ ere her, B. og Emma ere atter reiste til Amerika. – Hother og Anette Hage¹⁵ ere reiste til Madeira. Jeg troer at Wichfeld¹⁶ – det er rigtignok L. R. Familie – fik sin Afskeed ifior fordi han ikke opfyldte sin Pligt ved Hoptrup i Fior¹⁷. – Det forekommer mig at være meget dyrt 25 RD maanedlig Sick giver kun 10 RD rigtignok møblerer han selv – søde Christian dersom Du vil blive længere i Sverrig kunde Du da ikke faae Logi i et privat Huus? det vilde dog være langt hyggeligere og billigere? – og dernæst maa jeg sige Dig, at den usle levemaade Du nyder: Jorbær og Grønsager maa jo aldeles svække dig see dog bare at leve ved kraftigere Mad. – Fru Flor¹⁸ sagde rigtignok at Settersberg¹⁹ havde været hældig i sine Cuure? Hvad mener Du mit søde Barn?

Bankactierne ere nu i 199 RD.

Søndagen den 2^d var Collin²⁰ tilsagt til Kongen²¹ paa Frederiksborg efter Tafelet bad Berling²² ham at komme op til Kolberg²³ i hans Atelier. Collin gik derop – K. vilde vise ham Fru Danners²⁴ Büste,

som han modelerer. i Gaar var Orla L.²⁵ her og vilde hilse paa E. og J.²⁶ de vare her ikke mere han kom ned og spurgte efter Dig og Jørgen – jeg kan ikke vel skrive mere i Dag hvilket Du nok kan see Farvel søde Chr. Din Aga.

[I *Marginen*] Afsendt d. 13de Lehmann reiser i Dag til sin Amtmanns Post.

NOTER

1.

¹ C. Th. skriver: „Saalænge jeg intet Spansk forstaar og ikke er mere rutineret i at rejse, ønsker jeg ikke at rejse ind i Granada; men herfra gaaer ugentligt et Dampskib til Marseille, som anløber alle Steder paa Ostkysten af Spanien, og deriblandt *Barcelona*, en meget stor og seeværdig Stad, og ligger der 3 Dage over. Hele Rejsen varer 9 Dage og skal være overordentlig interessant; jeg vil derfor søge nærmere Underretning og tænker stærkt paa denne Tour“. – ² C. Th.: „maaske kunde ogsaa Du, kjæreste Jette, ved Din Indflydelse paa en eller anden Maade om muligt skaffe mig nogen Recommendation i Rom; men hvad siger Fader til disse vidtloftige Rejseplaner“. – ³ Christian August Dalgas (1789–1863), dansk Konsul i Livorno; han var Broder til Thorvaldsens Veninde, Baronesse Christine Stampe, f. Dalgas (1797–1868) paa Nyso. – ⁴ Fru Henriette Collins Veninde Margrethe (Grethe) Sommer, f. Redsted (1814–1879), gift 1841 med Premierløjtnant i Soetaten, senere Admiral Frederik L. F. Sommer (1813–1878). Han forte 1840–45 Konferensraad Donners Dampskib „Christian VIII“ i Postfart mellem København og Kiel og havde sin Kone boende i Kiel, hvor Fru Collin flere Gange besøgte hende. – ⁵ Chr. Thybergs Tjener Jørgen Jørgensen. I sin utrykte Selvbiografi (i Familieej) skriver Chr. T.: „jeg havde antaget mig en Folgesvend, en rask, ung og rejselysten Knøs i min Tjeneste, da jeg forlod København; idet jeg jo med min Sygdom ikke kunde undvære en saadan. Han blev siden i min Tjeneste i mange Aar og fulgte mig paa mine andre Rejser og Ophold paa Landet“. I August 1853 udvandrede han til Australien. H. C. Andersen skriver i denne Anledning til Edv. Collin fra Silkeborg 16. August 1853: „Det gjør mig ondt for Deres Svoger at han skal miste sin trofaste Jørgen, hils denne fra mig og onsk ham Lykke og Velsignelse i Guldlandet; han kommer bestemt hjem, som en riig Mand“ (BEC, II, 248 og 250). – ⁶ Den bekendte satiriske Tegner Fritz Jürgensen (1818–1863) var 1838, inden han fortsatte sin Læretid hos sine Slægtninge i Urmagerbyen le Locle i Schweiz, blevet forlovet med sin Kusine Marie Elisabeth (Lise) Dichman (1818–1843). Trods Fru Collins Meddelelse om den hævdede Forlovelse stod deres Bryllup 14. December 1842, men Fru Lise døde allerede 26. December 1843 i Kbh. – ⁷ Augusta Aagesen (1822–1912), Datter af Nationalbankdirektør, Etatsraad Nicolai Aagesen (1783–1861). Hun blev 1846 forlovet og 19. Juni s. A. gift med 2. Deputeret i Danske Kancelli, Etatsraad, senere Konferensraad L. J. Holm (1791–1851). – ⁸ Biskop J. P. Mynsters ældste Son, cand. theol. Joachim Mynster (1816–1857), senere 1. residerende Kapellan ved Holmens Kirke. – ⁹ Christian VIII plejede sidst i August og først i September at tilbringe nogle Ferieuger paa Badestedet Wyk paa For. – ¹⁰ Edvard og Henriette Collins

Born: Ingeborg Mimi, kaldet Vulle (24/9 1837–15/2 1843), Louise (20/2 1839–6/12 1920, gift 1872 med sin Fætter, Filosofen Viggo Drewsen, 1830–1888), Jonas Sigismund (8/4 1840–9/7 1905, senere Zoolog, Konsulent for Østersfiskeriet og Etatsraad) og Gerda (26/7 1841–17/4 1845). – ¹¹ Emma Bang (1811–1882), ældste Datter af Kontorchef ved Provideringskommissionen, Kammerraad Claus Chr. Bang (1778–1855), var siden 1839 gift med daværende norsk Skibskaptajn, senere Skibsreder i Göteborg N. P. Butenschön (1808–1879). – ¹² Claus Chr. Bangs yngste Datter Ida (1813–1891) var siden 1837 gift med Skibsmægler, Vicekonsul Ludvig Adolph Hecksher (død 1874, 69 Aar gl.). – ¹³ Caroline Amalie Augusta Hetsch, f. Hansen (1800–1874), Datter af Frue Kirkes, Christiansborgs og Domhusets Bygmester, Konferensraad C. F. Hansen (1756–1845) og gift 1829 med Arkitekten, Professor G. H. Hetsch (1788–1864). – ¹⁴ Mad. Thybergs Tjenestepige Anne Christine Jørgensen (Folketællingen 1840). – ¹⁵ Konferensraad C. F. Hansen havde 1840 faaet Danneborgsordenens Storkors. – ¹⁶ Gustav Gardthausen (1807–1872) var født i København som Son af senere Toldforvalter i Kappel Hans Gardthausen (1776–1845) og daværende Oline Falenkam, der 1809 blev Madam Thyberg; han var altsaa Halvbroder til Jette Collin og Christian Thyberg. Gustav Gardthausen gik i Skole i Glückstadt og i Plön, studerede Theologi i Kiel og blev eksamineret paa Gottorp 1831. 5. Juli 1844 blev han 2. Compastor i Barmstedt i Holsten, hvor baade Jette Collin (BEC, II, 254) og Chr. Thyberg (BJC, II, 157) besøgte ham; Kontorchef H. Vestberg oplyser venligst, at der i Familieejne findes adskillige Breve fra Pastor Gardthausen og hans Søner til Chr. Thyberg og Jette Collin helt op til 1870'erne. Gardthausen var 1848–51 Medlem af den slesvigholstenske Landsforsamling. Efter Als Erobring blev han August 1864 Sognepræst til Ulkebol. – ¹⁷ Kaptajn I i Artilleriet, senere kar. Oberst Leopold Kryper (1793–1854). – ¹⁸ Maleren Jørgen Roed (1808–1888) og hans Hustru Emilie, f. Kruse (1806–1894). De var nygifte, havde haft Bryllup 22. Maj 1842. – ¹⁹ Fru Johanne Molbech, f. Langberg (1793–1879), gift 1820 med Historikeren og Sprogmanden, Professor Chr. Molbech (1783–1857). – ²⁰ Fru Elise Holten, f. Behagen (1787–1874), gift 1805 med Gehejmekabinetetsarkivar Carl Holten (1775–1862). Holtens boede paa 2. Sal i den Thybergske Gaard i Dronningens Tværgade (Folketællingen 1840). – ²¹ Hvem der tænkes paa, er ikke nemt at gætte. Foruden en Enkefrue og en Madam, der her ikke kommer i Betragtning, forekommer der i Vejviseren for 1842 følgende Personer af Navnet Romer: Kammerherre, Generalmajor samt 1. Militærdeputeret i General- og Kommissariatskollegiet C. L. W. Romer, boende Frederiksholms Canal 242; samme Sted bor Kammerjunker, Contoirchef i General- og Kommissariatskollegiet C. F. F. Romer, medens Cancellist i samme Kollegium C. C. H. Romer bor Frederiksholms Canal 240. Paa Vesterbro 37 træffer vi Kammerraad L. F. Romer og Protokolsekretær i Højesteret H. B. H. Romer. Det er nok en af disse Standpersoner, Fru Holten sigter til. Besklednere Folk er Kleinsmedemester O. C. Romer i Adelgade, Thee- og Porcellainhandler N. Romer i st. Gronnegade 279 og Urtekræmmer C. B. Romer, Vesterbro 53. – ²² Edvard Collins Fætter, Lægen dr. med. Emil Horne-mann (1810 1890), tit. Professor 1853. – ²³ Ordet *Corriculus* ser mystisk ud; Latin er det ikke, vel snarere en Latinisering af det neapolitanske Dialektord *corricolo*, en lille Vogn. Men hvor skulde Edv. Collin kende det fra? Fra H. C. Andersens „En Digtets Bazar“, der var udkommet samme Aar (30. April 1842); her hedder et af de berømteste Kapitler „En neapolitansk Corricolo“ (Samlede Skrifter, 2. Udgave, VII, 1877, S. 143–46). Edv. Collin kunde ikke lide den Bog (Rigmor Stampe:

H. C. Andersen og hans nærmeste omgang, 1918, S. 227). Meningen med den skruede Sætning maa vel være: min Rejse til Jylland er i Sammenligning med Deres til Spanien og Italien ligesaa beskeden og fattig, som en tarvelig neapolitansk corricolo sammenlignet med et af Verdenskunstens Mesterværker.

2.

¹ J. H. Sieveking, dansk Vicekonsul i Marseille, dod 3. Juli 1845. Thyberg skriver i sit Brev om Sieveking, „som jo har været længe i Kjøbenhavn“. – ² Torsdag 30. August skriver Thyberg: „Det eneste, jeg endnu har opnaaet, er at være bleven hærdet for al Skrig og Spektakel, saa Bornene behove ikke at frygte min Hjemkomst“. – ³ Begyndelsen af Thybergs Brev (Malaga 17.–25. Aug. 1842) beskriver udførligt Jorgens Sygdom (et heftigt Febertilfælde). – ⁴ Spogefuld Hentydning til Stænderforsamlingerne, der 1842 traadte sammen i Sommeren (Østifternes og de holstenske Stænder) og Efteraaret (de jyske og de slesvigske Stænder). – ⁵ Fregatten „Thetis“, 48 Kanoner, sat i Vandet 1840, var 28. April–15. November 1842 i Middelhavet paa sit første Togt (Chef: Kaptajn, senere Viceadmiral C. C. Zahrtmann, 1793–1853). Instruxen lød bl. a. paa, at Fregatten paa Tilbagereisen fra Konstantinopel skulde besøge Livorno „for her at indtage Thorvaldsens Kunstværker“ (om Togtet M. K. Zahrtmann: Admiral C. C. Zahrtmann, 1927, S. 138–48). „Thetis“ ankrede 26. September paa Livornos Rhed og afsejlede 2. Oktober (sst. S. 147–48). – ⁶ Se Note 3 til Brev Nr. 1. – ⁷ Maleren Constantin Hansen (1804–1880); han opholdt sig 1835–43 i Italien. – ⁸ Finansdeputeret, Konferensraad (fra 1847: Gehejmekonferensraad) Jonas Collin (1776–1861). – ⁹ Thyberg skriver Fredag 2. Sept.: „Jorgen var altid meget dvadsk, men siden sin Sygdom er han falden i en bestandig Sovn, som intet kan vække ham af, og som ofte gjør det ubehageligste Indtryk paa mig; men hvad er derved at gjøre; jeg kan ikke banke ham til at være munter“. – ¹⁰ Som Fangerne i Stokhuset ved Østervold i Kbh., hvoraf de skikkeligste i deres Fangedragter anvendtes til Arbejde ude i Byen, Gadefejning o. lign. – ¹¹ Se Note 10 til Brev Nr. 1. – ¹² Oehlenschlägers „Aladdin“ var 17. April 1839–6. Januar 1841 blevet spillet ialt 20 Gange paa Det kgl. Teater. Hvem der sigtes til med *Moren*, ved jeg ikke. – ¹³ Se Note 10 til Brev Nr. 1. – ¹⁴ Se Note 10 til Brev Nr. 1. – ¹⁵ Se Note 10 til Brev Nr. 1. – ¹⁶ Chr. Thybergs Ungdomsven, Tømrermester Julius Blom (1815–1900), senere Brandmajor og Etatsraad. – ¹⁷ Grosserer, senere Etatsraad Hans Puggaard (1788–1866) og Hustru Bolette, f. Hage (1798–1847); med paa Rejsen var endvidere Datteren Arnette (1821–1849), der i Rom blev forlovet med Orla Lehmann, og den næstældste Son Christopher Puggaard (1823–1864), Student 1840, senere cand. polyt. og Dr. phil., Geolog (Rudolph Bay: Musikalsk Reise 1842–43, Memoirer og Breve XXXIV, 1921, S. 70–71). – ¹⁸ Emil Hornemann. – ¹⁹ Dansk Konsul i Marseille Cazalis-Tutcin. – ²⁰ Drager.

3.

¹ I sin utrykte Selvbiografi nævner Thyberg blandt Danske i Rom bl. a. Billedhuggeren Jerichau, Malerne Constantin Hansen, Raadsig og Küchler, de kommende Politikere Orla Lehmann og A. F. Krieger, Lægerne Adler, Math. Saxtorph og Theodor Collin, Edwards Broder; „Familien Puggaard, som jeg kjendte fra Kjøbenhavn, opholdt sig ogsaa dengang længere Tid i Rom“. Komponisten Rudolph Bay, der samtidig med Chr. Thyberg opholdt sig i den evige Stad, fortæller, at han traf

ham Nytaarsdag 1843 hos Grosserer Puggaards sammen med Billedhugger J. A. Jerichau og Malerne Kuchler og Friedrich Thöming (Rud. Bay: Musikalsk Reise 1842-43, Memoirer og Breve XXXIV, 1921, S. 93). - ³ Komponisten J. P. E. Hartmann (1805-1900), gift 1829 med Emma, f. Zinn (1807-1851); Hartmanns var nære Venner af Edv. Collins. - ⁴ Lic. jur. Andreas Frederik Krieger (1817-1893), den senere nationalliberale Politiker og Minister; efter sin Disputats var han 1841-43 paa en Udenlandsrejse med Understøttelse af Fonden ad usus publicos og det Hurtigkarlske Rejestipendium. - ⁵ Efter at Østifternes og de holstenske Stænder havde holdt deres Møder i Løbet af Sommeren, traadte de norrejsdske og de slesvigske Stænder sammen paa samme Dag, d. 12. Oktober 1842. Modsætningerne mellem dansk og tysk skærpedes voldsomt under denne Samling, og Eksplosionen indtraf i Slesvig 11. November, da den Deputerede for Sonderborg Peder Hiort Lorenzen (1791-1845) til Forsamlingens Forbløffelse talte Dansk og vedblev at tale Dansk. Uroen fortsatte under de følgende Møder. Dagen før Brevet til Chr. Thyberg skreves, altsaa 28. November 1842, indeholder Berl. Tid. et meget udførligt Referat af Stænderforhandlingerne den omtalte bevægede Dag, og et ligesaa udførligt Referat af den norrejsdske Stænderforsamlings Møde i Viborg 21. November, hvor Herredsfoged, Justitsraad J. P. With - for at „skaffe den danske Nation Satisfaction for de Fornærmelser, Tyskerne havde tilføjet den“ - stillede Forslag om, at Kongen vilde „gribe til kraftige Midler for at hævde den danske Nationalitet i Slesvig og Statens Enhed“; trods energiske Protester af den kgl. Kommissarius (A. S. Ørsted) blev Forslaget vedtaget med stort Flertal. Begivenhederne vakte ogsaa i København uhyre Opsigt; „Fædrelandet“ talte i voldsomme Vendinger Hiort Lorenzens Sag; men i Dronningens Tværgade synes de nærmest at være blevet betragtet fra den humoristiske Side. Indtil omkring 1840 kaldtes alle Kongens Undersaatter i de tre Hertugdømmer gerne for Holstenerne. - ⁶ Emilie Hornemann (1806-1853), Marie Hornemann (1823-1853), gift 1846 med Professor i Botanik Fr. M. Liebmann (1813-1856), og Rose Hornemann (1804-1889). De var Dotre af Professor i Botanik J. W. Hornemann (1770-1841), Jonas Collins Svoger. - ⁷ Gehejmestatsminister, Præsident for Danske Kancelli og Justitsminister Poul Christian Stemann (1764-1855). - ⁸ Kgl. Kommissarius ved begge de kongerigske Stænderforsamlinger var Deputeret i Danske Kancelli, Generalprokurør A. S. Ørsted (1778-1860), ved Hertugdømmernes Stænderforsamlinger Præsidenten for Det slesvigholstenske Kancelli, Grev Joseph Reventlow-Criminil (1797-1850), der havde spillet en lidet værdig Rolle under Sammenstødene i den slesvigske Stændersal og som intet gjorde for at beskytte Hiort Lorenzen, da denne blev truet med Vold. Christian VIII betragtede ham efterhaanden som en „notorisk Slesvigholstener“, og han tog da ogsaa klart Parti for Oprørerne 1848. - ⁹ Den tyske Arkitekt Wilhelm Roesing (1815-1883); han var blevet uddannet bl. a. ved Akademiet i Kbh., og herfra kendte Chr. Thyberg ham. Roesing var kommet til Hamborg efter Byens Brand 5.-8. Maj 1842 og virkede her til sin Død. - ¹⁰ Julius Blom. Se Note 16 til Brev Nr. 2. - ¹⁰ Arkitekten, Professor G. F. Hetsch (1788-1864) havde bygget den katolske Kirke i Bredgade (Ansgars Kirke), der blev indviet 1. Nov. 1842. Fredag 18. November læses i Berl. Tid.: „*Ildebrand*. Vi have idag at meddele Beretning om en beklagelig Ildlos. Kl. 6 $\frac{1}{4}$ imorges udbrød Ild i det nyopbyggede catholske Capel, hvorved Altaret med dettes kostbare Prydelser aldeles brændte, og ved denne Leilighed smeltede flere deels Sølv - deels Metal-Figurer. Ilden var opkommen fra et i Kjelderen anbragt Varmeapparat, ved hvilket Capellet skulde opvarmes. I dette var der nemlig blevet fyret meget stærkt igaar Eftermiddags, paa

Grund af, at der da vare Haandværksfolk. En Skorsteensfeiersvend, der fra en af Frederiks Hospitals Skorstene bemærkede Ilden, var den, der gjorde Anskrig, og den hurtig tililende Hjælp bevirkede, at kun Altaret brændte, hvorimod den øvrige Deel af Capellet blev uskadt, saa at det blot for endeel trænger til at males om". I „Dagen“s Referat 21. November (Nr. 319) hedder det yderligere: „En umaadelig Rog og de ved Vandet opstaaede Dampe have meer eller mindre beskadiget alle Væggene, Malingen og Ferniseringen i Kirken, samt det skønne Platfond, der nu aldeles ingen Farver eller Forgyltning har“. – ¹¹ H. C. Andersens Vaudeville „Fuglen i Pæretæret“ opførtes 1. G. paa Det kgl. Teater ved Sommerforestillingerne 4. Juli 1842 og gik to Gange under stærkt Bifald. Den genoptoges 23. Oktober og spillede under en Del Meningskamp endnu fire Gange; under 4. Opførelse 3. November blev der „stærkt hysset, meget klappet“, 5. November blev der pebet ad Stykket og ligesaa sidste Gang 15. November, hvor Digteren skriver i sin Almanak: „Pæretæret og Toreadoren; Pæretæret pebet ordentligt ud og klappet dertil“. Smlgn. H. C. Andersen: Mit Livs Eventyr, I, 1951, S. 267–68. – ¹² Liberalt svensk Dagblad, grundlagt 1830 af Lars Hierta. Jeg har gennemgaaet November 1842 af Bladet uden at stode paa nogen Hentydning til „Fuglen i Pæretæret“; de tre danske Dagblade Dagen, Fædrelandet og Kjøbenhavnsposten citerer ikke nogen svensk Blad-Korrespondance om Udpibningen. – ¹³ Johanne Luise Heiberg (1812–1890) havde vundet en stor kunstnerisk Sejr som Dina i Oehlenschlägers nye Tragedie af samme Navn, der havde haft Première 27. Oktober 1842. 17. November (efter Stykkets 7. Opførelse) skriver H. C. Andersen i sin Almanak: „Fru Heiberg trukket hjem efter Opførelsen af Dina“. Straks ved sin Entré i 2. Akt blev hun modtaget med et stormende Bifald; efter Forestillingen blev der i Teatret udbragt et Leve for hende, og da hendes Vogn kørte ud af Teaterporten, spændte hendes Beundrere Hestene fra ved Charlottenborg og trak hende hjem til hendes Bolig i Bredgade (Mac-Evoys Palæ; gl. Nr. 179A, nu Nr. 54), en Hæder, der tidligere i Kbh. kun var vist Frederik VI og Thorvaldsen. Paa sin Fødselsdag 22. November modtog Fru Heiberg en Serenade af flere hundrede Studenter, der sang en Sang af Henrik Hertz: „Naar af det travle Liv forladt“; „et derpaa udbragt „længe leve Fru Heiberg“ ledsagedes af et tre Gange gjentaget jublende Hurra, der atter lod, efterat hun i nogle faa hjertelige Ord havde udtalt sin Tak“ (Berl. Tid. 23. November 1842). – ¹⁴ ? – ¹⁵ Constantin Hansen. – ¹⁶ Christian Thybergs og Henriette Collins Kusine Claudia Jensen (Falenkam) (1816–1887), Plejedatter eller Adoptivdatter af Farver i Stubbekøbing Johan Falenkam, Mad. Thybergs Broder. Hun boede i Stubbekøbing, men havde et halvt Aar været i Huset hos Mad. Thyberg (BEC, V, 101 og 319). 1851 blev hun gift med Bogholder og Forvalter ved Sorø Akademi, Kammerraad Hans Vilh. Beck (1812–1874). – ¹⁷ Emil Hornemann. – ¹⁸ Chr. August Dalgas; se Note 3 til Brev Nr. 1. – ¹⁹ Der var paa dette Tidspunkt ingen dansk Konsul i Rom, men fra 1838 fik Maleren Johan Bravo (1797–1876) et Honorar af den danske Stat for at vejlede danske Rejsende i Rom. 28. Marts 1843 blev han Kunstagent og først 14. Oktober 1847 dansk Konsul. Bravo fulgte 1842 med „Thetis“ til Danmark (M. K. Zahrtmann: Admiral C. C. Zahrtmann, 1927, S. 147), saa Thyberg har næppe truffet ham paa dette Tidspunkt.

4.

¹ Julius Blom. Han blev gift 1846 og opføres i Vejviseren samme Aar som boende i den Thybergske Gaard (1. Sal i Forhuset, ifølge Folketællingen 1850). – ² Sondag 9. September 1849 modtog Hovedstaden de første Tropper fra Fredericiaslaget

6. Juli; Indtoget, der ialt varede fem Dage, omfattede 10.000 Mand. Paa hele Strækningen Frederiksberg Alle, Vesterbro, Strøget, Kongens Nytorv, Gothersgade til Kongens Have var Byen smykket med Æresporte, Blomsterdekorationer, Faner og Vaabenskjolde, og Befolkningen hyldede med Jubel den sejrtrætte Hær. — ³ *Fatter* maa her være Edvard Collin, Mad. Thybergs Svingerson. Tømrermester Thyberg var død 25. December 1844; *Børnene* er altsaa Louise, Jonas og Mimi Collin. — ⁴ Fritz Jürgensen, hvis pompøse Titel i Vejviseren er: „Hof-Uhrmager, General-Inspecteur over den offentlige Tidmaaling“, men hvis eneste Arbejde var at trække Urene op paa de kgl. Slotte, boede i Østergade Nr. 77 (senere Nr. 6). — ⁵ Edvard og Henriette Collins yngste Datter Mimi, f. 27. December 1842, opkaldt efter sin ældste Søster, der døde 15. Februar 1843. Mimi Collin blev kun godt 12 Aar gl.; hun døde 20. April 1855. — ⁶ Departementssekretær i Udenrigsministeriet, Kammerjunker Julius Sick (1815–1884), senere Kammerhæder og Ministerresident i Bruxelles og Haag. Sick var paa dette Tidspunkt ugift og logerede siden 1845 (Vejviseren) hos Mad. Thyberg; han boede i Stueetagen ud mod Dronningens Tværgade. — ⁷ En Gennemgang af Adresseavisens Dødsannoncer for Perioden 1. Juli–10. September 1849 har givet følgende Resultat, der henstilles som en Hypotese, idet ikke blot Navn, men ogsaa Alderen passer til den i Brevet omtalte lille Pige. Under Rubrikken Dødsfald har Bladets Nr. 181, 4. August 1849: „At det behagede Gud den 30te Juli at bortkalde til det evige Liv min kjære, lille Datter, Johanne Fransiska Knudsen, 5¹/₄ Aar gammel, bekljendtgjøres for Slægt og Venner af hendes dybtsorgende Moder og Sødskende. Til lige takkes saavel Budne som Ubudne, der ledsagede hende til hendes sidste Hvilested. Johanne Elisabeth Knudsen, fød Martini“. Ifølge Vejviseren 1849 boede Lysestøber-Enke J. E. Knudsen St. Grønnegade 263. — ⁸ Ingeborg Mimi Collin, kaldet Vulle, døde som nævnt i Note 10 til Brev Nr. 1, 15. Februar 1843, knapt 5¹/₂ Aar gl. H. C. Andersens Mindedig „Ingeborg Mimi Collin“ tryktes 12. Marts 1843 i „Ny Portefeuille“, Bd. I, 11. Hæfte, S. 321 (Samlede Skrifter, 2. Udg., XII, 1879, S. 352). Mad. Thyberg citerer sidste Halvdel af Digtet; 2. Strofe lyder saaledes hos Andersen:

I Stuen tætved legede de Smaa,
Den Ældste var en lille, deilig Pige,
En Rosenknop – Døds-Englen Blomsten saae
Og tog den med sig til sit stille Rige

⁹ Boghandler C. C. Lose (1821–1892). — ¹⁰ Se Note 16 til Brev Nr. 3. — ¹¹ Vita Meding (1819–1913), Datter af Sognepræst i Majbølle Johan Jacob Meding (1774–1824) og Margrethe Edinger (1783–1868); ligesom Claudia Jensen boede hun i Stubbe-købing (Albert Fabritius: Slægten Edinger, Personalhistorisk Tidsskrift 9. R., III, 1930, S. 62–63). (Meddelt af Dr. phil. Albert Fabritius). — ¹² Den kgl. Historiograf, Gehejmearkivar C. F. Wegener (1802–1893) udgav som Led i Serien „Antislesvigholstenske Fragmenter“ dens Hefte 11: „Om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenske Oprør“ (1849), der straks kom i tre Oplag. — ¹³ Familiens Hund. — ¹⁴ Smlgn. Note 11 til Brev Nr. 1. Kammerraad Claus Chr. Bang var gift 1810 med Caroline, f. Giersing (1789–1864). Bangs havde Sommeren 1849 været i Göteborg og besøgt Datteren Emma og Svingersønnen N. P. Butenschön (BEC, II, S. 189); disse var altsaa nu rejst til Amerika. — ¹⁶ Senere Byfoged i Stege Hother Hage (1816–1873), Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling, foretog 1849–50 sammen med sin syge Søster Arnette (1814–1877) en Rejse til Madeira (Th. Hauch-Fausbøll og H. R. Hiort Lorenzen: Danske patriciske Slægter, 3. Samling, 1915, S. 123–24). —

¹⁶ Kaptajn I ved 1. Jægerkorps Frederik Wichfeld; han blev afskediget 10. Februar 1849. Hvad en *L. R. Familie* er, kan jeg ikke gætte. – ¹⁷ Natten til 7. Juni 1848 overfaldt Friskareforen, Major von der Tann med en Styrke paa kun ca. 350 Mand og uden Artilleri den danske Avantgarde 9 km S. f. Haderslev og slog den paa Flugt; 1 dansk Kanon gik tabt; Tabene var i Døde og Saarede paa dansk Side 33, paa tysk 34, men Danskerne mistede yderligere 22 usaarede Fanger. I Panik gik hele det danske Flankekorp under Oberst Adolph Juel samme Dag tilbage fra Haderslev til Kolding. Kaptajn Wichfeld var Chef for 3. Reservejægerkorps' 3die Kompagni, der var paa Post ved Vartenbjerg Kro. Kompagniet deltog ikke i Fægtingen; dets Stilling blev rømmet kort før v. d. Tanns Styrker kom kørende, og derved lykkedes det Tyskerne at komme gennem de danske Linier og falde i Ryggen paa Tropperne ved Hoptrup. Om Wichfeld denne forvirrede Nat, hvor alle tænkelige Uheld indtraf, se „Den dansk-tyske Krig i Aarene 1848–50. Udg. af Generalstaben“, 1ste Deel 2. Afsnit, II, 1870, S. 943 ff. – ¹⁸ Etatsraadinde Vilhelmine Frederikke Flor, f. Zeuthen (1798–1859), gift 1826 med den sønderjydske Danskheds Forkæmper, tidligere Professor ved Kiels Universitet Christian Flor (1792–1875). – ¹⁹ med. dr. Herman Sætherberg (1815–1897), 1847–79 Forstander for det ortopædiske Institut i Stockholm, romantisk Digter og Forfatter af Tekster til populære Mandskorsange („Vintern rasat ut bland vara fjällar –“, „Sjung om studentens lyckliga dag –“). Han hørte til Pionererne paa Sygegymnastikkens Omraade. – ²⁰ Jonas Collin. – ²¹ Frederik VII. – ²² Kammerherre Carl Berling (1812–1871), Frederik VII.s Privatsekretær, Generalkasserer for Civillisten. – ²³ Billedhugger Andreas Kolberg (1817–1869); han hørte til Frederik VII.s Kreds, gav Kongen Tegneundervisning og var 1849 blevet Inspektør ved Kongens Malerisamling, fik 1850 Professortitlen, men da han inde i Kbh. sladrede om Fru Danners stigende Magt, blev han senere fjernet. Om Kolbergs Forhold til Kongen og Grevinde Danner, se Robert Neiiendam: „Bogen om Grevinde Danner“, 1956, S. 67 og 103. – ²⁴ Straks efter Frederik VII.s Tronbestigelse 1848 var Louise Rasmussen (1815–1874) flyttet ind paa Christiansborg Slot; 20. Sept. 1848 ændredes hendes Navn til Fru Danner og i Marts 1849 fik hun Titel af Baronesse. 7. August 1850 blev hun gift med Kongen. – ²⁵ Efter Martsministeriets Afgang blev Orla Lehmann (1810–1870) 8. Dec. 1848 udnævnt til Amtmand over Vejle Amt. Han indfandt sig ved Koldings Erobring 23. April 1849 hos de tyske Styrker for at varetage Civilbefolkningens Interesser, men blev mod Folkeretten taget tilfange af Slesvigholstenerne og ført først til Gottorp, senere til Rendsborg. Først 15. August, efter Felittogets Afslutning, blev han frigivet. – ²⁶ Edvard og Jette Collin.

MARINENS ARKIV I RIGSARKIVET SOM PERSONALHISTORISK KILDE

AF

H. F. KLÆR

Indenfor det personalhistoriske Studium maa man gøre sig det klart, at Slægternes sociale og økonomiske Position i Tidens Løb bevæger sig efter Sinuskurver, hvilket vil sige, at man – naar man søger sin Slægts Oprindelse – maa være forberedt paa at finde den i helt andre sociale Omgivelser end de, hvor den nu er placeret.

Det er altsaa ikke nok for Personalhistorikeren at have Adgang til Registre over Folk som f. Eks. Præster, Jurister, Forfattere, Embedsmænd, Officerer o. lign., enhver Befolkningsgruppe, der kan registreres, har Interesse ud fra den Betragtning, at Størsteparten af Menneskeheden efterlader sig Afkom, hvoraf nye Slægter opstaar.

Under denne Synsvinkel maa en Registrering af Flaadens Personel gennem Tiderne anses for at være i høj Grad paakrævet, saa meget mere som Flaadens Arkiver endnu findes under saa uoverskuelige Forhold, at man kun ved et indgaaende Studium kan finde frem til Kilderne, der – naar man faar en tilgængelig Oversigt over dem – flyder rigeligt helt tilbage til 1670, forud for hvilket Tidspunkt de er behandlet i H. D. Linds tre udmærkede Bøger om Flaaden og dens Personel under Kongerne Frederik II, Christian IV og Frederik III.

Marinens Arkiv i Rigsarkivet har, paa Grund af den manglende Registrering, været meget lidt anvendt. Dets Omraade er begrænset til Søkøbstædernes og Kysternes Befolkning, men med Hensyn til disse Befolkningsgrupper indeholder det Oplysninger, der i Alder nærmer sig de ældste Kirkebøgers.

Albert Fabritius og Harald Hatt: „Haandbog i Slægtsforskning“ giver Side 204 følgende Oplysning om Sørullerne: „I Rigsarkivet findes Generalkrigskommissærens Arkiv med Lægdsrullerne fra ca. 1790 og Sørullerne fra 1802 (for Fyns Vedkommende fra 1796) samt en Del spredte Søruller fra ældre Tid“. Dette er et meget mørkt Billede af de virkelige Forhold. Marinens Arkiv indeholder mangfoldige Op-

lysninger om og Afskrifter af disse Ruller helt tilbage til Tiden omkring 1670, men Materialet har hidtil været ret vanskeligt tilgængeligt. Under den nu – med Tuborgfondets Stotte – foregaaende Registrering begynder der at danne sig et Billede af et Samfund, hvis Livsførelse laa i saa faste Rammer, og hvis Tilværelse er saa gennemregistreret, at man – hvor Kassationerne ikke har grebet ind – kan vente at opnaa gode Resultater.

Kildematerialet falder i store Træk i følgende Dele: Nyboder med det faste Mandskab, Enrolleringen, de civile Betiente, Skibene og Søkvæsthuset. Sammenhold og Kombination af disse Kilder med Kirkebøger og Folketællinger kan føre vidt frem, hvor man tidligere ansaa en Fortsættelse af Undersøgelserne for formaalsløs.

Naar disse Kilder hidtil har været saa lidt benyttet, er det formentlig fordi de findes i Bøger, hvis Indretning og Terminologi man ikke ret har forstaaet, og tildels kun i Afskrifter i forskellige Arkivalierækker. Den nu igangværende Registrering viser Vej ogsaa til dette Materiale. For at kunne benytte disse Kilder er det nødvendigt at faa et Overblik over deres indbyrdes Sammenhæng og til Dels over den Terminologi, de benytter.

I Tiden indtil ca. 1700 – og ogsaa i nogen Grad under den store nordiske Krig – hvervedes en stor Del af Flaadens Mandskab i Udlandet, fortrinsvis i Hamburg, Lybæk, Bremen, Amsterdam og andre hollandske Byer, ja endog i England, men efter 1720 var Marinens Personel næsten udelukkende nationalt dansk-norsk. Mens Officerspersonellet, der ogsaa besatte de tekniske Stillinger, ved T. A. Topsøe-Jensen og Emil Marquard: Officerer i den dansk-norske Soetat 1660–1814 og den danske Soetat 1814–1932, Kbh. 1935, er fuldt belyst, maa man sige, at det faste og enrollerede Mandskab hidtil i store Træk har været ubehandlet. Mandskabet falder, som antydet i fire adskilte Grupper: *Det faste Mandskab, de enrollerede, Soldatesken og de civile Betiente*. Disse Grupper skal her fremfores hver med en kort Omtale.

Det faste Mandskab omfattede Underofficerer og Menige og var inddelt i Divisioner (Matroser og Artillerister), Haandværkerstokken og Holmens Compagnie (Værftsarbejdere). Dets Opgave var at udgøre Besætninger til Flaadens Skibe, saaledes at disse altid kunde være klar til krigsmæssig Anvendelse, samt at bygge og vedligeholde Skibene. Hertil var en fast Organisation nødvendig, og i 1680 inddelte man derfor dette Mandskab i faste Rammer, der dels omfattede Matroserne, der var nødvendige til Skibenes Manøvrering, Artillerie-

risterne (paa den Tid kaldet Tøjhusfolkene), der skulde betjene Kanonerne og Haandværkerne og Holmens Compagnie, der som omtalt skulde bygge og vedligeholde Flaaden og besørge de nødvendige Arbejder paa Værfterne.

Krigsfolkenes Inddeling bestod oprindeligt af 30 Compagnier à ca. 100 Mand inddelt i 3 Divisioner à 10 Compagnier. Tøjhusfolkene inddeltes i 3 Compagnier, et til hver Division. Denne Inddeling blev selvfølgelig gennem sin lange Levetid (1680–1848) Genstand for forskellige Ændringer men holdt dog sin Struktur uden anden Forandring, end at der i 1756 tilføjedes en 4. Division, og at Divisionernes Antal efter Tabet af Norge i 1814 nedsattes til 2.

Regnskabet med disse faste Folk nødvendiggjorde en hel Del Mandtal – de saakaldte Ruller – der nu kan føre til den enkelte Persons Identifikation. Grundlaget for den samlede Organisation var Divisionsrullen, der førtes af Compagniets Sergeant under Chefens Ansvar og angav hver Mand ved hans Plads i Organisationen, som f. Eks. Matros af 2. Divisions 4. Compagnie Nr. 17, N. N., og under denne Betegnelse kan man følge ham paa hans Vandring gennem Tjenesten.

Et vigtigt Moment er, at ethvert Pengemellemværende med Staten afføder Regnskab og Skriveri, og da en stor Del af det faste Mandskabs Løn bestod af Husleje, Beklædning, Bispisning o. lign., har det for denne organiserede Befolkningsgruppe efterladt et stort Antal Ruller, hvor deres Krav paa eller Gæld til Statskassen er optegnet. Disse Ruller falder i to Hovedgrupper, en for Landtjenesten (Divisionerne, Nyboder, Tøj-, Kost- og andre Ruller) og en for Søtjenesten (Skibsrullerne, hvoraf nogle er rent organisatoriske, andre værdibetonede).

Grundlaget for Divisionernes Organisation findes i Lovene, de saakaldte Krigsartikler, hvoraf de bedst kendte er: Kong Friderich den Femtes Søe-Krigs-Artikel-Brev af 1752 og sammes Krigs-Artikels-Brev for Land-Tienesten ved Søe Etaten af 1756, begge med fortrinlige Registre, der i tilsammen 1761 Artikler i Detailler fastlægger Tjenesten ved Søetaten og som tildels gjaldt lige op til Slutningen af forrige Aarhundrede. Her foreskrives hvilke Ruller og Lister, der skal føres, og det er et meget stort Antal. For de flestes Vedkommende fremgaar Betydningen af Rullens Benævnelse, men visse af dem beherskes af en Terminologi, som for udenforstaaende kan være ret uforstaaelig. Som Eksempel paa de sidste skal nævnes: *Forbedringsruller* der angiver, hvem der i Togtets Løb er avanceret og derfor skal have en Forbedring i Løn eller Tillæg, *Menageruller* der angiver Besparelser – særlig i Kosten – som senere erstattes Mandskabet i Penge eller Tobak

(i Registeret findes det sidst omtalte Forhold ganske betegnende under Stikordet „Sultepenge“), *Køkken-Tændelses-* og *Køkken-Slukkelses-Ruller* der angiver hele Skibets Besætning – hver Mand nævnt ved Navn og Rullebetegnelse – ved henholdsvis Kommandoens Hejsning og Strygning som en Kontrol paa, hvormange Folk der betales Kost til, *Kommen- og Gaaende Rulle* der angiver Forandringer i Besætningen i Togtets Lob, *Brænderosruller* der anfører Folkene og den Mængde Brændeaffald (Ros), de har Krav paa, o.m.a.

Ruller over Gage, Kost- og Kvarterpenge, Tøj, Hatte, Sko o. lign. fordrer ingen særlig Forklaring.

Det Mandskab, der boede i Nyboder, findes i denne Bydels Ruller, de saakaldte *Husbøger*, hvor de er indført ved Til- og Fraflytning, oftest med en Bemærkning om hvorfra de kom og hvortil de flyttede. Nyboders Beboere udgjorde i Flaadens Velmagtsdage, d.v.s. i sidste Halvdel af 1700-Tallet ca. 15000 Mennesker, en ret stor Del af det daværende Københavns Indbyggerantal.

Et Supplement til dette System af Ruller findes i Soetatens Skifteprotokoller og Soetatens Combinerede Rets Forhørs- og Domprotokoller. Det skal her tilføjes, at den, der søger Oplysninger her, i sidste Instans kan gøre gode Fund ved at gennemgaa de paagældende Aargange af de forskellige Arkivalierækkers indkomne Sager, hvor man finder et Væld af Ansøgninger o. lign. fra Enkeltmand, som det ikke har været muligt at medtage ved Registreringen.

En Kilde af stor Værdi er endvidere Præsentationsbøgerne, der angiver, hvornaar en Mand er indtraadt i eller afgaaet fra Tjenesten og ofte andre Oplysninger om ham. Desværre er en Del af disse Bøger gaaet tabt, men der findes dog en Række for Haandværkerstokken og en Del fra Divisionerne, ligesom der for de sidste findes en Del Lister, som er medtaget i Registreringen. Enhver Mand skulde, naar han var antaget, præsenteres for samtlige Medlemmer af Admiralitetet og Generalkommissariatet som en Kontrol med Compagnichefernes Komplettering af Compagniernes Mandskab.

Haandværkerstokken, Tøjhusfolkene og Holmens Compagnie var organiseret efter samme Linier men i egne Ruller, idet dog Tøjhusfolkene ca. 1750 indgik i Divisionerne.

Indenfor Haandværkerstokken findes Mandskabet inddelt efter Haandtering (Tømmermænd, Mastemagere, Pælebukkere, Blokke-drejere, Billedhuggere, Smede, Rebslagere, Sejlmagere m. fl.) og indenfor disse Grupper i Underofficerer (Qvarttermænd og Formænd), Mandskabet, der atter inddeltes i Klasser fra Tømmermændenes 7 til

andre Haandværks 3 à 4, og endelig Drengene med deres 6 Klasser, og gennem alle disse Klasser gradueredes Lønnen. Naar Haandværkerne blev ældre og ikke mere kunde yde fuldt Arbejde, sattes de efterhaanden ned i lavere Klasser – en lempelig Overgang til Pensioneringen, der fulgte, naar de ikke mere kunde arbejde.

Fast Mandskab skal altsaa søges i vedkommende Afdelings Ruller og derefter sammenholdes med Land- og Skibrullerne og de øvrige her omtalte Arkivalier.

Det enrollerede Mandskab, som svarede til Nutidens værnepligtige, maa søges ad andre Veje. Her er den grundlæggende Ordning at finde i Enrolleringsbestemmelserne af 1704 med senere Ændringer, og Mandskabet maa søges under følgende tre Omraader: *Sø-Enrolleringen, Hvervingen og Skibene*.

Danmark-Norge og Hertugdømmerne blev omkring Aar 1700 inddelt i Sø-Enrollerings Districter, svarende nogenlunde til Nutidens Udskrivningskredse, hvor man førte Ruller over Distrikternes mandlige Befolkning og opførte dem i Hoved-, Ungdoms- eller Extra-Rullerne, der hver omfattede sine Aldersklasser. Desværre synes næsten alle de originale Distriktruller at være forsvundet, men Afskrifter findes i stort Tal indsendt til forskellige Myndigheder. Hertil slutter sig andre Ruller, hvor atter det økonomiske er Grundlaget. De hyppigste er de saakaldte *Consumtionsruller*, der er Regnskaber over den Ydelse, der fra Statens Side tilfalder den enkelte enrollerede som Erstatning for hans Tjeneste, og som var gradueret efter Befarenhed, saaledes at den fuldbefarne, den halvbefarne og den søvante fik henholdsvis 3, 2 og 1 Rdlr. aarlig. Disse Ruller gengiver i store Træk Distriktrullerne og er en god Erstatning, hvor disse mangler.

Skulde Manden nu bruges til Tjeneste ved Flaaden, blev han udskrevet, d.v.s. at Distriktet indkaldte ham og opførte ham i en Udskrivningsrulle og sendte ham til det Sted, hvor hans Tjeneste var paakrævet – i de allerfleste Tilfælde til København. Her modtoges han af *Hvervingen* (ofte skrevet *Værbingen*), et Organ hvis Formaal var at modtage, udkommandere til Tjeneste, efter endt Tjeneste atter modtage og endelig at hjemsende vedkommende til hans Hjemsted samt holde Regnskab med hans Økonomi, saaledes at han ved sin Hjemsendelse ikke var Staten noget skyldig. Hvervingens vigtigste Ruller var de saakaldte *Gage- eller Betalingsbøger*, der førtes Distriktsvis og udviste den enkeltes Tjeneste og den deraf flydende Løn, Tillæg og Gæld til Staten. Disse Bøger findes bevaret fra ca. 1740–1850 og er forsynet med Registre.

Hvervingens anden Hovedkilde var *Kommandolisterne*, de til de forskellige Tjenestesteder udsendte Lister over det Mandskab, som skulde gore Tjeneste der. Hertil horer ogsaa Af- og Tilgangslistes. Disse Lister findes i stort Antal for samlede Tidsrum og er medtaget i Registreringen. Under Hvervingen findes Divisionernes Frimænd i egne Boger og paa Listerne sammen med de enrollerede.

Var Mandskabet saa endelig naaet til Tjenestestedet, og dette gaelder saavel faste som enrollerede, finder vi dem her i de mangfoldige Ruller og Lister, som et Skibs Organisation medførte og som eksempelvis omfattede:

Kokken-Tændelses- og Slukkelsesruller.

Kommen- og Gaaende Rulle med dertil hørende Af- og Tilgangslistes. Debets og Kredits Bog, der angiver hver Mands økonomiske Status. Monster Ruller.

Sygelister samt Lister over dode og deserterede med deraf følgende Auktionsforretninger.

Gage-, Kost- og Kvarterpenge-, Afregnings-, og andre Ruller.

Forbedringsruller.

Forstrækningsruller.

Menageruller og mange andre.

Efter endt Tjeneste afgik saa Folkene til Hjemsendelse, de enrollerede til deres Distrikter, de faste til deres Afdelinger.

Den saakaldte *Soldateske* var Afdelinger af Hæren, der kommanderedes til Tjeneste i Skibene som Landgangstroppe og til Afværgelse af Entring. De findes som Regel opført i særlige Ruller, hvor de opføres Regimentsvis.

Som et sidste Element i Skibenes Besætninger finder man de *civile Betiente*, der antoges til den enkelte Rejse og omfattede Folk til alle de civile Bestillinger som f. Eks. Præster, Læger (Barberer), Skrivere, Proviant- og Materialforvaltere, Justits-Sergeanter eller Qvartermestre, Styrmand, Bodkere, Kokke, Bagere, Hovmestre, Tjenere m.fl.

Dette Personel maa soges i Hvervingens Betalingsbøger, der optræder i forskellige Forklædninger og begynder senest 1743, dog med flere tidligere Oplysninger. Desuden findes der i forskellige Arkivalierækker et meget stort Materiale i Form af Ansøgninger om saadanne Stillinger. Indenfor den igangværende Registrering er der udarbejdet et Kartotek over dette Personel paa Grundlag af to Rækker „Tegnebøger“ (1733-82), der ojsynlig er en Slags Mellemregnskabsbøger, og en Række „Gagebøger for Kjobenhavns Værbing“

(1743-82), samt en „Hovedbog“ (1708-70) over Regnskabsforere ved Skibene. Dette Register omfatter for Øjeblikket ca. 3000 Sedler, men det vil blive suppleret med, hvad man maatte finde i Fremtiden. Efter 1782 findes de opført i egne Boger, hvor Rækken dog har flere Huller. Af dette Personel er flere naaet frem til ansete Stillinger i Samsundet. Det skal bemærkes, at de tidligste Oplysninger om de civile Betjente, i det mindste for Læger og Præster, giver Data som paa visse Omraader supplerer saavel Carøes som Wibergs Værker.

Til hele dette System af Ruller slutter sig Sokvæsthusets gennemgaaende velbevarede Arkiv, der gaar tilbage til ca. 1730, og giver Oplysninger om Hospitalsindlæggelser for faste og enrollerede og desuden omfatter Flaadens Pensionister, Almissemlemmer og fattige samt de, der for forskellige Forseelser – særlig Betleri – afsøner Straffe ved Arbejde i Anstalten. Forhørsprotokollerne (Examinationsprotokollerne) giver overordentlig gode Oplysninger om Personellets Livs- og Familieforhold.

Der er formentlig Grund til her at nævne, at Betleriet – der er den fremherskende Forseelse – maa ses paa Baggrund af Tiden, hvor Landets Økonomi var saa anstrengt, at de faste Folk ofte i flere Aar maatte savne det nødvendige, fordi Staten ikke havde Midler til at udbetale dem deres ringe Løn.

Skal de her omhandlede Forhold belyses mere indgaaende, vil det strække sig langt ud over, hvad man kan medtage i en Tidsskrift-artikel, men man vil have faaet en Antydning af, at Marinens Arkiv indeholder et stort Materiale af personalhistorisk Betydning, som i en nærmere Fremtid vil blive gjort tilgængeligt for denne Forskning. Vel har – som i andre Arkiver – Kassationerne skabt Lakuner, men de mange Indberetninger til forskellige Myndigheder har bevaret meget fra Undergang. Det vil sikkert ved Registreringen lykkes atter at skabe et nogenlunde sammenhængende Hele af de mange spredte Dokumenter.

For den socialt interesserede Historiker rummer Sokvæsthusets Arkiv Oplysninger om et for sin Tid enestaaende Pensionerings- og Forsørgelsessystem.

BIDRAG TIL FAMILIEN WANDALS HISTORIE

AF

AAGE DAHL

Som det vil vides, var Ribe Stifts første lutherske Biskop en indkaldt Tysker, Læsemesteren fra Haderslev Præsteskole JOHANN WENDT eller SLAVUS, senere almindelig kaldet WANDAL, maaske ud fra den Formening, at han stammede fra Venden, hvilket gerne latiniseredes til Wandalus. Antagelsen var forovrigt urigtig; han stammede fra Egnen omkring Hildesheim. Da han døde efterlod han sig Enke ANNA GYREN og 4 børn, som Kong Christian III lovede at understøtte i Anledning af Biskoppens store Fortjenester ikke mindst som Leder af den lutherske Præsteskole i Haderslev. Hvad der blev af dem, 2 S. og 2 Dtr. vides ikke mere. Det kan vist slaas fast, at Biskop Wandals Børn er gaaet ganske ukendte og glemte i deres Grave, enten de nu er døde i deres unge Aar i lidet fremtrædende Stilling, eller de har taget Vejen til Tyskland og er forsvundet der.

Men ældre Historikere antog almindeligt, at den ene af Johan Wandals Sonner hed Iver og omkring Slutningen af det 16. Aarhundrede var Raadmand i Ribe, en anset og aabenbart velstaaende Mand, gift med Susanne, Datter af Sognepræsten ved Ribe Domkirke Jens Pedersen Grundet og Hustru Anne Jensdatter, hvis Fader var Præsten Hr. Jens Ovesen, som nogle har ment var Præst i Ribe, mens andre placerede ham i Vejle. Fra ingen af disse Byer kendes der imidlertid en Præst af dette Navn. Heller ikke fra deres Opland. Selvfølgelig kan det dreje sig om en Mand, hvis Navn er gaaet i Glemmebogen, der er jo hist og her Huller i Præsterækkerne, men det er maaske værd at pege paa, at der er en Præst af dette ikke almindelige Navn i Midten af det 16. Aarhundrede, det er Jens Ovesen, der levede 1555 som Sognepræst i Søllerød, altsaa ikke langt fra det Universitet hvor Jens Grundet havde studeret.

I Zwergius: Den sjællandske Cleresie, S. 304, Stamt., Hofmans Foundationer I, S. 94, og af H. F. Rørdam i Slesv. Kirkekalender II,

S. 129 anføres saaledes Johannes Wendt som Iver Wandals Fader. Den første, der har ytret Tvivl om Rigtigheden af denne Overlevering, er J. Kinch i sin Ribe Bys Historie II, S. 23 flg. Han anfører saa gode Grunde for sin Tvivl, at H. F. Rørdam lader sig overbevise (Kirkehist. Saml., 3. Rk. V, S. 93), og i Dag er der næppe nogen, der vil gaa ind for den gamle Overlevering. Kinch peger paa, at der sammen med Iver Wandal levede 2 andre Mænd i Ribe med samme Efternavn, og den ene af dem hed Peder Wandal. Iver Wandal skrev ikke selv sit Navn Wandal, men Vandel, hvad der leder Tanken hen paa Landsbyen i Randbøl Sogn ved Vejle. Hans Fader har da muligvis været en fremstaaende Bonde fra denne By.

Raadmand IVER WANDAL havde i hvert Fald 2 Sonner og en Datter. Datteren ELSE blev gift første Gang med Borger i Ribe PEDER CHRISTENSEN, som døde 1601. De havde 4 Døtre, af hvilke de 3 blev gift med Præster i Ribe, den 4. med en kongelig Tolder i Byen. 2. Gang giftede Else Wandal sig antagelig omkring 1602, i alt Fald før 1605 med den senere Borgmester i Ribe MORTEN MADSEN LIME. Af de tre Børn i dette Ægteskab blev 2 Sonner Præster, en Datter var ugift i 1666.

Morten Lime døde antagelig i Begyndelsen af Aaret 1640, Hustruen 28/3 1665 mellem 101 og 102 Aar gammel. (Terpager: Inscript. Rip., S. 135 flg.).

Begge Iver Wandals Sønner studerede og vandt baade Lærdom og Anseelse. Den ældste, JENS, født i Ribe 1570 blev Sognepræst i Magstrup-Jægerup ved Haderslev og Provst i Gram Herred. Her døde han 1628. 1. Nov. 1601 havde han ægtet en Datter af Raadmand i Ribe Peder Baggese og Dorothea Sørensdatter Stage. Hun hed MARINE PEDERSDATTER, var født i Ribe 1587 og døde i sin Fødeby af Pest 1659, da hun var paa Flugt for de fjendtlige Soldater, som hærgede ikke mindst i Sønderjylland med stor Grumhed.

Den yngste af Iver Wandals Sønner hed HANS. Han var født i Ribe 1579 og døde 1641 som Biskop i Viborg. Han blev gift i Odense 15/8 1616 med MARGRETHE HANSDATTER. Hun var født i Odense 1599 og døde 25/1 1647. Hendes Forældre var Raadmand i Odense Johan Borchardsen og Cathrine Nielsdatter Bagger. Præsten i Maugstrup havde 8, Biskoppen i Viborg 9 børn.

Af disse samler Interessen sig i denne Afhandling om de to der bar Navnet Iver efter Farfaderen en i hver Flok. De to Fætre blev begge Professorer i Lund, og begge Sognepræster i Lunds Opland til Forbedring af deres daarlige økonomiske Kaar i Lærergerningen. Ingen

af dem vandt synderlig Ære eller Respekt i deres Samtid. Den ene blev afsat, den anden burde utvivlsomt ogsaa have været det. Men alt dette har selvsagt virket med til, at det ofte har knebet med at holde dem ude fra hinanden. Saaledes har Cawallin i sin Lunde Stifts Herdaminne I, S. 332 og 398 faaet byttet om paa dem. I den under Udgivelse værende Lunde Stifts Herdaminne af Gunnar Carlquist har Forfatteren i 2 Serie Bind IV, S. 485 fig. og V, S. 245 fig. faaet denne Fejl rettet.

Den ældste af Fætrene var Præstesonnen fra Maugstrup. Han var født i Maugstrup 1607. Efter Studier i Udlandet blev han 1635 Magister ved Kbhs. Universitet. Aaret efter blev han kaldet til Rektor i Lund og Sp. Fjelje i Torna Herred. Naar Cawallin anbringer ham i Upåkre er det altsaa galt. 1637 blev han Professor i Philosophi ved Lunds Gymnasium, men 30/4 1647 blev han af Herredagen dømt fra Kaldet for Insubordination mod Biskop Winstrup. 1645 havde han faaet Tilladelse til at rejse rundt i Landet og kortlægge Skaane og Blekinge og 4/12 1648 fik han sammen med et Par andre Tilladelse til at anlægge en Potaske-Fabrik i Nærheden af Kristianopol. Om der er blevet noget ud af Planen i hans Tid er vist tvivlsomt. 8/12 1651 betegnes hans Hustru som Enke. Cawallin fortæller, at han som 17-aarig forlovede sig med sin Kusine KAREN, Datter af Biskoppen i Viborg. Hvorfra denne Overlevering stammer angiver han ikke, jeg har intet fundet derom andre Steder og Carlquist omtaler det ikke. Hun blev i hvert Fald senere gift med NIELS JENSEN, Raadmand i Nyborg. Cawallin oplyser derefter, at Wandal ved sin Død efterlod sig en Enke, ABIGÆL, og Carlquist oplyser, at hun hed ABIGÆL SCHWABE og var Datter af Montmester Nicolaus Schwabe og Magdalena. Brylluppet stod 10/6 1638 og hun døde hos en Datter i Ribe 3/2 1688, 66 Aar og 5 Mdr. gammel, var altsaa født i 1621 og ved sit Bryllup kun 17 Aar gammel.

Professor Iver Wandals Fætter af samme Navn var altsaa Broder til den omtalte Karen, Datter af Biskoppen i Viborg. Han var født 1625. Efter at være blevet Student fra Viborg 1645 blev han ca. 1648 Hører i Lund. Senere studerede ogsaa han i Udlandet og blev Magister ved Kbh. Univ. 1655 blev han Professor i Veltalenhed ved Gymnasiet i Lund efter siden 1653 at have været Konrektor i Odense. 1664 blev han tillige Sp. Upåkre-Flackarp i Bara Herred. 1668 blev han ekstraordinær, 1669 ordinær Professor i Historie ved Lunds Universitet. Indtil den skaanske Krig virkede han her som en højest ubetydelig Lærer, men efter dens Afslutning synes han ikke at

have fungeret. Præsteembedet beholdt han derimod til sin Død, selv om han utvivlsomt burde have været fjernet mange Aar før. Menigheden klagede gentagne Gange over hans Drukkenskab, at han oftest mødte beruset i Kirken, at han havde en Flaske Brændevin med sig paa Alteret, at han med Messesærken paa var gaet bagom Kirkens Alter „og havde kastet sit Vand“ o.s.v. Det vil føre for vidt her at gaa ind paa hans Forsvar mod Beskyldningerne, det er ikke kedelig Læsning, ikke for intet havde han været Professor i Veltalenhed. Han døde i Upåkre 11/6 1693. Han var gift 2 Gange, sidste Gang 16/10 1683 med ANNA JUSTDATTER LUDVICH, som døde i Lund ca. 6/3 1724 og blev begravet i Upåkre.

I Flg. Cawallin var Iver Wandal gift første Gang med KIRSTINE som døde 1682. Hun skal have været Søster til en Biskop i Norge. Dr. Carlquist ved noget mere, men ikke nok (Lunde Stifts Herdam., 2. Ser., V, S. 247). Han oplyser, at hendes Navn var KIRSTINE JOHANSDATTER BORCH. Hun opgives at have været Søster til en Biskop i Norge „men Opgivelsen har ikke kunnet verificeres“. Ikke saa mærkeligt, thi en Biskop af dette Navn har ikke eksisteret i Norge. Om hendes Forældre ved han intet. Hun døde 1682 for 25. April.

Imidlertid fortæller Kinch i Ribe Bys Hist., II, S. 440, at Prof. Iver Wandal var gift med en Datter af Biskop Hans Borchardsen i Ribe og Hustru Karen eller Anna Cathrine Jørgensdatter Brod. Datterens Navn anføres ikke. Men dette leder paa sikkert Spor, selv om der ogsaa her er forkerte Overleveringer, som skal berigtiges. Denne Biskop Hans Borchardsen var Iver Wandals Morbroder, idet en Søster til ham jo var gift med Biskoppen i Viborg. Biskop Borchardsen havde 8 Børn hvis Navne alle kendes. De 6 af dem levede endnu i 1675.

Børnenes Navne var: 1) ELISABETH, dt. Kbh. Vor Frue 13/9 1631. 2) KAREN, dt. Kbh. Vor Frue 10/3 1633. 3) JØRGEN, dt. Kbh. Vor Frue 2/7 1634. 4) JENS, dt. Ribe Doms. 5/7 1635. 5) GERTRUD, dt. Ribe Doms. 18/9 1636. 6) MARGRETHE, dt. Ribe Doms. 11/10 1637. 7) KIRSTINE, dt. Ribe Doms. 5/3 1640 og 8) ALHED, dt. Ribe Doms. 3/3 1641.

Det er udenfor al Tvivl, at Nr. 7 er den af Kinch anførte Datter, der var gift med Prof. Wandal i Lund, og det er hende, der ovenfor er benævnet Kirstine Johansdatter Borch. Ganske vist beretter Kinch, at Kirstine var gift med Mag. HENRIK GOISCHE, Sp. Helsingør St. Olai Kirke, idet han henviser til Norsk Hist. Tidsskr. III, S. 105. Men dette er vitterligt forkert. Goische var, hvad ogsaa Wiberg har (Præsteh. I

S. 586), gift med Nr. 2, Karen, i hendes 3. Ægteskab. Dette stemmer med Hostrup Schultz: Helsingørs Embeds og Bestillingsmænd, S. 68, og med Indførelsen af hendes Død i Helsingør St. Olai Kirkes Kbg. (14/9 1703 døde Karen, Mag. Henrik Goisches 70 Aar gammel.) Navn og Alder stemmer med Nr. 2 af Biskop Borchardsens Born. Hun havde tidligere været gift med to paa hinanden følgende Præster i Gunderslev mellem Sorø og Næstved, først 11/9 1653 i Kbh. Vor Frue med ELIAS CLAUSEN PLUM † ca. 1654, derefter med PEDER ENEVOLDSEN BROCHMANN, † /12 1655. Og saaledes bliver der Plads for Iver Wandal som Kirstines Mand, og han bliver ikke blot forlovet men ogsaa gift med sin Kusine, der højest sandsynlig ikke har været meget over de 17 Aar. Men dermed klares ogsaa Hustruens „Søsterskab“ til en Biskop i Norge. Der bliver endda ikke Tale om een men om hele to norske Biskopper. De var nemlig hendes Svogre gift med hendes Søstre Nr. 5 og 8. Søsteren Nr. 5 Gertrud blev samme Dag som Karen viet i Kbh. Vor Frue K. 11/9 1653 til Sp. i Dalby-Tureby ved Fakse HANS CLAUSEN ROSING. Hun døde i Dalby allerede 2/12 1660, netop som han blev forflyttet til Sp. Kallundborg, hvorfra han i 1664 befordredes til Biskop i Aggershus Stift. Han døde i Christiania 13/4 1699. Hans Eftermand i Kallundborg hed JACOB JENSEN JERSIN og var Søn af Hans Borchardsens Forgænger paa Ribe Bispestol Jens Dinesen Jersin og Cathrine Jacobsdatter Outzen. 5/6 1664 viedes han i Kbh. Vor Frue K. til Biskop Borchardsens yngste Barn Alhed (Nr. 8). Hun levede endnu 1714. 1680 udnævntes Jacob Jersin til Biskop i Christianssand. Han døde i Skien 21/7 1694 paa Rejse til Christiania eller paa en Visitatsrejse. Det er aabenbart ham, der tænkes paa som Kirstine Borchs Broder, det andet Svogerskab var maaske forlængst gaaet i Glemmebogen i 1682, da hun døde.

Af de øvrige Søkende blev Nr. 1: Elisabeth gift med 2 Vinhandlere i Kbh. ALBERT DYSELDRUP og HENRIK WERNER. Nr. 3: Jørgen underskrev sig altid Georg Burchard, blev brugt i diplomatisk Tjeneste og var efter 1676 Hovmester for Christian V's uægte Søn Christian Gyldenløve. Nr. 4: Jens blev Sognepræst i Tranebjerg paa Samsø og Nr. 6: Margrethe er antagelig død som Barn, i hvert Fald var det hende og Søsteren i Dalby, der døde før 1675.

VESTINDISKE JURISTER

AF

H. F. GARDE

Ved mine Undersøgelser vedrørende dansk-vestindisk Personalhistorie, bl.a. til Brug for A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris etc., er jeg nogle Gange stødt paa Prokuratorer, om hvilke det i deres Prokuratorbevilling siges, at de har taget juridisk Eksamen for Landsdommeren og Byfogeden i Henhold til Forordningen af 31/3 1755, § 13.

I denne Forordning – om Justitiens og Politiets Indretning paa de vestindiske Øer – udstedt efter at Øerne i 1754 var overgaaet i Kongens Besiddelse, siges i § 13:

„Prokurator maa ingen være uden dertil at være beskikket enten i København eller af General-Gouvenøren og det Sekrete Raad efter at være eksamineret af Landsdommeren og ethvert Steds Byfoged“.

Disse vestindiske Jurister er ikke medtaget i Falk-Jensen og Hjorth-Nielsens Juristværk, der efter sin Plan kun omfatter Jurister eksaminerede ved Københavns Universitet eller Soro Akademi; om en enkelt, Bent Christian Stenersen (1748–1828), siges det dog, at han er eksamineret af Landsdommeren paa St. Croix. Den vestindiske Eksamen synes imidlertid paa Øerne at have rangeret lige med den egentlige dansk-juridiske Eksamen, og det kan da være rimeligt nu i Tilslutning til Juristværkets Afslutning at meddele nogle Oplysninger om de vestindiske Jurister i videre Forstand, hvorved bemærkes, at der efter ca. 1790 ikke synes at være taget vestindiske Eksaminer, vel fordi der efterhaanden har været et tilstrækkeligt Antal candidati og examinati juris til Raadighed. Listen, der ikke prætenderer at være fuldstændig, omfatter alle Personer jeg har fundet med vestindisk Eksamen, samt iøvrigt Prokuratorer og Indehavere af egentlig juridiske Embeder eller Hverv, som – uden at være cand. eller exam. jur. – efter 1736 har virket paa de dansk-vestindiske Øer. Listen omfatter altsaa f. Eks. ikke den store og hurtigt skiftende Stab af Fuldmægtige ved de for-

skellige Kontorer eller af Toldkontrolorer og Toldbetjente, hvis det ikke kan ses, at de har taget vestindisk juridisk Eksamen. Nogle enkelte er ret udførligt biograferede, og jeg er ikke i Tvivl om, at der ogsaa om adskillige andre havde kunnet findes supplerende Oplysninger, hvis Tiden havde tilladt det. („Vestind. Eksam.“ er i Listen = Eksamen i H. t. Forordn. af 31/3 1755, § 13).

I Tilslutning hertil følger nogle Ændringer og Tilføjelser til Juristværket, som ikke naaede at komme med i Rettelseslisten i Bind IV.

AHRENDTS, PETER CHRISTIAN; ankommer 1783 til St. Croix og konstitueres 1/9 s. Aa. som Fuldm. v. det kgl. Bogholderkontor¹; beskikkes 2/3 1795 af den vestind. Reg. til at være Fuldmægtig hos Advocatus regius Norager paa dennes An- og Tilsvær²; entlediges 20/4 1795 efter Ansøgning fra sin Konst. som Fuldm. v. Bogholderkontoret, som han formedelst sine Forretninger hos Adv. reg. ej længere kan forestaa³; det meldes Nørager 2/6 1795, at den A. meddelte Beskikkelse „berettiger ham ei til videre end at gaae for Advocato regio i Retten udi de ham qua adv. reg. paaliggende Sager; thi i hans private Sager kan han ei mode, saa længe han er ikke examineret og saaledes bleven qualificeret til at erholde Procuratorbevilling⁴“. Siger i en Ansøgning fra 1790, at han for Ankomsten til Vestindien har været 2 Aar Volontair i det Sjællandske Toldkontor⁵.

BAGGE, SØREN, død paa St. Croix 17/11 1775, Enke MARY B.⁶; kgl. Bev. af 15/11 1754 som Prokurator for alle Over- og Underretter paa de vestind. Oer (Vestind. Kompagni anfører i Anbefaling af 31/10 1754, at B. i 1737 i Kompagniets Tjeneste er udgaaet til Vestindien for Reserve og 1740 antaget til Kopist, dimitteret af Komp.⁷ Tjeneste ultimo Juli 1743 og har „med Opperhovedets Tilladelse gaaet i Rette som Prokurator for Over- og Underretterne paa St. Croix efter den paa Compagniets Eylande brugelige Maade⁷; kst. 4/7 1757 som Adv. regius paa St. Croix efter afdode Fuursmann⁸; beskikkes 20/3 1764 til Interims Byfoged og Skifteforvalter i Christiansted i Chr. Juuls Sted, som ad interim er suspenderet⁹; indkalder 26/4 1775 sine Kreditorer, da „saavel min Continuerlige Sygdom som min Alderdom paaminder mig (saa længe Gud maatte behage endnu at lade mig blive i Live) at see alle de Affairer, som jeg har haft under Hænder, afgjort og tilendebragt“¹⁰; Ejer af Plantagen „Jealousy“ i Prinsens Kvarter¹¹.

BENEDETTI, (JOHAN PETER) BERTRAM, f. i Tyskland ca. 1729, men siden sit 3. Aar i Danmark¹², død p. St. Croix 22/9 1791¹³; gift 1° m. PATIENCE HARDWICK, død 1775¹⁴, gift 2° m. MARIA BLIZARD¹⁵, f. ca. 1761 paa Antigua¹⁶, død p. St. Croix 9/1 1800¹⁷ (hun gift 2° m. Prokurator, exam. jur. Peter Applebye, se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen).

Kgl. Beskikkelse 7/9 1761 som Toldforvalter p. St. Croix¹⁸, men removeres v. kgl. Resol. af 5/9 65 fra Tjenesten „formedelst ei at have aflagt sine Regnskaber paa anordnet Maade samt en hos ham befunden anseelig Cassa-Mangel paa de kgl. Told-Intrader“¹⁹; 28/10 1765 Tilladelse af Generalguv. for „Licentiatius“ B. B. til at agere som Prokurator v. alle Over- og Underretter paa de vestind. Øer, efter at B. har forevist „sin Dispenation og Diploma at have erhvervet sig Gradum Licentiatuæ in utroq. jure“²⁰; 16/10 1767 kgl. Bev. som Prokurator paa de vestind. Øer²¹; Ejer af Plantagen Ostende Kv. Litr. A, Nr. 38–39, som sælges v. Tvangsauktion Febr. 1775²².

BONDORPH, HENDRICK, død p. St. Croix 10/11 1770²³; beskikkes 17/6 1764 af Generalguv. som Fuldmægtig for Byfoged Søren Bagge „under hans Absence“²⁴; beskikkes v. kgl. Resol. af 19/7 1765 som Sekretær hos Generalguvernøren²⁵; kaldes v. sin Død ogsaa Auditor og Advocatus regius.

BRØDERSEN, SIGVALD, død før 15/10 1755, da Bertram Schuster (se d.) konstitueres som Landsdommer paa St. Croix i afdøde B.s Sted. Generalguv., Baron v. Pröck indberetter 9/8 1755 Landsdommer Sommers Død (se d.) og meddeler, at han i Stedet ad interim har beskikket „den mit mir genommene Secretair S. B., von dessen Fähigkeit und Capacité ich versichert bin“²⁶. 31/10 1755 kgl. Udn. som Landsdommer p. St. Croix²⁶, men var da død.

BÜCHLER, I. G.; 3/1 1761 Tilladelse af Generalguv. til „efter den af ham eengang udstandne Examen“ at gaa i Rette for alle Over- og Underretter paa St. Croix²⁷.

COPPY, NICOLAI ADLER, f. i Kbhvn. 31/8 1760, S. af Købmand Dettlef Otto C. og Cecilia Clausen²⁸, d. paa Tortola 12/7 1804²⁹; g. 1799 i Bath i England med CORDELIA BRISBANE, død Febr. 1800³⁰. Optræder paa St. Croix fra 1779³¹; aut. 22/1 1780 af den vestind. Reg. til som Fuldmægtig at fore Protokollen for Byskriver Ewald³²; kst. 28/7 1783 til som beediget Fuldmægtig i Byfoged Browns Forfald paa dennes An- og Tilsvar at foretage Exekution og andre Fogedforretninger³³; 29/3 1784 Bev. for C. – som af Frygt

for sine Creditorers Overfald har absenteret sig og opgivet sit Bo til Skifterettens Behandling „formedelst Tab i sin handlende Vei“ – til at være befriet for personlig Hæftelse indtil 6 Uger efter at Proklama er udlobet³⁴; 16/3 1785 Bev. af den vestind. Reg. som Prokurator for Over- og Underretterne paa St. Croix efter bestaaet Vestind. Examen (aldeles beqvem)³⁵; Prokuratorbevillingen udvides 20/3 1786 til ogsaa at omfatte St. Thomas og St. Jan³⁶; 21/12 1787 Medd. fra St. Croix alm. Skifteret om, at at C.s Bo ham s. D. er extraderet³⁷; 23/1 1800 Borgerbrev som Kobmand paa St. Croix (fornyset 27/3 1802)³⁸; Ejer af Plantagerne „Rust up Twist“ og „Belvedere“, Skibsreder³⁹.

COURTONE, PIERRE, død i Frederiksted 1787; Prokurator⁴⁰.

FOLMAN, NIELS, død p. St. Thomas 25/3 1752; Prokurator⁴¹.

FRIBORG, JORGEN EGERTSEN, død p. St. Thomas 9/3 1794, 49 Aar⁴¹; g. 20/5 1784 p. St. Thomas m. ELISABETH MASTRICHT⁴¹, f. ca. 1769⁴².

Kgl. Bev. af 23/5 1783 som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de vestind. Øer (siger i sin Ansøgning, at han i næsten 15 Aar har været Prokurator paa St. Thomas og St. Jan efter Oberst og Kommandant Kroghs Bevilling)⁴³; 1793 kst. Byfoged paa St. Thomas⁴⁴.

FRIIS, DITLEV NICOLAY, død p. St. Thomas 21/1 1755; „Han havde været her Byfoged og Secretair og en Tid Landfoged paa St. Jan“⁴⁵.

Fiskal p. St. Jan og (1733) Ejer af Plantagen Nr. 65 i Lamesure Kvarter, 1/7 1744 Landfoged ad interim p. St. Jan⁴⁵.

FURSMANN (FUURSMANN ell. FUHRSMANN), GOTTHARD, Højesteretsadvokat; Advocatus regius p. St. Croix, St. Thomas og St. Jan; se iøvrigt Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer.

GRØNBECH, POUL HENDRICH, død 27/7 1767 i Norge paa Rejse fra St. Thomas til Europa⁴⁷; g. 5/2 1761 p. St. Thomas m. ANTHONIA PEDERSEN⁴⁸, døbt p. St. Thomas 29/1 1742, Dt. af Købmand Arve P. og Anthonia Rambeck⁴⁹ (hun g. 2° 12/3 1772 m. Prokurator Urban Bruun Schwartzkopf, se d.). Prokurator p. St. Thomas; beskikkes v. kgl. Res. af 4/3 1766 som Advocatus regius p. St. Thomas og St. Jan⁵⁰.

HANSEN, ROLPH; Bev. af 3/7 1765 af Generalguv. til som Auditor og Prokurator Simon Trabergs Fuldmægtig at møde for ham ved alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer⁵¹.

HASSEL, GERHARD, død p. St. Croix 23/1 1772, 28 Aar ⁵², g. m. – ⁵³.

- Beskikkes 3/7 1765 af Generalgouv. som Fuldmægtig hos den kst. Adv. reg. Mathias Lind⁵⁴; 11/3 1766 Bev. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer – efter Begæring „og forhen soutinerede Examen privatum samt erhvervede Carac-teer“ (der henvises til Forordn. af 10/2 1736)⁵⁵.
- HELM, ELLEF HERMAN HELGESEN, død p. St. Croix ca. 1767⁵⁶, g. m. REBECCA BROUN⁵⁷.
Prokurator og Overformynder; udsteder Proklama 8/7 1765, da han for sin „Helsens Conservation er obligeret at giøre en Reise til Nord America for en 3 à 4 maaneder“⁵⁸.
- HOFF, WILHELM CHRISTIAN, død i Helsingør 5/10 1773⁵⁹; g. 17/10 1754 p. St. Thomas m. ZIRA MAGDALENE CHRISTINA THORNBY⁶⁰.
V. kgl. Resol. af 2/6 1768 Auditor v. de p. St. Thomas og St. Jan beliggende Tropper og Advocatus regius efter afdøde Grønbech⁶¹; 21/7 1773 Byfoged og Byskriver p. St. Thomas⁶².
- KIERULFF, GEORG BALTHASAR, døbt i Rye 17/2 1733, Son af Sognepr. til Rye og Sonnerup Thomas K. og Hanna Cathrina Dolmar⁶³, død p. St. Croix 10/9 1772⁶⁴; g. m. MARIA NISSEN, som overlevede, Dt. af Kapt. Gregers Høgh N.⁶⁴
29/6 1768 kgl. Udn. som Landsdommer p. St. Croix efter Jacob Klingberg, som har afstaaet Embedet⁶⁵.
- KLINGBERG, JACOB, død 26/9 1782, 63 Aar^{65a}.
23/5 1758 Sekretær v. Generalgouv. og Notarius publicus⁶⁶; 16/5 1760 kgl. Udn. som Landsdommer p. St. Croix⁶⁷, afstaar Embedet 1768⁶⁸.
- KOCH, HANS WILHELM, død p. St. Thomas 7.1 1750⁶⁹; g. 20/3 1749 p. St. Thomas m. JOHANNA GERTRUD DE KUONING⁶⁹.
Landfoged p. St. Jan⁶⁹.
- KROG, MATHIAS ELL, død i Christiansted 10/4 1793, 32 Aar ⁷⁰.
Kst. 13/7 1784 som Fuldmægtig hos Byskriveren i Christiansted, Cancelliraad Ewald⁷¹; v. sin Dod Fuldmægtig hos Byfoged Win-ding smst.
- KUMMEL, AUGUSTINUS, død p. St. Croix ca. 1771⁷².
Beskikkes 2/8 1765 af Generalgouv. som Prokurator v. Over- og Underretterne p. de dansk-vestind. Øer efter indgiven Begæring og Byfoged Juuls „derpaa tegnede Recommandation, udi hvis Tieneste bemeldte Mons. Kummel udi en lang Tid og de trende sidste Aar som Fuldmægtig haver været og med Fliid lagt sig efter Lovkyndighed samt de fornodne Tings Videnskab udi Rettergang⁷³“.

- KUNCKEL, BARNT; Prokurator, optræder 3/2 1773 med en Fordring i Boet efter Prokurator Peter Henrik Petersen (se d.)⁷⁴.
- LARSEN, JACOB, død p. sin Plantage p. St. Thomas 12/7 1766⁷⁵; g. 14/9 1763 p. St. Thomas m. MARIA CRUSE, Enke efter Andreas Henningsen⁷⁵ (hun g. 3° 30/8 1769 m. Studiosus Hans Peter Beyer)⁷⁵.
Prokurator p. St. Thomas.
- LARSEN, LARS; Prokurator p. St. Thomas omkr. 1765, fntl. Broder til forannævnte⁷⁶.
- LASSEN, LASSENIUS PEDER, død p. St. Croix ca. 1763⁷⁷.
Prokurator p. St. Croix og kst. Advocatus regius; angives i Ansøgning af 1/4 1760 fra H. C. Mariager om Prokuratorbevilling at være „saa svagelig, at hand i sit Embede ei kand forestaae og beoagte, ja desuden for mig har declareret at han saasnart muligt og de gamle Affairer er til Ende bragt agter at gaae til Europa for i Tanke der at naa en bedre Helbred“⁷⁸; meddeler 14/11 1761, at han „i Henseende til stoer Legemssvagthed og i Særdeleshed formedelst Hændernes Svagthed“ har antaget Hans Finke som sin Fuldmægtig⁷⁸.
- LAURBERG, CHRISTIAN FREDERIK, f. 6/12 1731, d. p. St. Croix 9/9 1787⁷⁹ (paa Plantagen Ostende Kvarter, Litr. A, Nr. 9 og 49⁸⁰).
ugift.
11/7 1760 kst. som Byfoged og Byskriver i Christiansted⁸¹; 25/10 1765 kgl. Udn. som Regimentskvartermester v. de „americanske“ Tropper⁸²; 8/5 1775 Regeringsraad og Medlem af den vestind. Regering⁸³.
Broder til Landsdommer Peder Hovenbech Laurberg, se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen.
- LINN (ell. LIND), MATHIAS; beskikkes 13/6 1764 som Fuldmægtig hos Advocatus regius Lars Wiel⁸³; 2/11 1764 Bev. af Generalguv. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer efter bestaaet vestind. Examen (beqvem.)⁸⁴.
- MENTZEN, JACOB; 12/1 1778 kst. som Fuldm. for kst. Byfoged Peter Rogiers i hans Fraværelse⁸⁵; beskikkes 25/2 1779 af den vestind. Reg. som Fuldmægtig hos Byfoged Alex. Cooper⁸⁶.
- PETERSEN, PETER HENRIK, død i Christiansted 9/10 1772⁸⁷.
Det secrete Raad p. St. Croix approberer 30/4 1771 hans Ansøgning om „Extension udi hans Procurator Bestalling for alle Retter her paa Landet“⁸⁸.

- PIND, ANDREAS, død p. St. Thomas 11/8 1761⁸⁹; g. m. ANNA MARGARETHA STOLP (g. 2/9 1763 m. Søren Thyrresen)⁸⁹.
 Prokurator p. St. Thomas.
- RUDOLPH, LAURITZ CHRISTIAN, død i Christiansted 28/3 1793⁹⁰; g. 3/6 1785 p. St. Thomas m. HENRIETTE ELISABETH KAAS, f. ca. 1769⁹¹, død i Christiansted 23/4 1793⁹², Dt. af Sven K.⁹¹ 11/9 1777 kst. som Fuldm. hos kst. Kontrolør Bang i Frederiksted⁹³; 3/3 1778 efter Ansogn. entl. fra sin Tjeneste hos Vejermesteren i Frederiksted for at overtage en ham „af Hr. Passavant tilbuden fordelagtig Tjeneste“⁹⁴; 2/2 1788 Bevilling af d. vestind. Reg. til i 6 Maaneder at agere som Prokurator p. St. Jan uden at have aflagt Examen p. Gr. af den der herskende Mangel paa Prokuratorer⁹⁵; 16/8 1788 bevilges ham endnu 6 Maaneder til at præparere sig til Examen; men hvis han ikke inden den Tid har aflagt Prove, vil Tilladelsen ophøre⁹⁶. Ved sin Død Kopist⁹⁷.
- RØBEL, CHRISTIAN CONRAD, døbt i St. Magleby 30/11 1746, Søn af Pastor Georg R. og Anna Catharina Müller⁹⁸, død p. St. Thomas 28/11 1779⁹⁹; g. m. SARAH BLADWELL, Dt. af Planter John B. (og saaledes fmtl. Søster til exam. jur. Charles Daly B., se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen)¹⁰⁰.
 Fuldm. hos Byfoged Stoud p. St. Thomas og 10 5 1779 kst. som Byfoged under dennes Hjemrejse¹⁰¹.
 Broder til nedennævnte.
- RØBEL, RASMUS GOTTFRIED, døbt i St. Magleby 26/2 1744¹⁰², Broder til foranstaaende, død i Christiansted 25 2 1786¹⁰³; g. i Christiansted 23/12 1773 m. ANNA MAGDALENA MØLLER¹⁰⁴.
 Beskikkes 15/4 1776 af d. vestind. Reg. som Fuldmægtig hos Auditor og Adv. reg. Dorph¹⁰⁵; 4/1 1781 aut. som Fuldm. hos Byfoged Cooper i Christiansted¹⁰⁶; kaldes v. sin Død Prokurator.
- SALLING, HANS; Prokurator p. St. Thomas omkr. 1770¹⁰⁷.
- SANDBERG, LAURITZ, død i Christiansted 12,9 1794¹⁰⁸; g. 1789 m. ANNA CHRISTIANA KRAUSE, Dt. af Oberst John Gottfried K. og Anna Heyliger¹⁰⁹.
 3/3 1783 kst. som kgl. Fuldm. v. Sekretariatet p. St. Thomas¹¹⁰, men resignerede 30/9 1784¹¹¹; 28/12 1784 Bev. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer efter bestaaet vestind. Examen (aldeles beqvem)¹¹²; 2/3 1787 kgl. Bestalling som Byskriver i Christiansted samt Tilforordnet i den alm. Skifteret¹¹³; 17/2 1789 af d. vestind. Reg. kst. som første Dommer

- i Gældskommissionen¹¹⁴; 29/8 1793 kst. som Landsdommer og Landstingsskriver p. St. Croix i den bortrejste Landsdommer Stouds Fraværelse¹¹⁵.
- SARTORIUS, FRIDERICH CHRISTIAN, dod p. St. Thomas 6/3 1790¹¹⁶. 16/3 1786 Bev. af den vestind. Reg. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer efter bestaaet vestind. Examen (aldeles beqvem); det anfores, at han, saa længe han tjener det vestind. Handelsselskab som Administrator og Bogholder, ikke maa gøre Brug af Bevillingen uden for saa vidt Handelens egne Affærer maatte udfordre¹¹⁷.
- SCHUSTER, BERTRAM SAMUEL, f. i Heiligenhafen i Holsten¹¹⁸, g. m. MARGRETHE RASMUSSEN, f. 22/3 1725, d. p. St. Croix 13/10 1788¹¹⁹, separeret v. kgl. Bev. af 18/8 1769¹¹⁸. 15/10 1755 kst. som Landsdommer p. St. Croix i afd. Landsdommer Brodersens Sted¹²⁰ (se d.); gik 1757 hjem til Europa med Gæld¹¹⁸.
- SCHWARTZKOPFF, URBAN BRUUN, døbt i Kregome 1/3 1743, Søn af Sognepræst Isak S. og Hedvig Christina Bruun¹²¹, dod p. St. Thomas 13/7 1779¹²²; g. 12/3 1772 p. St. Thomas m. Enke ANTHONIA GRONBECH, f. Pedersen¹²², døbt p. St. Thomas 29/1 1742, Dt. af Købmand Arve P. og Anthonia Rambeck (g. 1° m. Prokurator Poul H. Gronbech, se d.)¹²².
Prokurator p. St. Thomas.
Broder til Jacob Schwartzkopff, se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen.
- SCHÆFFER, WILHELM, dod Juli 1774 i Frederiksted¹²³; g. m. HENRIETTE CATHRINE LEXMOND, f. i Utrecht 1741, d. i Odense 15/5 1816 (g. 2° 19/9 1775 m. Generalguv. H. C. E. v. Schimmelmann), Dt. af hollandsk Generalguv. paa Kap.¹²³
V. kgl. Res. af 24/10 1763 Sekretær hos Generalguv;¹²⁴ 16/11 1764 Byfoged og Byskriver i Frederiksted;¹²⁵ 18/8 1773 virkelig Justitsraad;¹²⁶ 1773 Ejer af Plantagen „La Reine“, Kongens Kv. Nr. 20 og Dronningens Kv. Nr. 19.¹²⁷
- SEVEL, IVAR HOFMAN, dod p. St. Croix 17/5 1772, muligt Søn af Prokurator, senere Byskriver i Aalborg Niels Hofman S. (se Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer) eller evt. Broder til denne, men hans Daab ikke fundet; g. m. ELISABERH DAWSEN.¹²⁹
Beskikkes 3/8 1765 af Generalguv. som Fuldmægtig hos Byfoged Christian Juul;¹³⁰ 11/4 1767 Bev. af Generalguv. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer („efter – – forhen sustineret Examen privatum og erhvervede Caracteer“);¹³⁰

- 5/10 1767 Advocatus regius p. St. Croix;¹³¹ 17/2 1769 kgl. Udn. som Byfoged i Christiansted.¹³²
- SMIDT, ANDREAS KNUDSEN, død efter 1768;¹³³ g. 20/3 1749 p. St. Thomas m. ANNA MARIA SOBØTKER, Enke efter Peder Mathiasen From.¹³⁴
- Vejermester p. St. Thomas, Prokurator.
Søn: Knud Andresen Smidt, se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen og nedenfor.
- SOMMER, PEDER, død p. St. Thomas 29/7 1755, „efter at han havde levet her paa Landet i 24 Timer.“¹³⁵
- 31/3 1755 kgl. Udn. som Landsdommer p. St. Croix, tidl. Vice-Landsdommer i Norrejylland.¹³⁶
- STENERSEN, BENT CHRISTIAN (1748-1828), se iøvrigt Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen.
- 6/12 1784 kst. som Byfoged p. St. Thomas „i Byfoged Stoude Absence formedelst hans intenderede Hjemreise“ efter bestaaet vestind. Examen (aldeles beqvem).¹³⁷
- TESTMANN, JOHAN CHRISTOPHER (1761-1842), se iøvrigt Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen.
- 28/7 1786 Bev. af den vestind. Reg. som Prokurator v. alle Over- og Underretter paa de dansk-vestind. Øer efter bestaaet vestind. Examen (beqvem).¹³⁸
- THILLERUP, HENRIK, g. 30/10 1766 p. St. Thomas m. Jomfru GESA MARIA LOUIS.¹³⁹
- Prokurator og kst. Auditor p. St. Thomas; iflg. kgl. Res. af 8/3 1773 tilskrives Kommandanten (i en mod Lojtnant Zügereth anlagt Sag), at han „maa reprimandere den kst. Auditeur Thillerup for sin partiske Demonstration samt ei lade ham constituere eller bringe i Forslag til Auditeur-Tjeneste“;¹⁴⁰ 1/10 1778 kst. til at forestaa Landfoged-Embedet p. St. Jan paa Landfoged Weyles An- og Tilsvar;¹⁴¹ foreslaas 16/1 1784 af Raadet p. St. Thomas som Landfoged p. St. Jan i Anl. af Weyles Alder og Svaghed, men udnævnes ikke.¹⁴²
- TRABERG, SIMON, død p. St. Croix 20/2 1773;¹⁴³ g. m. MARIA ROSE
---.¹⁴⁴
- 20/3 1763 Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Øer, da han „saavel udi afgangne Advocati regii Fursmans som og nu udi nærværende Advocati regii Wiels Tieneste som deres Fuldmægtig har ageret for Retterne her paa Ejlandene, samt udi en Tid af 1½ Aar har været est. som Advocatus regius,

i hvilken Tid han har forholdt sig upaaklagelig og viist sig at findes beqvem til at være Prokurator“;¹⁴⁵ 24/9 1768–12/6 1769 Interims Byfoged i Christiansted i afg. Peter Bruun Willumsens Sted.¹⁴⁶ Enken fragaar 4/6 1776 Arv og Gæld efter ham, da hans „Omstændigheder skal være saa slette, at hans og mine Effecter – – langt fra ei kan tilstrække at betale til Gield, som i Boet er anmeldt og endnu maaske kunde staae tilbage“.¹⁴⁴

TØNSBERG, OTTO THOTT, f. i Præstø 30/8 1747, Søn af Tønne Wilhelm T. og Marie Jensdatter,¹⁴⁷ d. 12/8 1808 i Kbh.;¹⁴⁸ g. (fmtil. 1794)¹⁴⁹ m. JOHANNA WIBECKE ABEL, døbt 30/8 1763 i Vemmetofte, Dt. af Iver A. og Charlotte Taagerup¹⁴⁷, dod 17/7 1836, separeret v. kgl. Bev. af 7/5 1803.¹⁵⁰

Dimitt. 1766 (Køge),¹⁴⁸ 17/12 1777 filologisk Examen;¹⁴⁸ maa iflg. kgl. Res. af 22/6 1780 forundes 60 Rdl. til Reise til Vestind. og nyde 200 Rdl. W. C. aarlig i 2 Aar mod at han virkelig og bevislig udfører sit Forsæt og antager Born til Undervisning;¹⁵¹ iflg. kgl. Res. af 24/8 1785 gives det ham tilkende, at det overlades ham selv at hjælpe sig frem med den private Undervisning, han er blevet understøttet til, endog mere end ham først var lovet; Haab om Ansættelse ved det vestind. Skolevæsen kan ikke gives ham; samtidig faar den vestind. Regering Tilladelse til at subskribere paa T's Samling af Anordninger for de vestind. Øer for 5 Exemplarer, – – „dog vente vi, at Værket, hvis det bliver færdigt til Trykken ei vorder trykt uden Vores Regierings foregaaende skarpe Censur, siden det ved Trykken faaer Publicitet og ved at være samlet af Archiverne et Slags Autenticitet“;¹⁵² 24/4 1786 Bev. af den vestind. Reg. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de vestind. Øer efter bestaaet vestind. Examen (fuldkommen beqvem);¹⁵³ 19/12 1788 kgl. Udn. som Auditor p. St. Croix;¹⁵⁴ 22/6 1792 kgl. Udn. til Advocatus regius, naar Embedet bliver vacant;¹⁵⁵ 4/12 1793 kgl. Udn. som Proviants-, Ammunitions- og Materialforvalter i Christiansted;¹⁵⁶ v. kgl. Res. af 3/5 1797 afskediges Adv. reg. Norager, og Embedet som Adv. reg. paa St. Croix forbindes m. Auditor-Embedet; samtidig entlediges T. som Auditor mod at beholde Gagen, 300 Rdl., indtil han kan erholde Stempelpapir-Forvalter Tjenesten;¹⁵⁷ 4/4 1804 Afsked;¹⁵⁸ iflg. kgl. Res. af 7/3 1806 maa de T. som Proviantsforvalter for aflagte Regnskaber deciderede Mangelsposter bortfalde og anses at gaa lige op imod de Godtgørelser, „ham for de

Engelskes Besiddelsestid af St. Croix kunde tilkomme“.¹⁴⁹ Skonlitterær Forfatter.^{159a}.

WELLESEN, ANDREAS, død p. St. Thomas 3/8 1740, g. 27/6 1737 p. St. Thomas m. MARGARETHA BREDAHL.¹⁶⁰

Byfoged paa St. Thomas.

WERLIGH, GEORG, f. 1/6 1745 i Slagelse, Søn af Apoteker Jorgen W. og Maria Kjobke,¹⁶¹ død p. St. Croix 26/1 1801;¹⁶² g. 16/12 1780 p. St. Croix m. Enkemadam CATHARINA MARDENBOROUGH, f. CUTTURE, af den engelske Kirke,¹⁶³ f. ca. 1747.¹⁶⁴

11/9 1767 Bev. af Generalgouv. som Prokurator v. alle Over- og Underretter p. de dansk-vestind. Oer efter „forhen sustinered Examen privatum samt erhvervede Carcarteer“;¹⁶⁵ s. Aa. kst. Skifteforvalter v. den militære Skifteret;¹⁶⁵ 17/11 1779 kgl. Udn. som 1. Fuldm. v. den alm. Skifteret p. St. Croix;¹⁶⁶ anmoder 22/4 1791 Skifteretten om at behandle hans Bo som fallit.¹⁶⁷ Broder til Andreas Werligh, se Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer.

WEYLE, CARL FRIEDERICH, død p. St. Jan 4/2 1786;¹⁶⁸ g. 17/11 1750 p. St. Thomas m. ANNA RUNNELS,¹⁶⁹ død 1772.¹⁷⁰

Landfoged p. St. Jan; 14/10 1757 kgl. Udn. som Byfoged og By-skriver i Frederiksted;¹⁷¹ fritages 19/10 1759 efter Ansøgning fra dette Embede og maa vedblive sit hidtil hafte Embede som Landfoged p. St. Jan;¹⁷² ansøger Sept. 1781 om Afsked fra Landfogedembedet, hvorom han allerede i 1778 har indgivet Ansøgning, men anmodes om at fungere videre;¹⁷³ har iflg. Indberetn. af 16/1 1784 fra Raadet p. St. Thomas til den vestind. Reg. aldeles frasagt sig sit Embede p. Gr. af Svaghed, „som endog skal betage ham Legems og Lemmers Bevægelse“.⁷⁴

Søn: Johan Severin Weyle.

WEYLE, JOHAN SEVERIN, død i Christiansted 4/1 1839, 79 Aar¹⁷⁵ Søn af ovenst.;¹⁷⁶ g. ca. 1782 m. ALETTA --.¹⁷⁷

Prokurator, i Perioder kst. som Landfoged p. St. Jan; ansøger 19/4 1791 om at faa sin Konst. som Prokurator v. St. Thomas og St. Jans Retter extenderet til St. Croix Retter, men tilbagekalder Ansøgningen;¹⁷⁸ gentager Juni 1800 sin Ansogn. om Prokuratorbev. p. St. Croix, men p. Gr. af „de her værende Prokuratorers Mængde“ henlægges Ansøgningen, indtil Vacance indtræffer.¹⁷⁹ En Søn, Adam Christian Weyle, var i en Aarrække Overformynder paa St. Croix.

WILDHAGEN, DITLEV WILHELM, dod 7/11 1764 p. St. Thomas;¹⁸⁰
 g. 1° 27/4 1751 p. St. Thomas m. CATHARINA KEMP, dod i Barsel-
 seng Jan. 1752¹⁸⁰ (hun g. 1° m. Byfoged Aquilin, g. 2° 20/3 1749
 m. Underbogholder Martinus Mitzel)¹⁸⁰, g. 2° 1/2 1753 m.
 Madame MARIA DE WINT, f. SLAU, dod p. St. Thomas 14/10
 1779.¹⁸¹
 Byfoged p. St. Thomas, Generalauditor.

NOTER OG HENVISNINGER

- VR = Vestindisk Regering, Referatprotokol (Rigsarkivet).
 Pb = Pantebog, Christiansted (RA).
 DKV = Danske Kancelli, Registrant over Vestindiske Sager (RA).
 SRS = Det sekrete Raad, Sessionsprotokol (RA).
 SRK = do. Kopibog med Betjente (RA).
 Negerlister = Lister over Slaver og deres Ejere til Brug ved Beregning af
 Kopskatten, diverse Aargange (RA).
 SP = Skifteprotokol (RA).
 RP = Skifterettens Registreringsprotokol (RA).
 GTV = Generaltoldkammer, Vestindiske Sager (RA).
 Kb = Kirkebog (for saa vidt angaar Vestindien: for lutherske Menighed)
 (Landsarkivet for Sjælland).
 Kay Larsen = K. L.'s Kartotek over vestind. Personalialia og Data (Kgl. Bibl.).

¹ VR 757/1783. - ² VR 155/1795. - ³ VR 314/1795. - ⁴ VR 202/1795. - ⁵ VR 957/1790. - ⁶ Pb 1775-81, 15/1 1776. - ⁷ DKV 14/1754. - ⁸ SRS 1755-73. - ⁹ Pb 1762-65. - ¹⁰ Pb 1773-75. - ¹¹ Negerlister 1774. - ¹² Negerlister 1788. - ¹³ RP for kgl. Betjente, Christiansted, 1781-1800. - ¹⁴ Reciprokt Testamente oprettet 25/5 1775; 15/9 1775 overtager Benedetti sit og den afdøde Hustrus Fællesbo, RP Christiansted 1773-77. - ¹⁵ Testamente af 13/10 1784, VR 1015/1784. - ¹⁶ Negerlister 1788. - ¹⁷ Som Note 13. - ¹⁸ GTV 44/1761. - ¹⁹ GTV 116/1765. - ²⁰ Pb 1765-67. ²¹ DKV 19/1767. - ²² Pb 1773-75. - ²³ Kb, Christiansted. - ²⁴ Pb 1762-65. - ²⁵ GTV 113/1765. - ²⁶ DKV 7/1755. - ²⁷ Pb 1760-62. - ²⁸ Kbh. Skattemandtal 1762 (RA). - ²⁹ RP, Christiansted, 1800-07. - ³⁰ Ægtepagt og Testamente af 16/3 1799, 2. Dep. Registr. 1247/1800 (RA). - ³¹ Gældsbrief af 1/11 1779, Pb 1775-81. - ³² VR 83/1780. - ³³ Pb 1783-84. - ³⁴ VR 255/1784. - ³⁵ VR 339/1785. - ³⁶ VR 335/1786. - ³⁷ Pb 1785-88. - ³⁸ Borgeredsprotokol, St. Croix, 1799-1807 (RA). - ³⁹ Dokumenter i C.'s Bo, Christiansted Byfogedarkiv, Skifte Nr. 59 (RA). - ⁴⁰ SP for kgl. Betjente, Christiansted, 1781-1800. - ⁴¹ Kb, St. Thomas. - ⁴² Iflg. Kb. St. Thomas konfirm. 25/4 1784, 15 Aar. - ⁴³ DKV 21/1783. - ⁴⁴ VR 863/1793. - ⁴⁵ Kb, St. Thomas. - ⁴⁶ Kay Larsen. - ⁴⁷ St. Thomas og St. Jan Guv., SP for kgl. Betjente 1765-70 og 1764-76. - ⁴⁸⁻⁴⁹ Kb, St. Thomas. - ⁵⁰ GTV 4/1766. - ⁵¹ Pb 1765-67. - ⁵² Kb, St. Croix. - ⁵³ Iflg. RP Christiansted 1773-77, Fol. 268, efterlod han Kone og Born. - ⁵⁴⁻⁵⁵ Pb 1765-67. - ⁵⁶ Proklama af 2/3 1767, Pb 1765-67; fmtl. hørende til Ditmarskenslægten Helm, se Vierteljahrsschr. für Heraldik, Sphragistik u. Genealogie, X, Berlin 1882, S. 314-16. - ⁵⁷ Testamente af 11/12 1766, DKV 22/1769. - ⁵⁸ Pb 1765-67. - ⁵⁹ St. Thomas og St. Jan Guv., SP for kgl. Betjente, 1769-76. - ⁶⁰ Kb,

St. Thomas. - ⁸¹ GTV 55a/1768. - ⁸² DKV 10/1773. - ⁸³ Kb, Rye-Sonnerup. - ⁸⁴ St. Croix Guv., SP for kgl. Betjente 1771-77. - ⁸⁵ DKV 7/1768. - ⁸⁶ Richter. - ⁸⁶ Rentek. kgl. Resol. Vestind. og Guinea 102/1758. - ⁸⁷ DKV 4/1760. - ⁸⁸ DKV 7/1768. ⁸⁹ Kb, St. Thomas. - ⁷⁹ Kb, St. Croix. - ⁷¹ VR 549/1784. - ⁷² Hans Stervbo omtales 9/4 1771 (SRS 1771-74). - ⁷³ Pb 1765-67. - ⁷⁴ SP, Christiansted, 1769-76. - ⁷⁵ Kb, St. Thomas. - ⁷⁶ Fadder v. Daab af Prok. Jacob Larsens Son 25/8 1765, Kb. St. Thomas. - ⁷⁷ Iflg. Skr. af 14/12 1763 ang. afg. Prok. L. L.'s Gæld, SRK 1760-68. - ⁷⁸ Pb 1760-62. - ⁷⁹ Kb. St. Croix 1780-94. - ⁸⁰ RP for kgl. Betj. 1781-1800. - ⁸¹ Pb 1760-62. - ⁸² GTV 121/1765. - ⁸³ GTV 34/1775. - ⁸⁴ Pb 1762-65. - ⁸⁵ VR 16/1778. - ⁸⁶ VR 164/1779. - ⁸⁷ SP, Christiansted 1769-76. - ⁸⁸ SRS 1771-74. - ⁸⁹ Kb, St. Thomas. - ⁹⁰ Kb. St. Croix. - ⁹¹ Kb, St. Thomas; hun konfirm. 10/10 1784, „noget over 15 Aar gl.“. - ⁹² Kb, St. Croix. - ⁹³ VR 789/1777. - ⁹⁴ VR 164/1778. - ⁹⁵ VR 125/1788. - ⁹⁶ VR 1047/1788. - ⁹⁷ RP for kgl. Betj. 1781-1800. - ⁹⁸ Kb, Store Magleby. - ⁹⁹ Kb, St. Thomas. - ¹⁰⁰ St. Thomas og St. Jan Guv., SP for kgl. Betj. 1779-92; Enken Sarah Robel foder 1783 2 Børn, til hvilke Kobmand Horatio Herbert jun. udlægges som Fader, VR 551/1783. - ¹⁰¹ VR 420/1779. - ¹⁰² Kb, Store Magleby. - ¹⁰³ Kb, St. Croix 1780-94. - ¹⁰⁴ Kb, St. Croix 1771-80. - ¹⁰⁵ VR 337/1776. - ¹⁰⁶ VR 11/1781. - ¹⁰⁷ Fadder v. Daab p. St. Thomas bl. a. 31/1 1772, 1/1 1773 (Kb). - ¹⁰⁸ RP for kgl. Betj., Christiansted, 1781-1800. - ¹⁰⁹ Ægteskabskontrakt tinglæst 17/8 1789, Pb 1788-93. - ¹¹⁰ VR 200/1783. - ¹¹¹ VR 927/1784. - ¹¹² VR 1023/1784. - ¹¹³ Pb 1785-88. - ¹¹⁴ VR 205/1789. - ¹¹⁵ VR 910/1793. - ¹¹⁶ Kb, St. Thomas. - ¹¹⁷ VR 321/1786. - ¹¹⁸ DKV 19/1769. - ¹¹⁹ Kb, St. Croix 1780-94. - ¹²⁰ SRS 1755-73. - ¹²¹ Kb, Kregome. - ¹²² Kb, St. Thomas. - ¹²³ Kay Larsen. - ¹²⁴ GTV 78/1763. - ¹²⁵ DKV 28/1764. - ¹²⁶ DKV 13/1773. - ¹²⁷ Negerlister 1773. - ¹²⁸ SRS 1755-73. - ¹²⁹ Testamente af 28/9 1771, St. Croix Guv., SP for kgl. Betj. 1772-79. - ¹³⁰ Pb 1765-67. - ¹³¹ Pb 1767-69. - ¹³² DKV 2/1769. - ¹³³ Testamente oprettet 7/9 1768, DKV 7/1769. - ¹³⁴ Kb, St. Thomas. - ¹³⁵ Kb, St. Thomas; Kay Larsen har en Landsdommer Peder Stamer, dod den nævnte Dato; det er imidlertid en Fejlslæsning af Kb. - ¹³⁶ DKV 1/1755. - ¹³⁷ VR 980/1784. - ¹³⁸ VR 774/1786. - ¹³⁹ Kb, St. Thomas. - ¹⁴⁰ GTV 5/1773. - ¹⁴¹ VR 786/1778. - ¹⁴² VR 74/1784. - ¹⁴³ SP, Christiansted, 1769-80. - ¹⁴⁴ Erkl. af 4/6 1776 fra Enken om, at hun fragaar Arv og Gæld (Pb 1775-81). - ¹⁴⁵ Pb 1762-65. - ¹⁴⁶ Pb 1767-69, SRS 26/5 1772. - ¹⁴⁷ Enkekassen. - ¹⁴⁸ Hundrup: Filologer. - ¹⁴⁹ Daabsattester i Enkekassen udf. 1794. - ¹⁴⁹ Richter. - ¹⁵⁰ Danske Kanc. 2. Dep. Registr. 520/1803. - ¹⁵¹ GTV 254/1780. - ¹⁵² GTV 59/1785. - ¹⁵³ VR 457/1786. - ¹⁵⁴ GTV 164/1788. - ¹⁵⁵ GTV 265/1792. - ¹⁵⁶ GTV 323/1793. - ¹⁵⁷ GTV 403/1797. - ¹⁵⁸ GTV 253/1804. - ¹⁵⁹ GTV 342/1806. - ¹⁶⁰ a se bl. a. Bricka: Biogr. Leks. - ¹⁶⁰ Kb, St. Thomas. - ¹⁶¹ Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer, under Broderen Andreas W. - ¹⁶² Kay Larsen. - ¹⁶³ Kb, St. Croix 1780-94. - ¹⁶⁴ Iflg. Negerlister 1788 er hun 41 Aar. - ¹⁶⁵ Pb 1767-69. - ¹⁶⁶ DKV 53/1779. - ¹⁶⁷ RP for kgl. Betj. 1781-1800. ¹⁶⁸ RP St. Jan 1775-96. - ¹⁶⁹ Kb, St. Thomas. - ¹⁷⁰ St. Thomas Guv., SP for kgl. Betj. 1769-76. - ¹⁷¹ DKV 11/1757. - ¹⁷² DKV 33/1759. - ¹⁷³ VR 864/1781. - ¹⁷⁴ VR 74/1784; Regeringen anfører i sin Resolution af 27/1 1784, at Landfoged tjeneestens Forvaltning „ei uden at fornærme Billigheden længere kan staa paa den af Alder og Svaghed udlevede Landfoged W.'s Ansvar“. - ¹⁷⁵ RP Christiansted 1838-43, Dans - Vestindisk Regjerings Avis 7/1 1839. - ¹⁷⁶ RP St. Jan 1775-96. - ¹⁷⁷ Testamente af 20/4 1782 (VR 1294/1799). - ¹⁷⁸ VR 437/1791. - ¹⁷⁹ VR 670/1800. - ¹⁸⁰ Kb, St. Thomas. - ¹⁸¹ St. Thomas og St. Jan Guv., SP 1777-90.

RETTELSER OG TILFØJELSER
TIL FALK-JENSEN OG HJORTH-NIELSEN:
CANDIDATI OG EXAMINATI JURIS M. FL.

AF

H. F. GARDE

Som Supplement til Rettelseslisten i Juristværkets Bind IV meddeles fig. Rettelser og Tilføjelser vedrørende Candidati og Examinati juris, som har virket paa de dansk-vestindiske Øer:

- Bind I, S. 31, ALTHOR, NIELS RASMUS NIELSEN; død i Christiansted 21/6 1823 som privat Fuldmægtig hos Sekretær P. Borch; han angives født paa Fyen¹.
- 185, BRAAG, DOMINICUS; hans 2. Ægteskab m. CECILIA MARIA BLÖCHER blev indgaaet i Christiansted 17/10 1777^{1a}; hun var Datter af Michal B. og Maria Françoise. . . .².
 - 201, BRIX, TITIVS LORENTZ; død kort før 14/5 1771³.
 - 272, CHRISTENSEN, WILLUM; 1797 Fuldmægtig hos Byfoged Winding i Christiansted⁴; 3/11 1798 Tilladelse til at føre Sager for St. Thomas og St. Jans Retter i 2 Aar⁵.
 - 378, FABRICIUS, LARS; død p. St. Jan 5/12 1792⁶.
 - 425, FRIEDRICHSEN, FRIEDRICH; død i Christiansted 23/6 1863⁷; han var ikke gift m. sin 1. „Kone“, Ann Campbell, som var kulørt. ^{7a}
- Bind II, S. 29, GLÜCKSTAD, ADAM; 11/6 1771 af det secrete Raad p. St. Croix kst. som edsvoren Fuldm. hos Byfoged Sevel i Christiansted⁸; død p. St. Croix 15/12 1772⁹.
- Bind III, S. 56, LETH, HANS JENTOFT; Vielsen var 16/11 1752¹⁰; 26/1 1770 kgl. Konfirm. paa Separationskontrakt af 31/7 1769, hvorefter Ægtefællerne har levet adskilt fra 1764¹¹.
- 68, LIND, OLE CHRISTIAN; Febr. 1784 kst. som Land-

foged p. St. Jan; Raadet p. St. Thomas anfører i sin Indstilling, at han i nogen Tid har været Fuldm. hos Byfoged Stoud og er forsynet med gode Recommendationer¹²; død Juli 1784¹³, ingen Arvinger meldte sig i Boet¹⁴.

Bind III, S. 178, MOSSIN, NIELS; død 17/12 1766 p. St. Thomas som Prokurator¹⁵.

- 194, MÜLLER, JACOB LINBERG; Hustruen hed MALVINE STORER¹⁶.

- 345, PIETERSON, LOUIS SOURIAN; g. 25/8 1792 p. St. Thomas m. Jomfru MARIA SMITH, han af den Reformerte, hun af den Engelske Kirke, Forlover for ham var hans Bedstefader Borgerkaptajn Sourian af den Reformerte Kirke¹⁷.

- 423, ROGIERS, PETER; Hustruen dobt St. Thomas 9/1 1752, Dt. af Byfoged Ditlev Wilhelm Wildhagen (se foranst. Artikel: Vestindiske Jurister) og Catharina Kemp¹⁸.

Bind IV, S. 35, SCHIØTZ, DAVID FREDERIK; 31/12 1798 Bev. af den vestind. Reg. til at fore Sager for Over- og Underretterne p. St. Croix i 2 Aar¹⁹; hans Ansøgning af 13/4 1802 om Kst. som Sagfører p. St. Thomas og St. Jan afslaaes af den midlertidige Regeringskommission 3/5 1802 efter indhentet Erkl. fra Raadet p. St. Thomas, hvori anfores, at der ikke f. T. der paa Stedet er Mangel paa Prokuratorer, og at Raadet i Særdeleshed ikke kan anbefale S., „da Rygtet ei synes at tale i hans Faveur.“^{19a}

- 71, SCHWARTZKOPFF, JACOB; død i New York 14/9 1789²⁰.

- 93, SEYBECH, CHRISTIAN ANTON; død i Christiansted 15/11 1779²¹.

- 114, SMIDT, KNUD ANDRESEN; Moder: se foranst. Artikel: Vestindiske Jurister; begr. p. St. Thomas 12/8 1788²².

- 150, STENERSEN, BENT CHRISTIAN; se foranst. Artikel: Vestindiske Jurister.

- 150, STENERSEN, CHRISTOPHER MOE; 3/4 1800 Bev. af den vestind. Reg. til at fore Sager for Over- og Underretterne p. St. Thomas og St. Jan i 2 Aar²³.

Bind IV, S. 191, SØRENSEN, PETER (exam. jur. 1765); fntl. identisk m. den P. Sorensen, som 14/5 1771 af det secrete Raad p. St. Croix faar meddelt Prokuratorbev. efter Ansogning, bilagt hans „Testimonium hiemme at have soutineret Examen juridicum“; Landsdommer Kierulff anfører, at S. som Fuldm. for Prokurator Benedetti ofte har gaet i Rette for Landstingsretten og har vist saavel Færdighed og Indsigt som fornoden Praksis²⁴; død p. St. Croix 23/7 1778²⁵; 12/1 1780 fremlægges i Skifteretten en Attest af 12/4 1779 fra Præsten Lassen i Hejlsvejstrup Pastorat, hvorefter afdøde er født i Sjølund i Vejstrup Sogn, Tyrstrup Herred, som Søn af Søren Pedersen og Mette – – og døbt 20/6 1731; det fremgaar, at han har 5 Søsken i Live, hvoraf de 4 er Gaardmænd eller gift m. Gaardmænd paa Hjemegnen, medens en Broder, Søren Sørensen, er Bud ved det kgl. Økonomi- og Kommercekollegium i Kbh.; endv. at afdøde rejste til Vestindien 1766²⁶.

- 201, TESTMANN, JOHAN CHRISTOPHER (1761–1842); se foranst. Artikel: Vestindiske Jurister²⁷.

NOTER OG HENVISNINGER

- VR = Vestindisk Regering, Referatprotokol (Rigsarkivet).
 DKV = Danske Kancelli, Registr. over vestindiske Sager (RA).
 SRS = Det sekrete Raad, Sessionsprotokol (RA).
 SP = Skifteprotokol (RA).
 RP = Skifterettens Registreringsprotokol (RA)
 Kb = Kirkebog for lutherske Menighed (Landsarkivet for Sjælland).

¹ RP, Christiansted. – ^{1a} Kb, St. Croix. – ² Testamente oprettet 14/5 1763 af Enkemadam Inger Christine Friborg (DKV 14/1763). – ³ Nævnes i Anledn. af Peter Sorensens (se d.) Prokuratorbev. som nylig afdød. – ⁴ VR 558/1797. – ⁵ VR 998/1798. – ⁶ RP, St. Jan 1775–96. – ⁷ RP, Christiansted. – ^{7a} Se bl. a. Sejer Kühle: Frederik Paludan-Müller, 1941, I, S. 58 m. Note 19. – ⁸ SRS 1771–74. – ⁹ St. Croix Guv., SP. for kgl. Betj. 1771–77. – ¹⁰ Kb, St. Thomas. – ¹¹ DKV 2/1770. – ¹² VR 159/1784. – ¹³ Indberetn. fra Raadet p. St. Thomas 2/7 1784, VR 564/1784. – ¹⁴ St. Thomas og St. Jan Guv., SP for kgl. Betj. 1782–91. – ¹⁵ Kb, St. Thomas. – ¹⁶ Kb, St. Croix, f. Eks. v. Daab af Barn 18/12 1846. – ¹⁷⁻¹⁸ Kb, St. Thomas. – ¹⁹ VR 1231/1798. – ^{19a} Ref. prof. B 164/1802. – ²⁰ Indberetn. fra Raadet p. St. Thomas 9/11 1789, VR 1418/1789. – ²¹ Kb, St. Croix. – ²² Kb, St. Thomas. – ²³ VR 292/1800. –

²⁴ SRS 1771-74. - ²⁵ SP, Christiansted 1769-80. - ²⁶ Sp, Christiansted 1769-80; Kirkebogen for Hejls og Vejstrup giver ikke yderligere Opl. om Forældrene. - ²⁷ Foruden nærv. Johan Christopher Testmann omtaler Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen 2 andre af samme Navn, nemlig en født i Christiansted 8/11 1786, Søn af Overformynder J. C. T., og en død i Kbh. 19/6 1805, som havde en Søster Engel Dorothea. De er - hvilket ogsaa antydes muligt - identiske, idet Overformynder paa St. Croix Johan Christopher Testmann (død 1798), Farbroder til Prokurator Testmann (ogsaa kaldet J. C. Testmann junior), i sit Ægteskab m. Byfoged Helvads Enke Andrea Catharina Platfuss (se Juristværket, II, S. 158, og IV, S. 389) havde disse 2 Børn: Sønnen J. C. T., f. 1786, og Datteren Engel Dorothea Sophia, f. 1791 (bl. a. Kb, St. Croix, 1780-94).

DANSKE STUDENTER I INGOLSTADT

1549-1659

AF

H. FRIIS

I den lille By Ingolstadt ved Donau i Oberbayern oprettedes i Aaret 1472 et Universitet; dette blev 1800 flyttet til Byen Landshut ved Isar og 1826 derfra til München.

Ved at gennemse Universitetets trykte Matrikel for Aarene 1472-1750 vil man se, at kun et meget lille Antal Danskere har ladet sig immatrikulere i Ingolstadt, nemlig 8 fra det egentlige Danmark og 3 fra Holsten. Fra Norge er der slet ingen.

- 1549 7/8 Dominus Nicolaus Jacobi Danus presbyter dioecesis Ross-
hildensis theologiæ auditor pauper.
- – Erasmus Andreae Londensis ecclesiae presbyter pauper
(imm. 1548 Köln).
- 1577 6/12 Christianus Barnekau de Beickholm Danus nobilis (CHRIS-
TEN HANSEN BARNEKOW, 1556-1612, Lensmand i Lands-
krona, imm. 1574 Jena, 1582 Basel, 1584 Genf, 1588
Padua og Siena).
- 1579 11/8 Johannes Christophorus Gaist Dannensis ex Holsatia
juris studiosus.
- 1588 18/4 Petrus Stormius Danus philosophiae studiosus protestanti-
cus, caluenista (var fra Aarhus, imm. 1584 Rostock,
1585 Heidelberg).
- 1590 6/9 Cosmas Vakius Flensburgensis liberalium artium ma-
gister Argentiae promotus jurisprudentiae studiosus juris
utriusque doctor; – postea cancellarius in Burchausen; –
consiliarius aulicus Manochii (COSMAS VAKE, Dr. jur.,
bayersk Raad, imm. 1586 Tübingen, 1590 Altdorf, 1598
og 1601 Padua).
- – Reichartus Beier Flensburgensis Holsatus juris studiosus.

-
- 1601 16/6 Joannes Holmius Danus medicinae et philosophiae studiosus (JENS JACOBSEN HOLM, imm 1600 Franeker).
- - Chilianus Krabbe Danus medicinae et philosophiae studiosus (KJELD KRABBE, 1583-1612, til Sebberkloster, imm. 1597 Wittenberg og Helmstedt, 1601 Padua, 1602 Orleans).
1615 9/1 Petrus Saxo Holsatus mathematices studiosus (PETER SAXE, 1591-1625, Matematiker, imm. 1607 Leipzig, 1612 Altdorf, 1614 Tübingen, 1616 Leyden, 1617 Groningen, Wittenberg og Rostock).
1659 21/5 Joachimus Pfeil Holsatius juris studiosus dedit (imm. 1661 Siena, 1664 Jena).

REGISTER

Personerne anføres som hovedregel på deres slægtsnavn, et sådant, der ikke er opstået alene ved at sætte „sen“ til faderens fornavn. Denne skik varer for landboernes vedkommende til ca. 1828, jfr. forordn. af 30. maj s. a. Føres et sådant slægtsnavn ikke, anbringes vedkommende på fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, når han ikke i teksten er nærmere bestemt.

Desuden udelades de personers navne, om hvem intet af videre betydning siges i teksten, f. eks. førere for hærafdelinger, konger og andre, i hvis tjeneste de i teksten nævnte personer står, forfattere, hvis værker citeres o. s. v.

Kvinder anbringes som hovedregel på deres pigenavn, kun undtagelsesvis tillige på mandens navn og i så fald med henvisning fra pigenavnet; er dette ikke noget egentligt slægtsnavn, bliver det eventuelt at udelade.

Er navnene latiniserede bibeholdes denne form i registret, medmindre teksten oplyser, hvorledes de skal gengives på dansk.

Nævnes en person flere gange på samme side, antydes det, hvor sådant anses for nødvendigt, i registret ved et mindre tal foroven, til højre for sidetallet.

Fyrster sættes på deres navn, ikke på landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpå.

Sammensatte efternavne f. eks. Lente-Adler, sættes på første dels begyndelsesbogstav altså i det nævnte tilfælde på L.

Partikler som von, de, des, de la, zum o. s. v. ses der bort fra; eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder efternavnet med le eller la, sættes det derimod som regel under L. Er partiklen smeltet således sammen med navnet, at et nyt ord er dannet, f. eks. Dupuy, anbringes navnet på partiklens begyndelsesbogstav, her altså D.

De efter spansk skik sammensatte efternavne (moderens slægtsnavn tilføjet efter faderens) anbringes under det første led.

Lokaliteter og institutioner, hvorom teksten har bemærkninger af særlig betydning, er optaget i registret.

Åbjornson, William, købmd. 93.	herredsfgd. 95, 113. - Maria Augusta, g. Ericius 113.
Aagesen, Augusta, g. Holm 144, 158. - Nicolai, etatsråd 158. - Rasmus, borger 80.	Ahrendts, Peter Christian, fuldm. 178.
Aarestrup, Emil, digter 127-129.	Ahrens, Heinrich Christopher, student 88.
Abel, Iver 186. - Johanna Wibecke, g. Tønsberg 186.	Ahrentzen, Bernhard Christian Floor, silke- og klædehdlr. 41. - Jacobine Florentine 42.
Abraham, Hanna, g. Cohn 123.	Aller, Anna Magdalena Elisabeth, g. Oye 92. - Jacob, kantor 92.
Abramovitz, Frederikke Dorothea, g. Thorup 117.	Allerup, Barbara Helene Hansdtr., g. Steenberg 26.
Achen, Anna Margrethe, g. Smith 106.	Althor, Niels Rasmus Nielsen, fuldm. 190.
Adler, Isaac Baruch, læge 160. - Johanne Sophie, g. Petersen 95.	Ambders, Andreas, præst 101. - Anna Magdalena, g. Lohmann 104. - Christian, præst 109. - Elsabe, g. Lange 101, 104. - Johan Christian, herredsfgd. 109. - Kathrine, g. Carstensen 101.
Adrian, Charlotte Justine, g. Hvas 95.	Anchersen, Hans Peder, historiker 65, 72. - Peter, herredsfgd. 91.
Aggsen, Per, herredsfgd. 97.	
Ahlmann, Catharina Margaretha, g. Leisner 114, 116. - Friedrich, herredsfgd. 102. - Hans, præst 102. - Hans, skibskapt. 95, 113. - Johannes Conrad,	

- Andersdatter, Catharina, g. Andersen 105.
- Maren, g. Beck 134, 135.
- Andersen, Anne Kirstine, g. Boesgaard 135. - Balthasar 110. - Catharina, g. Lund 118, 119. - Friderica 93. H. C., digter 142-144, 146, 150, 153-155, 157, 158. - Hans 118. - Hans, herredsfgd. 97. Hans, herredsfgd. 101. Hans, herredsfgd. 114. - Jep, herredsfgd. 96. - Jep, viceherredsfgd. 97. Jonn, herredsfgd. 116. - Laurids, herredsfgd. 119. - Marie Friedrikke, g. Boisen 110. Nis, herredsfgd. 94. - Peter 104, 105. Peter, herredsfgd. 114. - Severin, herredsfgd. 97. - Thomas, præst 117. - William Christian, herredsfgd. 93, 98.
- Andreasen, Peter, grosserer 136. - S., skolehldr. 27.
- Andresen, Marina, g. Callesen 104. - (Andreasen), Sara Dorothea, g. Butzow 27. - Thomas, herredsfgd. 103.
- Andreæ, Erasmus, stud. 194.
- Anthon, Jens 117. - Niels, herredsfgd. 117.
- Applebye, Peter, prokurator 179.
- Aquilin, byfoged 188.
- Arboe, Jacob 98. - Jorgen Otto, herredsfgd. 98, 102.
- Arenchil, Michael, præst 86.
- Arend, Johan Georg, læge 86.
- Arens, Botilla, g. Haggensen 105.
- Arnesen, Peter Krog Meyer, herredsfgd. 112. - Poul 112.
- Arnkjel, Asmus 123. - Maren, g. Bennik 123.
- Arps, Helena Dorothea, g. Halberg 98.
- Asmussen, Hans, herredsfgd. 115. - Mette, g. Nissen 121. - Nis, herredsfgd. 121.
- Astor, Jacob, storkobmd. 3. Magdalene, g. Bentzon 3.
- Baagoe, Sophia Amalie, g. Blume 106.
- Bachmann, Benedicte Sophie Marie v., g. Eike 122.
- Bagge, Christina Friedrica Olfsen, g. Feldmann 103. - Mary 178. - Soren, prokurator 178, 179.
- Bagger, Cathrine Nielsdtr., g. Borchardsen 173. - Jens Klint, præst 120. Margaretha, g. Schroder 94. - Mathilde Ingeborg, g. Kiær 120.
- Baggesen, Peder, rådmd. 173.
- Bahnsen, Mette, g. Davidsen 93.
- Baleste-Baillon, Jeanne, g. Bützow 30.
- Balhorn, Johannes Ludovicus, student 85.
- Bang, kontrollor 183. - Claus, Chr., kammerråd 157, 159, 163. - Emma, g. Butenschön 145, 157, 159, 163. - Ida, g. Hecksher 159. - Johanne Petrine, g. Paludan 107.
- Barnekow, Christen Hansen, lensmd. 194.
- Bartels, Dorothea Christine, g. Jessen 113.
- Bartholin, Elisa Maria Cold, g. v. Gerstenberg 116. - Frederik Vilhelm 116.
- Bartram, Bartram, herredsfgd. 105.
- Barver, Paul, student 85.
- Basse, Erik, student 82.
- Bathild, nonne 45.
- Bauer, Margaretha Dorothea Augustina, g. Fürsen 110, 122. Nicolaus Siegmund 110.
- Bay, Jens Berthelsen, præst 68, 69. - Rudolph, komponist 160.
- Bech, Frederikke Lovise, g. Lehmann 93.
- Beck, Andersine Laurentze 134. - Edel Elisabeth 134. - Hans, præst 135. - Hans Vilh., kammerråd 162. - Ingeborg Jensine Christine, g. Jensen 135. - Michaeline Hansine Marie 135. - Ole, klejnsmedemstr. 134-135. - Ole Ludvig Sophus 135. - Ole Rasmus (Cosmus) skibsass. 135.
- Beerns, Albert, student 85. - Gabriel, student 85.
- Behagen, Elise, g. Holten 145, 159.
- Behn, Hermann, herredsfgd. 123.
- Behrends, Hinrich, herredsfgd. 124.
- Beier, Reichartus, stud. 194.
- Benditsen, Madts, herredsfgd. 99.
- Benditsen, Peder, gårdmd. 133.
- Bendtzen, Balzer 101. - Nicolas Henrich, herredsfgd. 101.
- Benedetti (Johan Peter) Bertram, prokurator 179, 192.
- Bennik, Hans I, herredsfgd. 123. Hans II, herredsfgd. 123. - Hans III, herredsfgd. 123. Peter I, herredsfgd. 123. Peter II, herredsfgd. 123.
- Bentzen, Anna Margaretha, g. Outzen 122. - Bendix, herredsfgd. 104. - Catharina Dorothea, g. Matthiesen 111. - Cathrine, g. Thaysen 123. Christina Margretha, g. Matthiesen 111. Friedrich, herredsfgd. 109, 123. - Nicolai, amtsforv. 111. - Samuel 122.
- Bentzon, Adrian Benjamin (Benoni), gen.gouvernor 1-8. - Hans Jacob, byfoged 3.
- Berling, Carl, kammerherre 157, 164.
- Berndes, Anna, g. Conradi 112.
- Bernhof, Anna Kierstine Mentzdtr., g. Jacobsen 126.
- Bernstorff, Johan Hartvig Ernst, minister 136.
- Bertelsdatter, Margrethe, g. 1° Wrede, g. 2° Butzow 20, 23.
- Bertelsen, Antonius, præst 98. Lorentz, herredsfgd. 100. - Margaretha Elisabeth, g. Worsaae 98. - Margrethe Cathrine, g. 1° Jessen, g. 2° Kall 94, 105. - Niels Lottrup, herredsfgd. 98. -

- Peter, præst 94, 105. - Troels, herredsfgd. 100.
- Beulwitz, August Ludwig Karl v. 102. - Louise Friederikke Charlotte v., g. Bibra-Irmelshausen 102. - Marie Amalie Friedricke Louise v., g. Wardenburg 102.
- Beyer, Agathe, g. Jensen 108. - Hans Peter, student 182. - Jorgen, præst 108.
- Beyerholm, Dorothea Margaretha, g. Plagge 108.
- Biarnesen, Sigridur, g. Siemsen 118.
- Bibra, Maria Dorothea Therese Caroline Bertha Sofie baronin v., g. Wardenburg 102.
- Bibra-Irmelshausen, Karl Ludwig Friedrich v. 102.
- Bing, Chresten, herredsfgd. 116.
- Binge, Caroline Henriette Wilhelmine, g. Burmeister 116.
- Binzer, Carl Ludvig 97. - Louise, g. With 97.
- Bircherod, Jens Jensen, biskop 86. - Johan Jensen, professor 86.
- Birk, Anders Larsen 23.
- Bjorn, Anna Sophie, g. Jessen 95. - Peter Jensen 95.
- Bladwell, Charles Daly, exam. jur. 183. John, planter 183. - Sarah, g. Robel 183, 189.
- Blau, Caroline, g. Doepner 107.
- Blizard, Maria, g. 1° Benedetti, g. 2° Applebye 179.
- Blom, Julius, etatsråd 149, 152, 156, 160.
- Bluhme, Elsabe, g. Brodersen 96.
- Blum, Henrich, adelsmd. 83. Theodor, adelsmd. 83.
- Blume, Niels, herredsfgd. 106. Peter Eduard, herredsfgd. 106.
- Blücher, Pauline Johanna Sophie Karoline v., g. Wardenburg 102.
- Blöcher, Cecilia Maria, g. Braag 190. - Michael 190.
- Boeg, Caroline Johanna, g. Meyer 97. Jens, færgemd. 97.
- Boesen, Jens, herredsfgd. 118.
- Boesgaard, Hanne Marie, g. Langkilde 135. - Niels Thomsen, gårdejer 135.
- Boëthius, Adolph, student 83. - Thomas, herredsfgd. 119.
- Bohne, Christine Dorothea, g. Gottschalck 13.
- Boisen, Jens 110. - Johann Friedrich Oest, herredsfgd. 110.
- Bojens, Yda, g. Schetzel 109.
- Bojesen, Olufa, g. Finsen 114. - Severin Adrian 114.
- Boldich, Anna Sophia, g. Jensen 113. - Enevold, herredsfgd. 94. - Johannes, byskr. 94.
- Bolken, Johannes Henricus, student 87.
- Bondorph, Hendrich, auditor 179.
- Boor, Johanne Elisabeth de, g. Lüders 112.
- Borch, Johanne Christensdtr., g. Thomsen 65. - Kirstine Johansdtr., g. Wandal 175, 176. - P., sekr. 190.
- Borchardsen, Alhed, g. Jersin 175, 176. - Elisabeth, g. 1° Dysseldorph, g. 2° Werner 175, 176. Gertrud, g. Rosing 175, 176. - Hans, biskop 175, 176. - Jens, præst 175, 176. - Johan, rådm. 173. - Karen, g. 1° Plum, g. 2° Brochmann, g. 3° Goische 175, 176. - Kirstine, g. Wandal 175, 176. - Margrethe 175, 176.
- Borg, Peter, herredsfgd. 116.
- Bornemann, Dorothea Magdalena, g. Clausen 92.
- Borring, Nikoline, g. v. Lange 115. - Soren 115.
- Bosseln, Anna Christina, g. v.d. Pahlen 111.
- Bossen, Anna Gretchen, g. Christensen 106. - Jens, herredsfgd. 118.
- Boye, Hieronymus, student 86.
- Boyschau, Anna Marie, g. Kier 97.
- Boysen, Boy, herredsfgd. 106. - Christina, g. Bennik 123. - Gyde Nielsdtr., g. Hetting 12. - Nis 106.
- Braag, Dominicus, fuldm. 190.
- Braas, Margretha Amalia, g. Lohff 118.
- Braesicke, herredsfgd. 93.
- Bramsen, Andreas Knudsen, præst 94. - Marie Andersdtr., g. Nyegaard 96. - Sara Andersdtr., g. Boldich 94.
- Brand, Joachim Ernst, student 87.
- Brandt, August, herredsfgd. 105. - Catharina, g. Petersen 111. - Eleonora, g. Helm 111. - Eleonore Elisabeth, g. Matzen 108. - Johannes, skipper 105. - Johannes Bugislaus, præst 108. - Marina, g. Petersen 108, 109. - Regitze Sophie, g. Tilemann 109. Samuel 109.
- Branting, Hjalmar, politiker 154. - Lars Gabriel, læge 154.
- Brasen, Ferdinand, herredsfgd. 117. - Niels 117.
- Bravo, Johan, maler, konsul 162.
- Bredahl, Margaretha, g. Wellemsen 187.
- Bredsdorff, Ancher, præst 72. - Christen, præst 72. - Peder, bogholder 70, 72. - Thomas Mortensen, præst 65, 66, 70, 71, 72.
- Breum, Jan Lorentz, degn 66 ff.
- Brigita, nonne 45.
- Brinckmann, Hermann Burchard Wilhelm, herredsfgd. 97.
- Brink, Christian Vilhelm, sg.præst 12. - Karen, g. Foss 29. - Niels, fuldm. 13.
- Brisbane, Cordelia, g. Cobby 179.

- Brix, Titius Lorentz, prokurator 190.
 Broch, Lorentz, lojtn., gærdejer 132.
 Brochmann, Peder Enevoldsen, præst 176.
 Brod, Anna Cathrine Jorgensdtr., g. Bor-
 chardsen 175.
 Brodersen, Christian Friedrich 96. - Peter
 Caspar, herredsfgd. 96. - Sigvald, lands-
 dommer 179.
 Brolund, Lucia Hedeveg Beata, g. Peter-
 sen 120.
 Brorson, Hans Adolf, biskop 67, 68, 70.
 - Øllegaard Lauridsdtr., g. Colding 129,
 130.
 Brosen, Elisabeth Charlotte, g. Pfaltz 108.
 Brown, byfoged 179. - Rebecca, g. Helm
 181.
 Bruhn, Christian August, herredsfgd. 98. -
 Christian Peter 98. - Friderica Lovisa,
 g. Tychsen 124. - Jakob Friderich 116.
 Johan Ernst 97. - Johanna Friderica, g.
 Kier 97. - Margaretha Elisabeth, g.
 Prehn 116. - Marie Louise, g. Grot-
 husen 99.
 Brun, Dorothea Catharina, g. Finsen 114.
 - Erik, herredsfgd. 91. - Nis, herredsfgd.
 104.
 Bruun, Anne Helene Catherine 27. -
 Gregers Henrik Jens 27. - Hans Møller
 96. - Hedvig Christina, g. Schwartz-
 kopff 184. - Jens Worm 27. - Jochum
 Gregersen, præst 26. - Johanne Chri-
 stiane, g. Kruger 136. - Jurgen Chri-
 stian, gen.major 14.
 Bruun, Jørgen (Gregers) Jochumsen,
 præst 27. - Michaline Henriette, g. Bro-
 dersen 96. - Peder Urban, gen.krigs-
 komm. 14.
 Brømsen, Nicolaus Dietrich, kannik 86.
 Buch, Adelaide Catharina Christina, g.
 Ravn 106, 114. - Buch, Carl Ludwig
 Wilhelm 106, 114.
 Buchwaldt, Henning, adelsmd. 85. - Joa-
 chim, adelsmd. 85. - Otto v., adelsmd.
 83. - Wolfgang, adelsmd. 85.
 Buck, Daniel, student 88.
 Buhring, Margaretha Elisabeth, g. Bruhn
 116.
 Bundesen, Jens, herredsfgd. 104.
 Bundtsen, Peter, herredsfgd. 118.
 Burchard, Jørgen (Georg), hovmester 175,
 176.
 Burmeister, Johannes Wilhelm Christian
 116. - Maria Carolina Pauline Therese,
 g. Nissen 116.
 Busch, Catrine Marie 26. - Charlotte
 Magdalena, g. Halberg 98. - Eggert
 Christopher 98. - Frederik Pedersen,
 præst 26. - Frideric 26. - Helle Helene
 26. - Henrik Christopher P. 26. - Ma-
 ren 26. - Maria Magdalene, g. Busch 98.
 Butenschön, N. P., skibsreder 145, 146,
 157, 159, 163.
 Büchler, I. G., prokurator 179.
 Bützow, hofmstr. 18. - Alvida Nathalie
 39. - Ancher 22. - Anders (Andreas),
 skolehldr. 23. - Andreas, tolder, lojnt.
 30. - Andreas Peder, styrmd. 35. - Ane
 Sophie Marie Andreette 40. - Anna
 Sophie 35. - Anne 24. - Apollone (Abe-
 lone) Cathrine, g. 1° Fog, g. 2° Haar 24.
 - Barbare Helene 28. - Barbara Helene
 Marie 32. - Bodil Cathrine, g. Bruun
 26. - Camilla Augusta, g. Rohde 38. -
 Caroline Hansigne Fedder 37. - Ca-
 thrine Birgitte, g. Mortensen 24. - Ca-
 thrine Margrethe 29. - Cathrine Marie
 35. - Cathrine Marie, g. Mathiassen 31.
 - Christopher Martin 32. - Clara Emilie
 Constance, g. Hoffmann 38. - Dorothea
 Cathrine Marie 29. - Dorthe Marie, g.
 Foss 29. - Else Thalia Rabekka Maro-
 netta, g. 1° Ahrentzen, g. 2° Gjerulff 41.
 - Emma Henriette Cathinka 37. - Fre-
 derik Josva v., brevsriver 18. - Hans,
 guldsmed 29. - Hans, junker 18. - Hans
 Christian Ferdinand 40. - Hans Chri-
 stopher Ferdinand 40. - Hans Fedder,
 kaptajn 30. - Harald 39. - Hedeveg
 Marie 29. - Helene Kirstine 28. - Helle
 Helena 28. - Helle Helene, tjenestepige
 30. - Hendrich Henrichsen, præst 26. -
 Henrich Christopher, fuldm. 34. - Hen-
 rich Christopher, stiftsprovst 28. - Hen-
 riette Christophore, g. Hellesen 33. -
 Hertha Andrea, g. Møller 41. - Jean 35.
 - Jeanne 35. - Jens Andreas 40. - Jo-
 cum, skrædder 19. - Johan Adolph 22.
 - Johanne Marie, g. Busch 26. - Jørgen
 Henrik Jacob Christian, gærdejer 36. -
 Jørgine (Georgine) Ane Dorothea Ca-
 thrine, g. Pallesen 35, 36. - Laura Jose-
 phine 39. - Maren 29. - Margrethe
 Henriksdtr., g. Jensen 25. - Margrethe
 Nielsdtr., g. Hagelund 23. - Marie Hen-
 riette, g. Erringløw 31, 36. - Marie Wil-
 helmine Caroline, g. Nancke 40. - Ma-
 rine Cathrine, g. Dehilotte 35. - Mette
 Marie 31. - Mogens 24. - Niels, institut-
 leder 34. - Niels, skolehldr. 27. - Niels
 Jochum, guldsmed 29. - Niels Jocum
 Olufsen, provst 21. - Ole Henrich 33. -
 Ole Nicolai, professor 27. - Oluf Jo-
 chumsen, præst 20. - Oluf Nielsen, guld-
 smed 25. - Peder Jens Jørgen 32. - Pe-
 der Nicolai 35. - Pernille, g. Frick 22.
 - Sophie Frederiche Dorthea, g. Nancke
 40. - Thiis Christopher 40. - Thiis Chri-
 stopher, vekselmægler 31, 32. - Thiis
 Henrich 32. - Wilhelm Ludvig August,
 skibsfører 41. - Vilhelmine Amalie, g.

- Ottesen 39. - William Henrik Julius, vekselmægler 37.
- Bützow-Rohde, Immanuel, forretningsfører 39.
- Bähr, Anna Catharina Carolina, g. Schwabe 105. - Christian, herredsfgd. 118. - Hans 105.
- Bøckmann, Anna Marie, g. Nobel 10.
- Bødecker, Arend, amtsforv. 104. - Bendix, herredsfgd. 104.
- Bøeg, Christiane Birgitte, g. Simesen 93.
- Böhne, Ulrica, g. v. Jessen 94.
- Böning, Caroline Friderikke, g. Petersen 99. - Eberhard Christian Carl 99.
- Böttcher, Friedrich, herredsfgd. 119.
- Callesen, Anna Catharina, g. Kamphovener 104. - Claus, herredsfgd. 105. - Friedrich, herredsfgd. 103, 104. - Hans, husfgd. 103.
- Callisen, Christine Charlotte Louise, g. Thomsen 92.
- Campbell, Ann 190.
- Carls, Friderica Carolina v., g. v. Sievers 115.
- Carlsen, Ingeborg, g. Hoyer 121.
- Carstens, Johann Georg, herredsfgd. 112. - Peder Bogislaus 112.
- Carstensdatter, Cathrine, g. Andersen 104.
- Carstensen, Detlef 101. - Ingeborg, g. Hansen 101.
- Caspergaard, Claus, herredsfgd. 100. - Claus Jensen, præst 100.
- Castberg, Vilhelmine Christine, g. Sperling 16.
- Cazalis-Tutein, konsul 150, 160.
- Chrestens, Jes, herredsfgd. 121.
- Christensdatter, Barbara, g. Sørensen 14. - Gardrut, g. Mürbarch 111.
- Christensen, Atzer, herredsfgd. 101. - Bertel, præst 20. - Catharina Maria, g. Boysen 106. - Chresten 106. - Daniel, tingskr. 109. - Mathias, præst 100. - Mikkell, læge 83. - Peder, borger 173. - Tycke, herredsfgd. 119. - Willum, fuldm. 190.
- Christiani, Sophie Antoinette Elisabeth, g. Langreuter 92, 114. - Wilhelm Carl, præst 92.
- Christiansen, Catharina Maria, g. Jensen 106. - Hanna, g. Sarauw 117.
- Christopher, Marie, g. Peters 95.
- Cimbria, Johan Leo Melchior, greve 88.
- Clausen, Carl Friedrich 92. - Cecilia, g. Coppy 179. - Elsabe, g. Prehn 113. - Ernst Julius, herredsfgd. 92, 102. - Frederik Wilhelm Emil 120. - Frederikke Marie Severine, g. Drøhse 120. - Gerhard, præst 113. - Hans, herredsfgd. 109. - Marina, g. Rasmussen 108. - Metta Dorothea, g. Wedel 117. - Nicolai, købmd. 9. - Nicolaj 117. - Otto Daniel, herredsfgd. 117. - Thomas, herredsfgd. 117.
- Claussen, Sophia Hedewig, g. Sarauw 106.
- Clemensen, Christen, forstander 84.
- Clemmensen, Anna, g. Hansen 121. - Erik, herredsfgd. 121.
- Clüver, Friedrich, husfgd. 94. - Sophia Amalie, g. Keding 94.
- Clæden, Georg, borgmstr. 122. - Maria Helena, g. Knudsen 122.
- Coch, Catharina Elisabeth, g. Arboe 98.
- Cohn, Aron Moses 123. - Eleasar, herredsfgd. 123.
- Cold, Elisa Margrethe, g. Bartholin 116.
- Colding, Dorothea Udesdr., g. Høst 131. - Ude Pedersen, præst 129, 131.
- Colle, Martin, student 84.
- Collin, Edvard, dep.chef 142, 143, 146, 148, 152-155, 158, 163. - Gerda 149, 151, 153, 159. - Ingeborg Mimi 149, 157, 159, 163. - Jonas, finansdep. 157, 160, 164. - Jonas Sigismund, zoolog 149, 155, 159, 163. - Jonna, g. Neiiendam, skuespillerinde 137. - Louise, g. Drewsen 149, 159, 163. - Mimi 156, 163. - Theodor, læge 160.
- Conradi, Anna, g. Rumohr 112. - Peter, præst 112.
- Conradsdatter, Anna Margretha, g. Zoëga 120.
- Cooper, Alex., byfoged 182, 183.
- Coppy, Dettlef Otto, købmd. 179. - Nicolai Adler, prokurator 179.
- Cortsdatter, Dorothea, g. Clemmensen 121.
- Cothenius, Nicolaus, hof-enspænder 108.
- Courtonne, Pierre, prokurator 180.
- Cramer, Else Catharina, g. Dethlefsen 120. - Johan Christian 120.
- Cronhelm, Eleonora Maria Juliana v., g. Langreuter 114. - Friedrich Ernst Hinrich v. 114.
- Cruse, Maria, g. 1° Henningsen, g. 2° Larsen, g. 3° Beyer 182.
- Curtius, Frederica Margretha Dorothea v., g. Todsén 115. - Johann Friedrich v. 115.
- Cuttare, Catharina, g. 1° Mardenborough, g. 2° Werligh 187.
- Dahl, Johan Matthias, herredsfgd. 117.
- Dahlerup, Hans Birch, viceadmiral 7.
- Dalgas, Christian August, konsul 144, 148, 153, 158. - Christine, g. Stampe 144, 148, 158.
- Dalitz, Friedrich Wilhelm 99. - Ulrike Sophie Charlotte, g. Krogh 99.
- Damgaard, Dorothea Cathrine, g. Svindt 30. - Jens, proprietær 67.

- Dampesen, David, herredsfgd. 91.
 Danckwerth, Casper, borgmestr. 84. - Theodor, dr. jur. 84.
 Danner, grevinde 157, 164.
 Dau, Margretha Friderica, Christina Dorothea, g. Reiff 103, 107.
 Daubjerg, Maren Thomasdtr., g. Busch 26.
 Daue, Hartwig, kapt. 92. - Hinrich, herredsfgd. 92, 98.
 Davidsen, David, diacon 93. - Johanne Sophie, g. Andersen 93.
 Dawsen, Elisaberh, g. Sevel 184.
 Decker, Sophia Maria, g.v. Rosen 99.
 Dehilotte, Gerard 35.
 Dencker, Anna Margaretha, g. Klestrup 112.
 Dethlefsen, Johannes Bernhard, herredsfgd. 120. - Peter 120.
 Dichman, Marie Elisabeth, g. Jürgensen 144, 158.
 Dieck, Friderich Christian, student 88.
 Diensen, Ulrica Anthonetta, g. Thullen 105, 124.
 Dircks, Boje 123. - Hieronymus Wilhelm Heinrich, herredsfgd. 123.
 Dittmann, Johanne, g. Dohrmeyer 93.
 Doepner, Carl 107. - Hermann Julius, herredsfgd. 107.
 Dohrmeyer, Heinrich 93. - Meta Elisabeth, g. Sieverts 93.
 Dolmar, Hanna Cathrina, g. Kierulff 181.
 Donner, konferentsråd 158.
 Dorph, auditor 183.
 Dretzelius, Georg. Henricus, student 88.
 Drewitz, Cathrina v., g. Høeg 105.
 Drexsen, Viggo, filosof 159.
 Dreyer, Christian, herredsfgd. 91. - Henriette Friederikke Wilhelmine Amalie, g. Geiger 114. - Johan, præst 87. - Magdalena Benedicta Friederike, g. Fürsen 109. - Peter, præst 91.
 Drøhse, Marcus Christian Gerhard, herredsfgd. 120.
 Ducourneau, Jeanne 30. - Marie, g. Bützow 30.
 Due, Mandrup, lensmd. 84.
 Duncan, Claus Jacob, gen.toldforv. 136.
 Dysseldorph, Albert, vinhdlr. 176.
 Ebbesen, Jacob, gårdmd. 126. - Peder 126. - Peder, gårdmd. 126. - Per, herredsfgd. 99.
 Eckhoff, Helene Margaretha, g. Ehlers 120.
 Ecklef, Dorthea, g. Kallager 11. - Georg, landsskr. 119. - Henning, herredsfgd. 119.
 Edinger, Margrethe, g. Meding 163.
 Eggertsen, Jens, herredsfgd. 114. - Peter, herredsfgd. 114.
 Ehlers, Maria Catharina Christiana, g. Tønsen 120. - Martin 120.
 Ehrenstein, Juliana Maria v., g. v. Gerstenberg 116.
 Eichstedt, Christiana Maria Dorothea Vitzthum v., g. Wardenburg 102, 122.
 Eike, Johann Wilhelm 122. - Louise Antoinette Gotthardine, g. Fürsen 122.
 Eisbøl, Peter Simonsen, herredsfgd. 119. - Simon Hansen, herredsfgd. 91, 119.
 Eisenberg, Margaretha Valentinsdtr. Schmidt v., g. Dreyer 91.
 Emden, Sophie, g. Franck 123.
 Engel, Anna Lucie, g. Lorenzen 106. - Inger Jacobsdtr. 126. - Jacob Hansen, selvejer 126.
 Ericcius, Fritze Ottilie Elise, g. Koop 103. - Ida Charlotte, g. Rambusch 112. - Ida Christiana, g. v. Tillisch 120. - Moritz Christian 113. - Moritz Wilhelm 103.
 Erichsen, Jacob, herredsfgd. 93. - Jens, herredsfgd. 94. - Jes, herredsfgd. 121. - Jørgen, herredsfgd. 100. - Peter, herredsfgd. 121. - Trauels 93.
 Erik af Pommern, konge 43, 48-50, 52.
 Ernesti, Johan Benjamin, herredsfgd. 104.
 Erringlów, Christian Kruse 37. - Hans Peter, skomager 37. - Julius August, kleinsmed 37. - Peter Christiansen, sergent 37.
 Esbensen, Antoinette Frederikke, g. Krag 107.
 Esmarch, Cecilia, g. Fiscer 116. - Christian Hieronymus 113. - Heinrich Carl, herredsfgd. 113.
 Ewald, byskr. 179, 181. - Marie Friedrikke v., g. v. Krag 107.
 Evoy, Mac, planter 6.
 Eyssen, Anders, herredsfgd. 97.
 Fabricius, Anna, g. Kamphøven 104. - Anna Cathrine, g. Kamphøven 104. - Anna Margrethe, g. Nicolai 117. - Catharina Rasmusdtr., g. 1° Bendtsen, g. 2° Sander 133. - Lars, prokurator 190. - Laurits (Lorenz), præst 104. - Wilhad, præst 104.
 Falenkam, Johan, farver 162. - Oline, g. 1° Gardthausen, g. 2° Thybjerg 141, 142, 145, 147, 154, 157-159.
 Falk, Henrike Marie 96.
 Falles, Anne, g. Petersen 94.
 Fedder, Hans, godssejer 26. - Maren Hansdtr., g. Bützow 26.
 Feddersen, Behrend, herredsfgd. 122. - Berend 122.
 Fehling, Hermanna Annetta Friederike, g. Warncke 107.
 Feilberg, Henriette Poulina, g. Teller 129.

- Nicolai Laurentius, præst 129. - Wilhelm Ferdinand, læge 128, 129.
- Feldmann, Friedrich Carl, herredsfgd. 92, 98. - Johann, postmstr. 92. - Masius Johann 103. Sophus Heinrich, herredsfgd. 103.
- Finke, Hans, fuldm. 182.
- Finkss, Peter, herredsfgd. 94.
- Finsen, Jon, herredsfgd. 114. - Soren Hilmar Steindor, herredsfgd. 114.
- Fiscer, Carl Christian August, herredsfgd. 116. - Wilhelm Friedrich 116.
- Fischer, Hans Arendt, herredsfgd. 119.
- Fix, Claus, herredsfgd. 113.
- Fjeldsted, Caroline, danserinde 155.
- Flor, Christian, professor 164.
- Fog, Clemens Jørgensen, præst 24. Ellen Christine 24. - Hans 24. - Hans Clemensen, præst 24. - Joachim 24. - Klemen 24. - Magdalene Dorothea 24. Niels Jochumsen 24.
- Folman, Niels, prokurator 180.
- Foss, Jens Andreas, skipper 29. - Lars, degn 29.
- Franck, mstr. 131. Bernhard Mathias, professor 87. - Emilie, g. Cohn 123. Louis Ferdinand 123.
- Frederiksen, Jorgen, herredsfgd. 100. Mathias 102. - Rasmus Severin, herredsfgd. 102.
- Frenkel, Anna Elisabeth, g. v. Somm 115.
- Frese, Frederik, husfgd. 100.
- Friberg, Inger Christine, enkemadam 192. - Jorgen Egertsen, prokurator 180.
- Frick, Ane Sophie 23. - Anna Magdalene 23. - Cathrine 23. Johan 23. - Margrethe 23. - Niels Hemmingsen, pr. lojnt. 22. Oluf Bützow 23. - Sillio 23. - Ulrik 23.
- Friedrichs, Maren, g. Bentzen 119. Maria Magdalena, g. Dalitz 99.
- Friedrichsen, Friedrich, prokurator 190.
- Friis, Cathrine, g. Fabricius 104. Cathrine Christensdtr., g. Noragger 9. - Christen Hansen, bager 9. - Christian, greve 132. - Christopher Nielsen, student 83. - Conrad Krug 102. - Ditlev Nicolay, fiskal 180. - Karen, g. Borring 115. - Matthias, herredsfgd. 117. - Matthias, præst 117. - Morten, professor 88. - Sophie Charlotte, g. Frederiksen 102.
- Frille, Johan, ridder 48.
- Frisch, Augusta Henriette, g. Duncan 136. - Christiane Sophie 136. Frederikke Elisabeth, g. Lassen 136. - Hartvig Marcus, toldinsp. 136.
- Frodsen, Agathe, g. Frøse 100.
- From, Cecilia Hansdtr., g. Jessen 115. Cecilie Hansdtr., g. Jepsen 109.
- Drude Bertramsdtr., g. Høyer 21. - Peder Mathiasen 185.
- Funck, Hinrich, herredsfgd. 121, 122.
- Furmann, Gotthard, højesteretsadvokat 178, 180.
- Fürsen, Cai Werner, herredsfgd. 122. - Ernst Georg Joachim, herredsfgd. 109, 122. - Johan, dr. 109.
- Füsingk, Joh. Georg, student 87.
- Færch, Maren Kirstine, g. Frederiksen 102.
- Gabriels, Maria, g. v. Hallen 122.
- Gaist, Johannes Christophorus, stud. 194.
- Galt, Ebbe Andersen, student 82.
- Garben, Catharina, g. Daue 92. - Willem, borger 92.
- Garboe, Anna Chatrine, g. Breum 66. - Peter Severin, læge 66, 67.
- Gardthausen, Gustav, præst 145, 159. - Hans, toldforv. 159. „Gaus“ 127-129.
- Gauss, Johann Carl Friedrich, professor 127.
- Geiger, Augusta, g. v. Paschkowski 114. - Claus Friedrich Georg 114.
- Geisler, Anne Catharina, g. Callesen 103.
- Genner, Jacob Andresen, præst 103.
- Germer, Catharina Dorothea Johanne, g. Gotthard 103.
- Gerstenberg, Carl Frantz Christian Ernst Wilhelm v., herredsfgd. 116. - Georg Adolph Wilhelm v. 116.
- Gianelli, Anna Margaretha, g. Schiöne 33.
- Giersing, Caroline, g. Bang 163.
- Giese, Joachim, ærkeidiacon 86.
- Gjerulff, Dorothea Joh. Colomba 42. - Ellen 42. - Hans Jacob 42. Ingjald Oluf 42. - Ingrid 42. Johanne 42. - Johannes Lund, manufakturhdr. 41. - Peter Frederik, prok. 41. - Theodor Ingjald Ludvig 42.
- Gloxin, Frederik Hans, kancelliråd 85. - Peter Balthasar, dr. jur. 86.
- Glückstad, Adam, fuldm. 190.
- Goider, Christina Margaretha, g. Langreuter 92.
- Goische, Henrik, præst 175, 176.
- Goos, Henriette Margaretha Dorothea, g. Böning 99.
- Gorrißen, Anna Dorothea, g. Ahlmann 102.
- Gorrißen, Friedrich, borgmstr. 111. - Maria, g. Wilmerding 111.
- Gotthard, Georg Petersen, herredsfgd. 103. - Peter Petersen, præst 103.
- Gottschalck, Christopher Mathiesen, præst 13. - Johan Vilhelm, kobmd. 13.
- Gram, Cæso, professor 85. Inger, g. Vestberg 141.
- Grauer, Anna Christina, g. Kamphøve-ner 111.

- Gravenhorst, Anton Herman, læge 156.
 Gregersen, Anna Elizabeth 26. - Henrich Christopher 26. - Jens 26. - Nicolaus, student 87. - Peder Munch 26.
 Groth, madame 131. - sr. 131.
 Grothusen, Gerhard, herredsfgd. 99.
 Grubbe, Sivert Eilersen, lensmd. 83.
 Grube, Anna Elisabeth, g. Sorenson 116.
 Grundet, Jens Pedersen, præst 172.
 Grüner, Christiane, g. v. Haven 27.
 Grünfeldt, Carl Mathias Vilhelm Andreas, herredsfgd. 118, 120, 123. - Hans Peter Hansen 118.
 Gronbech, J., skipper 143. - Poul Hendrich, prokurator 180, 181, 184.
 Grönert, Wiebke, g. Koop 103.
 Grønlund, Anders, herredsfgd. 110. - Jens Samuel 110.
 Gude, Anna Botilla, g. Martensen 101. Anna Marie Margaretha, g. v. Somm 115. - Christoph 115. - Georg Adolph, herredsfgd. 115.
 Gundermann, Peter Jørgensen, herredsfgd. 101.
 Gyldenløve, Ulrik Frederik, statholder 78.
 Gülich, Christiane Margaretha, g. Fursen 110. - Jacob 119.
 Günther, Anna Maria, g. Gorrisen 111. - Didrik, student 85. - Hinrich, præst 84.
 Gyren, Anna, g. Wandal 172.
 Haacken, Rebecca, g. Kortner 36.
 Haar, Joachim, provst 24. - Jørgen, kobmd. 24.
 Hack, Maarten, herredsfgd. 96.
 Hafflissen, (Hawelkessen), Michel, herredsfgd. 110.
 Hage, Annette 157, 163. Bolette, g. Puggaard 160. - Hother, byfoged 157, 163
 Hagedorn, Carl Christian 98. Carl Friedrich, herredsfgd. 98.
 Hagelund, Dorthe Johanne, g. Andersen 24. Iver Pedersen, præst 23. Peder Godskesen 23. - Peder Rudbech, præst 24.
 Hagen, Aage Rasmussen, proviantforv. 80. - Albert Peter Bartholin, krigssekr. 37. - Ida Oline, g. 1° Bützow, g. 2° Nyeberg 37.
 Haggensen, Carsten, herredsfgd. 105.
 Hake, Matz, herredsfgd. 91. - Timme 112.
 Halberg, Alexander, herredsfgd. 98. - Niels 98.
 Hallen, Claus Friedrich v. 122. - Garderuth v., g. Thomsen 122.
 Hammer, Niels Jensen, præst 68.
 Hammerich, Emil 98. Louis, herredsfgd. 98.
 Hanmann, Anna Cathrina, g. v. Paschkowski 114.
 Hansdatter, Anna, g. Petersen 101. - Else, g. Udsen 130. - Margrethe, g. Wandal 173. Maria, g. Outsen 100. - Mette, g. Mortensen 65.
 Hansen, Augusta Sophia Jakobina, g. Wardenburg 102, 122. Broder, herredsfgd. 118. - C. F., arkitekt 159. Caroline Amalie, g. Petersen 110. - Caroline Amalie Augusta, g. Hetsch 145, 159. - Christian, arkitekt 142. - Christian, herredsfgd. 112, 116. - Claus, herredsfgd. 99. - Claus, herredsfgd. 118. - Constantin, maler 148, 153, 160. - Detlef Nikolaus, præst 102, 122. - Evert, herredsfgd. 97. - Hans, herredsfgd. 100. - Jens, herredsfgd. 104. - Jens, herredsfgd. 105. - Jens, herredsfgd. 115. - Jesper, herredsfgd. 97. - Johan Friedrich 110. - Jørgen 112. - Key, herredsfgd. 103. - Lage, herredsfgd. 96. - Marcus 96. - Maria Elisabeth, g. Ravn 106, 114. Mathias, herredsfgd. 105. - Mathias, herredsfgd. 119. - Nis, herredsfgd. 101. - Nis, herredsfgd. 121. - Oluf, gårdmd. 126. - Per, tinghøer 100. - Peter, herredsfgd. 118. - Rolph, fuldm. 180. - Sara, g. Mynster 106. - Termen, herredsfgd. 97. - Thomas, herredsfgd. 96. - Thora, g. Holm 96.
 Hansas, Christiana, g. Outzen 122.
 Hanstein-Knorr, Sitta Freiin v., g. v. Rosen 99. - Wilhelm Ludwig August v. 99.
 Harbeck, Carolina Rebecka, g. Voss 103, 107.
 Harder, Nicolaus, dr. jur. 85.
 Hardwick, Patience, g. Benedetti 179.
 Hargens, Herman Christopher, student 87.
 Harrild, N. L., skipper 143.
 Hartmann, J. P. E., komponist 151, 161.
 Hartung, J. P. L., bagermstr. 31.
 Hassel, Gerhard, prokurator 180.
 Hastrup, Jensine Cecilia, g. Bojesen 114. - Julianus, godsejer 112. Vilhelmine, g. Arnesen 112.
 Hatten, Friedrich Hinrich, student 86.
 Haurum, Karen Petersdtr., g. Lange 115.
 Hausmann, Sophia Amalia, g. Lobedantz 109, 113.
 Haven, Birgitte Cathrine v., g. Bützow 27. - Niels v., professor 27.
 Hecklau, Eilhard, student 87.
 Hecksher, Ludvig Adolph, skibsmægler 143, 145, 159.
 Hedemann, Carl Christian Anton v., herredsfgd. 110. - Marie Vilhelmine, g. v. Levetzow 107. - Wilhelm Ludwig Friedrich v. 107, 110.
 Hee, Dorothea Margrethe Jensdtr., g. Westergaard 13.

- Heiberg, Johanne Louise, skuespillerinde 152, 162.
- Heide, Peter Alexander Cecilius, herredsfgd. 93, 98. - Severin, fuldm. 93.
- Heinrich, Ellin, g. Heinrich 111. - Mathilde Sophie, g. Klinker 111. - Thade Peter 111.
- Heisel, Bothilde, g. Brandt 105.
- Hellesen, Elise Caroline 34. - Helle Georg, gårdejer 34. - Henriette Georgine 34. - Nanny Cathrine 34. - Oline Cornelia 34. - Peder, proprietær 34. - Rudolph Ferdinand 34.
- Helm, Ellef Herman Helgesen, prokurator 181. - Flonora Dorothea, g. Petersen 111. - Hans Christian 111.
- Helvad, bytøget 153.
- Hemmer, Christoffer de 97. - Karen de, g. Hansen 97.
- Hennings, Friedrich Carl 124. - Rochus Hans Erik, herredsfgd. 124.
- Henningsen, Andreas 182. - Catharina Marie, g. Raben 120. - Henning 124. - Nicolai Heinrich, herredsfgd. 124. - Peter 120.
- Henriksen, Nis, herredsfgd. 121. - Simon, herredsfgd. 108.
- Henrici, Jacobine Henriette, g. Frisch 136.
- Hensler, Fredericka Magdalena Henrietta, g. Streckenbach 121.
- Herbert, Horatio, købmd. 189.
- Herlow, Wibeche, g. Møller 36.
- Hermansen, Laurs, herredsfgd. 116.
- Herrn, Cecilia, g. Jessen 115. - Henning 115.
- Heseler, Anna Maria, g. Steffens 110. - Hesse, Conrad, kancellisekr. 85.
- Heusch, G. F., arkitekt, professor 142, 152, 159.
- Hetting, Jacob, godsforv. 12. - Johannes, viceborgmstr. 12.
- Heyer, Bartha Sophie, g. Ziegler 132. - Herman, staller 83.
- Heyliger, Anna, g. Krause 183.
- Heysel, Maria, g. Prætorius 106.
- Hjelpersen, Mattis, herredsfgd. 96.
- Hierta, Lars, redaktor 162.
- Himmark, Peter Tychsen, herredsfgd. 117.
- Hinrichs, Anna Catharina, g. Henningsen 120.
- Hinrichsen, Catharina, g. Hinrichsen 122. - Charlotte Christine Louise, g. Petersen 107, 111. - Gida Regina, g. Paulsen 118. - Gunder Marie, g. Vogt 103. - Hans 122. - Hinrich 112. - Hinrich, herredsfgd. 123. - Hinrich Lorentz, herredsfgd. 122. - Peter 122, 123.
- Hinzpeter, Margeretha Cicilia Friderica, g. Sames 95.
- Ho, Niels Arctander, præst 68.
- Hoegh, Dorothea 32.
- Hoff, Wilhelm Christian, byfoged 181.
- Hoffmann, Christiane Bützow 38. - Georg Christian, herredsfgd. 101. - Georg Peter, præst 101. - Gottfried Anton, købmd., agent 38. - Hanna Gabrielle 38. - Jacob Ludvig 38. - Jacob Ludvig, distriktslæge 38. - Marenjohanne Beate 38.
- Hojer, Anna, g. Bentzen 111.
- Holberg, Christian Nielsen, oberstløjtn. 73-81. - Ludvig, forfatter 75, 76, 79, 80. - Sofie, g. Tostrup 81.
- Holdensen, Per, herredsfgd. 100.
- Hölländer, Dorothea Augusta Danielsdr., g. Wedel 117. - Jacob, dr. jur. 84.
- Holm, Anders 92. - Cathrine, g. Møller 41. - Cathrin Margreth, g. Rasmussen 92. - Gardrut, g. Petersen 122. - Jacob, herredsfgd. 96. - Jens Jacobsen, stud. 195. - Johann Christian 98. - Johanne, g. Brasen 117. - Johanne, g. Rohde 38. - L. J., konferensråd 158. - Lorenz 122. - Margaretha, g. Nissen 98. - Mikkel Petersen, herredsfgd. 101. - Peter Christian, herredsfgd. 96. - Peter Hansen, herredsfgd. 96.
- Holst, Detlev Harder, herredsfgd. 119. - Laurits Jensen, præst 21.
- Holten, Carl, geh. kabinetsarkivar 159.
- Horne, Anders Pedersen, præst 21.
- Hornemann, Daniel, færgemd. 96. - Emil, læge 142, 145, 149, 150, 152, 153, 156, 159. - Emilie 161. - J. W., professor 161. - Marie, g. Holm 96. - Marie, g. Liebmann 161. - Rose 161.
- Horstmann, Johan, herredsfgd. 91.
- Horwitz, Poulina, g. Selig 93.
- Hoyer, Brigitta Margaretha, g. Ambders 109. - Christian, præst 121. - Mette, g. Knöcher 121.
- Hunnius, Huno Jonas, student 84.
- Hunæus, Sophie Louise Charlotte, g. Beck 135.
- Hvass, Charlotte Justine, g. Lassen 93, 95. - Marie Sophie, g. Lassen 95. - Niels, gårdejer 95. - Peter, gårdejer 95.
- Hylling, Anna Margretha, g. Pau 101.
- Hümkens, Agathe, g. Lorenzen 108.
- Høeg, Lina, g. Christensen 109. - Marcus, herredsfgd. 105. - Margrethe Magdalene, g. Mølmark 12.
- Høffding, Anna Cecilia, g. Hastrup 112.
- Hojer, Lotte 32.
- Host, Elisabeth, g. Ziegler 132. - Henning Fr., forpagter 132. - Jens Christensen, præst 131. - Øllegaard, g. Saabye 131, 132.
- Hostmark, borgmstr. 131.

- Høyberg, Peder, proprietær 14. – Rasmus, præst 13.
- Høyer, Christine Margrethe Jochumsdtr., g. 1° Holst, g. 2° Bützow 21. – Jochum Jorgen Christophersen, præst 21.
- Ildkjær, Catharina Maria, g. Bützow 22. – Niels Nielsen, herredsskr. 22.
- Imcke, Johannes Petrus, student 87.
- Ivarsen, Edel Margrethe, g. Bützow 27.
- Iversdatter, Conradine Christiane, g. Hagelund 23.
- Iversen, Barthold, herredsfgd. 94. – Mette Catharine, g. Erichsen 93. – Peder, læge 82.
- Jacobi, Nicolaus, gen.konfessor 45. – Nicolaus, stud. 194.
- Jacobsdatter, Anna, g. Sorensen 37. – Kirsten, g. 1° Ebbesen, g. 2° Engel 126.
- Jacobsen, Agatha, g. Sievers 106. – Borge, rgmtsskr. 126. Hans, gårdejer 130. – Johannes (Hans), rgmtsskr. 126. – Laue 104. Margaretha, g. Redebrech 94. – Maria, g. Budecker 104. – Saxo, student 83. – Torsten, herredsfgd. 96.
- Jacobson, Ludvig Levin 135.
- Jansen, Ingeborg Margaretha, g. Feddersen 122.
- Jansonius, Cornelius, student 87.
- Jantzen, Ulrik Gotfred, veksellerer 38.
- Japsen, Jorgen, hollænder 108.
- Jebens, Friederikke Christiane, g. Rambusch 113.
- Jebes, Chresten, herredsfgd. 121. Christian, herredsfgd. 100. – Christiana, g. Jessen 105. – Jacob 109. – Peter, herredsfgd. 119. – Sille, g. Clausen 109.
- Jejsing, Peter Hansen 122.
- Jensdatter, Alhed Kirstine Jacobine 37. – Anne, g. Grundet 172. – Durthe, g. Outsens 101. – Marie, g. Tonsberg 186. – Susanne, g. Wandal 172.
- Jensen, Bartram, herredsfgd. 104. – Broder, herredsfgd. 119. Christian 106. – Christian, herredsfgd. 91. – (Falenkam), Claudia, g. Beck 153, 157, 162. Edward Julius, snecker 135. – Elsabe, g. Ambders 101. – Erick, herredsfgd. 94. – Felicitas, g. Piper 113. – Gregers, præst 25. – Hans, herredsfgd. 104, 105. – Hans, herredsfgd. 115. Hans Peter, herredsfgd. 106. – Heinrich Carstensen 106. – Jacob 113. Jeib, herredsfgd. 116. – Jens, herredsfgd. 94. – Jost, herredsfgd. 108. Jorgen, amtskr. 105. – Kally, herredsfgd. 121. – Katharina Dorothea, g. Sarauw 106. – Niels, rådm. 174. Villads, herredsfgd. 94.
- Jenssen, Christiern, herredsfgd. 112.
- Jepsen, Andreas, herredsfgd. 96, 103. – Jens, herredsfgd. 108. – Nis, herredsfgd. 91. – Terkild, herredsfgd. 97.
- Jerichau, Adolf, billedhugger 160, 161.
- Jersin, Jacob Jensen, biskop 176. – Jens Dinesen, biskop 176.
- Jespersdatter, Mette, g. Andersen 97, 101.
- Jessen, Alexander, herredsfgd. 115. – Amalia Catharina, g. Dircks 123. – Anna Cathrine, g. Fabricius 104. – Friederikke Sophie Laura, g. Lüders 112. – Hinrich 105. – Johan, gårdejer 115. – Johan, herredsfgd. 115. – Johan Frederik v. 94. – Johann Christian v., herredsfgd. 94, 96, 102. – Madtz, herredsfgd. 96. – Maria, g. Bennik 123. – Marquard, herredsfgd. 123. – Metta, g. Kanütz 105. – Michel, herredsfgd. 91. – Oluf, herredsfgd. 96. – Peter Hansen 112. Rudolph Friedrich, herredsfgd. 113.
- Joensdatter, Inger, g. Olsen 125-127.
- Joensen, Hans, herredsfgd. 91.
- Johann af Neumarkt, pfalzgreve 43, 47, 49, 52.
- Johannis, Hermannus, student 85.
- Johanssen, Anna Caroline, g. Bruhn 98. – Friedrich Heinrich Christian 98. – Gustave Isabella Thomasine, g. v. Krogh 95.
- Johansen, Clemens, advokat 84.
- Jordahl, Christiane, g. Dahl 117.
- Juel, Adolph, oberst 164. – Anna Catharina, g. Hellesen 34. – Simon, herredsfgd. 97.
- Juul, Christian, byfoged 178, 181, 184.
- Jürgens, Catharina, g. Piper 113. – Johan 113. – Marin, g. Jepsen 108.
- Jürgensdatter, Kjersten, g. Strees 94.
- Jürgensen, Anna Christina, g. Nissen 98. – Bothilla, g. Ottesen 39. – Christian, herredsfgd. 107. – Fritz, tegner 144, 156, 158, 163. – Jürgen 107.
- Jons, Catharina Elisabeth, g. Pauli 115.
- Jørgensdatter, Eleonora, g. Haggensen 105. – Kirstine, g. Boldich 94. – Lykke, g. Friis 9.
- Jørgensen, Anna, g. Petersen 108. – Anne Christine, tjenestepige 145, 159. – Bartel, herredsfgd. 113. – Hans 93. – Jep, gårdejer 103. – Johanne Jorgine, g. Erichsen 93. – Jorgen, tjener 144-147, 149, 153, 155, 158, 160. – Mogens, herredsfgd. 91. – Nis 96. – Peder, herredsfgd. 97. – Sybille, g. Hvas 95.
- Kaad, Lauritz, herredsfgd. 112.
- Kaas, Henriette Elisabeth, g. Rudolph 183. – Sven 183.
- Kaet, Asmus, herredsfgd. 112.
- Kall, Lorenz, herredsfgd. 105. – Peter Lorenzen 105.

- Kallager, Johan, kancelliasessor 11. – Magdalene Susanne, g. Nørager 11. – Margrethe Cathrine, g. Brink 13.
- Kamphovener, Anna Kathrine, g. Bodecker 104. – Behrend Caspar, herredsfgd. 104. – Bendix, herredsfgd. 104. – Benedicta, g. Matthiesen 111. – Bernhard Caspar, præst 111. – Burchard Christian, herredsfgd. 104.
- Kanütz, Johan, herredsfgd. 105.
- Kastrup, Asmus Siegfried 112. Caroline Adolphine Nathalie, g. Hansen 112.
- Katarina af Pommern, pfalzgrevinde 43, 49, 52.
- Keding, Hans Nissen, herredsfgd. 94. – Nis Hansen, herredsfgd. 94.
- Kehlet, Cæcilie Dorothea, g. Prehn 113. – Matthias 113.
- Kellermann, Christian, violoncellist 155. – Peter 96. – Peter Christian, herredsfgd. 96.
- Kemp, Catharina, g. 1° Aquilin, g. 2° Mitzel, g. 3° Wildhagen 188, 191.
- Kerckrinck, Gouthard Henrich de, adelsmand 87.
- Ketelsen, Catharina, g. Asmussen 121. – Nis, herredsfgd. 103.
- Kevalin, Marie Charlotte, g. Timmermann 102.
- Key, Conrad, herredsfgd. 97.
- Keyper, Leopold, oberst 145, 159.
- Kidde, Harald, forfatter 139.
- Kier, Otto, herredsfgd. 97. – Otto, skipper 97.
- Kierulff, Georg Balthasar, landsdommer 181, 192. – Thomas, præst 181.
- Kiær, Christian Albert, herredsfgd. 120. – Nis Jepsen 120.
- Kjærstrup, Carl Frederik 95. – Theodor Wilhelm, herredsfgd. 95.
- Kjøbke, Maria, g. Werligh 187.
- Kleitrup, Anna Kirstine Hansdr., g. Sangaard 96.
- Klepperbein, Joachim, student 88.
- Klestруп, Birgitte Sophie, g. Carstens 112. – Jens Klausen 112.
- Kley, Anna, g. Witte 113.
- Klingberg, Jacob, landsdommer 181.
- Klinge, Dorothea Elisabeth, g. Monrad 100.
- Klingenberg, Tabithe Kirstine Nielsdr., g. 1° Bützow, g. 2° Birk. 23.
- Klinger, Gustav, herredsfgd. 93, 110.
- Klinker, Claus Peter, herredsfgd. 111. – Peter 111.
- Klog, Helene Sørensdtr., g. Ildkjær 22.
- Klye, Hendrich, herredsfgd. 101.
- Klüver, Anna Maria, g. Hennings 124.
- Knoff, Daniel, præst 83.
- Knorr, Emma v., g. v. Hanstein-Knorr 99.
- Knudsen, Hans, herredsfgd. 97. – Johann Gottfried, herredsfgd. 122. Johanne Fransiska 156, 163. Karen Clausdr., g. Jørgensen 96. Marin Villadsdr., g. Thaysen 123. – Matthias Christian, herredsfgd. 122.
- Knyepäntlin, Elizabeth, abbedisse 47.
- Knöcher, Franz Albrecht, herredsfgd. 121.
- Koch, Caspar, herredsfgd. 105. – Elisabeth Martha, g. Stemann 102. – Hans Wilhelm, landfoged 181.
- Kolberg, Andreas, billedhugger 157, 164.
- Kooning, Johanna Gertrud de, g. Koch 181.
- Koop, Hans 103. – Peter, herredsfgd. 103.
- Korf, Anna, g. Bennik 123.
- Krabbe, Kjeld, stud. 195.
- Kraft Anna Dorthea Margretha, g. Wickel 118.
- Krag, Carl Erasmus Friedrich Eduard, herredsfgd. 107. – Frederik Carl, herredsfgd. 107. – Karl v. 107. – Mauritz Gotthold 107.
- Krahe, Bonaventura, præst 87.
- Krause, Anna Christiana, g. Sandberg 183. – Franz Robert, herredsfgd. 103. – John Gottfried, oberst 183.
- Krieger, Andreas Frederik, minister 151, 160, 161.
- Kristensdatter, Johanne Marie, g. Wegener 22.
- Kristoffer af Bajern, konge 47-52.
- Krog, Christian, præsident 87. – Mathias Ell, fuldm. 181.
- Krogh, oberst 180. – Caspar Hermann v. 95. – Ferdinand Christian Hermann v., herredsfgd. 110. – Friedrich Ferdinand Sigismund v. 95. – Friedrich Julius Thune Albrecht v., herredsfgd. 99. – Georg Friedrich v. 99. – Godske Hans Carl Caspar Hermann v., herredsfgd. 95. – Godske Hans Ernst v. 110, 124. – Ida v., g. v. Krogh 95. – Wilhelm Carl Ferdinand v., herredsfgd. 124.
- Krummedige, Dorothea, nonne 48, 52. – Erik, hofmester 48, 50, 52. – Ermegaard Eriksdr., g. Krumpen 48. – Margrete, abbedisse 48, 52.
- Krumpen, Anders, ridder 49. – Birgitte, abbedisse 49. – Esbern Pedersen, ridder 48, 49. – Jens, ridder 48. – Jørgen, ridder 49. – Katharina, nonne 43-53. – Klaus, ridder 45, 48, 49, 52. – Margrethe, nonne 48, 50, 52. – Mette, abbedisse 49. – Otte, rigsmarsk. 49. – Peder, ridder 48, 49. – Stygge, biskop 49.
- Kruse, forpagter 131. – Emilie, g. Roed 145, 159.
- Krüger, Joachim Christian, revisor 135, 136.

- Kryssing, Maria Magdalena, g. Hansen 102, 122.
 Kræmer, Mette Nielsdtr., g. Bjørn 95.
 Krøyer, Anna (Marie) Kirstine, g. Bützow 35. - Christian, kvartermd. 35. - Jakobine, g. Nielsen 117.
 Kummel, Augustinus, prokurator 181.
 Kunckel, Barnt, prokurator 182.
 Kücher, Hedvig Philipphine Nicoline, g. Suckow 15.
 Küchler, Albert, maler 160, 161.
 Kükensmoder, Thomas, herredsfgd. 108.
 Købke, Cecilie Margrethe, g. Petersen 129. - Conradine Anthoinette Caroline, g. Feilberg 129. - Sophia Hedvig, g. Bentzon 3.
 Köllen, Margrethe v., g. Jørgensen 113.
 Kølmer, Kathrine Kirstine, g. Nyeland 110.
 Kopke, Fredericia Amalia, g. Kehlet 113.
 Kortner, Alexander August, korporal 36. - Augusta Francisca, g. Bützow 36.
 Lakjær, Poul, konrektor 67, 69.
 Landrup, Helena, g. Jessen 95. - Mads Petersen 95.
 Langber, Johanne, g. Molbech 145, 159.
 Lange, Dorothea, g. Stridtbeck 121. - Johann Dietrich v., herredsfgd. 115. - Margaretha Dorothea, g. Bendtzen 101. - Mathias, herredsfgd. 101, 104. - Michael 115. - Sophie Hedvig, g. Lohmann 104.
 Langelund, Nis, herredsfgd. 100.
 Langemack, Valentin, student 85.
 Langkilde, Christian, forpagter 135.
 Langreuter, Anton Diederich Gerhard, herredsfgd. 114. - Diederich Gottlob 92. - Georg Diederich, herredsfgd. 92, 102, 114. - Sophia Christina Charlotte, g. Clausen 92. - Sophia Elisabeth, g. Christiani 92.
 Larsdatter, Metta, g. Mathiassen 31.
 Larsen, Jacob, prokurator 182, 189. - Lars, prokurator 182.
 Lassen, Cecilia, g. Friis 117. - Emanuel 95. - Friedrich Christian, herredsfgd. 93, 95. - Helene, g. Petersen 108. - Jens herredsfgd. 108, 109. - Jens Jensen, herredsfgd. 108, 109. - Karen Marie, g. Heide 93. - Lassenius Peder, prokurator 182. - Maria Sophia, g. Thomsen 93. - Nicolai Christian Vendelbo, gen.told-insp. 136. - Nicolas, herredsfgd. 108, 109. - Tames, herredsfgd. 99.
 Laurberg, Christian Frederik, regeringsråd 182. - Peder Hovenbech, landsdommer 182.
 Laurentius, Johannes, student 83.
 Laurensen, Hans, herredsfgd. 119.
 Lauridsdatter, Apollonia, g. 1° Caspergaard, g. 2° Bertelsen 100.
 Lauridsen, Jens, herredsfgd. 117.
 Laursen, Anna, g. Madsen 117.
 Lausen, Anna Katharina, g. Klinker 111. - Jens, herredsfgd. 100.
 Lehmann, Eduard Adolf Emilius, herredsfgd. 93, 95. - Elisabeth Marie Hansdtr., g. Udsen 130. - Martin Christian Gottlieb 93. - Orla, politiker 158, 160, 164.
 Leisner, Christoph, herredsfgd. 114, 116. - Peter 114, 116.
 Lenten, Johan Hugo, kansler 86.
 Leth, Hans Jentoft, byfoged 190.
 Levetzow, Cay Diedrich Wilhelm Franz v., herredsfgd. 107. - Friedrich Ferdinand v. 107.
 Lexmond, Henriette Cathrine, g. 1° Schæffer, g. 2° Schimmelman 184.
 Liebmann, Fr. M., professor 161.
 Lillienkiold, Hans, lagmann 77.
 Lime, Morten Madsen, borgmstr. 173.
 Lind, Marie Juliane, g. Grønlund 110. - Mathias, prokurator 181, 182. - Ole Christian, landfoged 190.
 Lindahl, landfoged 30. - Ingeborg Elizabeth, g. Bützow 30.
 Lindam, Niels, farver 11. - Søren, tolder, rgmtsskriver 11.
 Lindberg, Anna Cathrina, g. Daue 92. - Søren West, godsejer 92.
 Lobedanz, Carl Friedrich 115. - Elisabeth Dorothea Frederica, g. v. Sievers 115. - Mathias 109, 113. - Mathias, herredsfgd. 109, 113.
 Lohff, Johann Jürgen Friedrich, herredsfgd. 117. - Jürgen Hinrich 118.
 Lohmann, Eschel Andreas, herredsfgd. 104. - Johannes, præst 104.
 Lorck, Anna Dorothea, g. Rambusch 124.
 Lorensen, Andreas, herredsfgd. 105.
 Lorentzdatter, Christine, g. Hinrichsen 122. - Marina, g. Fix 113.
 Lorentzen, Christina Elisabeth, g. Petersen 111.
 Lorenzen, Anna, g. Pedersen 113. - Bottilla, g. Henningsen 124. - Dominicus, slotspræst 108. - Eleonora, g. Støedt 108. - Hanne Christine, g. Jensen 106. - Marcus, herredsfgd. 92, 105. - Margaretha Hedewig, g. Feldmann 92. - Mathias Nissen 106. - Peder Hiort, stænderdep. 161. -
 Lose, C. C., boghandler 157, 163.
 Lottrup, Christiane Maria, g. Bertelsen 98.
 Louis, Gesa Maria, g. Thillerup 185.
 Lucoppidan, Dorothea Mogensdtr., g. Bützow 21. - Mogens Jensen, præst 21.
 Ludvich, Anna Justdtr., g. Wandal 175.

- Luesmann, Bertha Maria Lucia, g. Henningsen 124. - Christian Diedrich 124.
- Lund, Anders Hansen 118. - Andreas, herredsfgd. 118. - Anna Dorte, g. Gjerulff 41. - Anna Margretha, g. Jürgensen 107. Anne Rosine Wilhelmine, g. v. Hedemann 110. - Catharina, g. Bähr 118. Fedder, herredsfgd. 118, 119. - Ferdinand Gustav 110. Hans, herredsfgd. 119. - Laurends Hansen, herredsfgd. 101. - Nicolaj Wilhelm 107. - Per, herredsfgd. 99.
- Lund, Christian Johan, præst 72.
- Lundius, Hildemar, herredsfgd. 120. - Josias 120.
- Lübbes, Margaretha Dorothea Zinn, g. Gulich 110.
- Lüddersen, Laust, herredsfgd. 118.
- Lüders, Karl Christian, herredsfgd. 112. Peter 112.
- Lüdsen, Laurens, herredsfgd. 118.
- Locke, Catharina, g. Zeuthen 101.
- Løvenhertz, Ude, præst 130.
- Maase, Marie Friedrikke Caroline v. d., g. v. Hedemann 107, 110.
- Maassen, Nicolaus Henrich, assessor 88.
- Madsdatter, Anna, g. Lauridsen 117. - Apollonia, g. Lucoppidan 21. Karen, g. Christensen 20.
- Madsen, Laurs 117. - Mads, herredsfgd. 101. Mads, gardejer 108.
- Mandern, Anna Maria v., g. Samland 113. Carl v. 113.
- Marcussen, Gerhard Christian 120.
- Margrethe, dronning 44.
- Mariager, H. C. 182.
- Markusdatter, Kirsten, g. Truelson 91.
- Marquardsen, Peter, herredsfgd. 103. - Thieloff, herredsfgd. 96.
- Marperger, Bernhard Walther, præst 87. Paul Jacob, konsulent 87.
- Martensen, Catharina, g. Lund 118. H. L., biskop 127, 128. - Las, herredsfgd. 121. - Laurs, herredsfgd. 103. Marsilia, g. Hoffmann 101. Mathias 101. Moritz 118. - Moritz, herredsfgd. 118.
- Martini, Ivar, herredsfgd. 101. Johanne Elisabeth, g. Knudsen 163.
- Mastricht, Elisabeth, g. Friborg 180.
- Mathiassen, Anna Kristina Sommer 32. - Hindrich Bützow 32. - Lars, bager, skolehldr. 31. - Peder 32. - Peder, bagermstr. 31.
- Matthiessen, Benedictus, herredsfgd. 111, 115. - Heinrich Johann, herredsfgd. 111. - Marina, g. Tücksen 119. - Mathias, landfgd. 111. - Rottger, student 87.
- Matzen, Anna Christina, g. Tønsen 120. - Mouritz, herredsfgd. 112. - Peter, herredsfgd. 108, 109.
- Mecklenburg, Mette Christine, g. Knudsen 122
- Meding, Johan Jacob, præst 163. - Vita 157, 163.
- Meincke, Sara Marie, g. v. Krogh 95.
- Mejer, Verner, præst 131, 132.
- Mentzen, Jacob, fuldm. 182.
- Merle, Cathrine, g. Baleste-Baillon 30.
- Meyer, Otto Andreas, herredsfgd. 97.
- Michaelis, Michael, student 84.
- Mikkelsen, Niels, herredsfgd. 101.
- Miles, Anna Christina, g. Kellermann 96.
- Milius, Anna Catharina, g. Klye 101.
- Mitzel, Martinus, underboghldr. 188.
- Molbech, Chr., professor 159.
- Moltke, Frederik, statsminister 3.
- Monrad, Anna Catharina, g. Bertelsen 100. - D. G., biskop 128. - Johannes, præst 100.
- Mortensen, Terman, degn 24, 25. - Thomas, kobmd. 65.
- Mossin, Niels, prokurator 191.
- Moth, Peter, student 85.
- Motte, Sybilla Amalia la, g. Tilegaard 105.
- Mourier, Laura Frederikke, g. With 93.
- Musæus, Caspar Henrich, cand. jur. 88.
- Muzelius, Israel Jac., grosserer 33.
- Müller, Anna Catharina, g. Robel 183. - Anna Mikkeldstr., g. Bruun 27. - Catharina Maria, g. Clæden 122. - Gustave Caroline Antoinette, g. Krogh 99. - Jacob Lindberg, fuldm. 191. - Louise Mathilde, g. Bagger 120. - Therese, g. Reeder 120.
- Müllner, Johan, rådsskriver 43, 45, 52.
- Münden, Anna, g. Kamphovener 104.
- Mynster, Anna Elisabeth Catharina, g. Blume 106. J. P., biskop 3, 158. - Joachim, præst 144, 158. - Niels Claus 106.
- Mürbarch, Hans 111.
- Myrberg, Lauritz, herredsfgd. 111.
- Møller, Anna, g. Lund 107. - Anna Magdalena, g. Robel 183. - Caspar Ernst, herredsfgd. 123. - Erdmuth, g. Oye 92. - Henrik, lodsoldermd. 41. - Hertha Andrea 41. - Jorgen, major 36. - Jorgen Jespersen, kobmd. 10. - Martin Julius, koffardikapt. 41. - Mathias Hansen, herredsfgd. 124. - Mette Jorgensdtr., g. 1° Wemmenhoy, g. 2° Nørager 10. - Nanny Margaretha, g. Lund 110.
- Molmark, Christian, brgmstr. 12. - Joachimine Beate, g. Nørager 12.
- Mørck, Margretha Andreasdtr., g. Jejsing 122.

- Nancke, Andreas Harald Christian 40. – B. F., overgraver 40. – Christian Georg, skræddermstr. 40. Fritz Ludvig Johan 40. – Georg 40. Ludvig 40. Marie C. Elisabeth 40. Sofus Frederik 40.
- Neeindam, Nicolai, skuespiller 137. – Tavs, skuespiller 137, 138. –
- Neumann, Catharina Elisabeth, g. Hagedorn 98. –
- Nicolai, Clara Augusta, g. Friis 117. – Nicolaus, præst 117.
- Nicolaisen, Nicolai 117.
- Niels, herredsfgd. 123.
- Nielsdatter, Ane Sofie 37. – Maren, g. Hansen 97.
- Nielsen, Anders, herredsfgd. 101. Anna Christina, g. Hinrichsen 112. – Anna Christine, g. Schmüser 103. – Anna Christine, g. 1° Wahl, g. 2° Bützow 34. – Anna Sophie Fr., g. Hagen 37.
- Bendit, herredsfgd. 99. – Christen, arkelimstr. 74. – Hans, herredsfgd. 123. Johanna Dorothea, g. Brasen 117. – Jürgen, herredsfgd. 118. – Mattes, herredsfgd. 97. – Michel, herredsfgd. 91. – Owy, herredsfgd. 119. R., værtshushldr. 36. – Rasmus 117. Trouls 96.
- Niemann, Christine Friedrike, g. Esmarch 113.
- Nilsen, Ole 80.
- Nisdatter, Kirsten, g. Holm 96.
- Niss, Pether, herredsfgd. 100.
- Nissen, Anna, g. Jürgensen 107. – Anna Sophia, g. Ægidius 109. – Eduard, herredsfgd. 98, 102. Frederikke Gottlobine, g. Schlüter 121. Gregers Høgh, kapt. 181. – Hans, herredsfgd., 116. – Hans I, herredsfgd. 100, 121. Hans II, herredsfgd. 121. – Hans III, herredsfgd. 121. Hans Jürgen, herredsfgd. 116. – Nissen, Jes Hansen 116. – Lorenz 98. – Margareta, g. Todsen 123. Maria, g. Kierulff 181.
- Nobel, Hans Hansen, amtmd. 10. Martha, g. Noragger 10.
- Norup, Dorothea Sophie 132. – Echardt, forv. 133. Elisabeth Marie, g. 1° Ziegler, g. 2° Broch 130, 131, 132. – Gjertrud Marie 130, 132. Hedvig Margrethe, g. Nyegaard 131, 132, 133. Hans (Jacob) 130, 131, 132. Jacob Jacobsen, præst 129 132. Jacobine, g. Rosenstand 133. Jesper, degn 133. Laurits 130, 132.
- Numbsen, Erik, student 82.
- Nyeborg, Peter Severin, præst 38.
- Nyegaard, Catrine Christensdtr., g. Holm 96. – Johannes, proprietær 132. – Christian, herredsfgd. 94. – Christian Knudsen 96.
- Nyeland, Flemina Katharina, g. Fürsen 109. Lauritz, præst 110.
- Noragger, Anna Cathrine Nicoline 11. – Anine Marie 15. – Carl Christian Nobel, major 15. Christian, proprietær 12. – Christian Frederik 13. – Christian Nielsen, rådmd. 10. – Christiane Dorothea, g. Brink 12. – Christopher Nicolai (Nobel), stamhusbesidder 11. – Dorothea Marie, g. Gottschalck 13. Frederik 12. Frederikke, g. Lindam 11. – Haagen Matthias 13. Hans Nobel 16. – Hans (Nobel), justitsråd 11. – Hans Nobel, kammerherre 14. – Jacob Christiansen, præst 10. Jacobine Magdalene 13. Johan Kallager, somand 13. – Johan Nicolai 13. – Johanne Nicoline, g. Hetting 12. – Johanne Vilhelmine Louise Nobel 16. – Juliane Marie 12. – Lykke Marie Nielsdtr., g. 1° Petersen, g. 2° Trümper 9. Margrethe Elisabeth Nielsdtr., g. Clausen 9. – Martha Margrethe, g. Westergaard 13. – Marthe Nobel, g. Bruun 14. – Mette Helene 11. – Nicoline Martha Nobel, g. Sperling 15. Niels, godsforv. 11. – Niels Christensen, kornhdl. 9. – Sophia Amalia Nielsdtr., g. Riber 9. – Sophie Frederikke, g. Høyberg 13.
- Oest, Alida Henriette Emilie, g. Smith 106. – Nikolai 106.
- Oheim, Auguste v., g. v. Levetzow 107.
- Olsen, Jacob, gårdejer 125–127. – Ole Ferdinand 116. – Ulrikke Christiane Wilhelmine, g. Fiscer 116.
- Oltmann, Elise Caroline, g. Tybjerg 142.
- Olufsdatter, Sophie, g. Krumpen 48, 49.
- Olufsen, Oluf Christian, statsøkonom, forfatter 135.
- Ostensen, Nis, herredsfgd. 119.
- Otte, Friedrich Wilhelm, bgmstr. 92. – Henriette Wilhelmine, g. Feldmann 92.
- Ottesen, Otto Diderich, maler, professor 39. Otto Diderich, parcelist 39.
- Otto, Sophia Maria, g. Samland 113.
- Outsen, Hans 101. – Hans I, herredsfgd. 100. Hans II, herredsfgd. 100. Mette Hansdtr., g. Lange 101.
- Outzen, Cathrine Jacobsdtr., g. Jersin 176. Detlef 122. – Hans, herredsfgd. 122.
- Overbeck, Charlotte Louise, g. Dethlefsen 120.
- Ovesen, Jens, præst 172.
- Oxen, Boy, herredsfgd. 118. – Lüdde, herredsfgd. 118.
- Oye, Detlef Friedrich, herredsfgd. 92. Hinrich, herredsfgd. 92.
- Pahlen, Frants v. d. 111. Lucia Heetic v.d., g. Matthiessen 111.

- Pallesen, Hans Carl Chr. Martong 36. – Lars Christian, komp. kirurg 36.
- Paludan, Julius Ferdinand 107. Louise, g. With 97. – Petrine Frederikke Hansine, g. Krag 107.
- Paschkowski, Georgius Thomas Nicilaus Franz v., herredsfgd. 114. – Justinus Georgius Stanislaus v. 114.
- Pau, Kirstine, g. Zeuthen 101. – Rasmus 101.
- Pauli, Catharina Maria, g. Gude 115. – Herman Christian, student 86. Michael 115.
- Paulsen, Anna Maria, g. Brandt 108. – Ingeborg Catharina, g. Reeder 120. – Johann Hinrich 118. Nathalia Therese, g. Lohff 118.
- Peders, Anna Margrethe, g. Jacobsen 104. Mette, g. Smith 97.
- Pedersdatter, Dorte, g. Jacobsen 130. – Marine, g. Nissen 121. Marine, g. Wandal 173.
- Pedersen, Anthonia, g. 1° Grønbech, g. 2° Schwartzkopf 180, 184. – Arve, kobmd. 180, 184. – Hans 101. Hans, herredsfgd. 117. – Nils 80. – Peder 113. – Søren, gårdejer 191.
- Pegnitz, Hans v., gen.konfessor 47.
- Pein, Maria Dorothea Christiane v., g. v. Wildenrath 114.
- Persen, Hans, herredsfgd. 100. Ivar, herredsfgd. 114. Nis, herredsfgd. 100. Per, herredsfgd. 91. – Toge, herredsfgd. 116.
- Peschke, Anna Catharina, g. Grünfeldt 118.
- Peters, Erich 95. Johanne Dorothea Wilhelmine, g. Petersen 95.
- Petersdatter, Kirsten, g. Hansen 126. Marine, g. Callesen 104.
- Petersen, dregn 108. Anna Marie, g. Vogt 103. – August Joachim, herredsfgd. 107, 111. August Ludwig, herredsfgd. 99. Bendix, gårdejer 119. – Bernhard, dr. jur. 86. Birgitta Catharina, g. Lobedantz 109, 113. Carl, polytekniker 127. Christian 111. Christian, herredsfgd. 97. Chr., kobmd. 127 129. – Christian, præst 120. Christian Carl Friedrich August, herredsfgd. 107. Christina, g. Jensen 106. Claus, tingskr. 108. Conrad 111. Daniel Christian, herredsfgd. 110, 112. Dorothea Helena, g. Steffens 110. Ernst Gunther, herredsfgd. 111. – Falle, skovfgd. 103. Georg, herredsfgd. 95. – H. Claus, tingskr. 109. – Hanna, g. Prehn 113. Hans, herredsfgd. 108, 109. – Hans, herredsfgd. 119. – Hans, hrrredsfgd. 122. Hans Christian 99. – Henrik 121. Ida Sophia Antoinetta, g. Johannsen 98. Ingeborg, g. Schumacher 91. – Ingwer 110. Iver, herredsfgd. 108. Jacob, kobmd. g. Jens Ditlev 110. Jesper 101. Joachim, rådsherre 84. Johan, præst 85. Jørgen, herredsfgd. 94. – Knud, postmester 110. Lorentz, herredsfgd. 108, 109. Louise Maria, g. Petersen 107. – Maren, g. Hansen 96. – Maren, g. Pfaltz 108. Margaretha, g. Brandt 109. – Maria, g. Kiær 120. – Maria Magdalena, g. Lundius 120. Minna, g. Grønlund 110. – Nille, g. Garben 92. – Peter, herredsfgd. 113. Peter, herredsfgd. 119. – Peter, præst 95. Peter Henrik, prokurator 182. Petrine Marie, g. Petersen 110. Ulrik, historiker 86.
- Petri, Gerwinus, munk 45.
- Pfaltz, Carl Gustav, herredsfgd. 108, 109.
- Pfeiffer, Margaretha, g. Lassen 95. – Serene Johanna, g. Hansen 110.
- Pfeil, Ioachimus, stud. 195.
- Philippi, Joachim, student 86.
- Pickmann, Dorte Margrethe Hansdtr., g. Butzow 25. Hans, borger 25.
- Pierson, Louis Sourian, prokurator 191.
- Pind, Andreas, prokurator 183.
- Piper, Vilhelm, herredsfgd. 113.
- Plagge, Anna Maria, g. Petersen 108. Statius 108.
- Platfuss, Andrea Catharina, g. 1° Helvad, g. 2° Testmann 193.
- Plum, Elias Clausen, præst 176.
- Pollner, Metta Marie, g. Petersen 103.
- Ponton, Caroline Elise Marie de, g. Kastrup 112.
- Poulsdatter, Catharina, g. Kall 105. – Mette, g. Andresen 103.
- Poulsen, Juliane Marie, g. Tybjerg 142.
- Prangen, Dorothea Elisabeth Frederica v., g. Reyher 115.
- Preen, Katharina Margaretha v., g. v. Vittinghoff 105.
- Prehn, Amalia, g. Lundius 120. Anna Maria, g. Esmarch 114. Bernhard Carl 112, 114. Christian, herredsfgd. 113. – Johan Henrik 113. – Johann David Thomas, herredsfgd. 112. – Maria, g. Bruhn 97. – Nicolaus, herredsfgd. 115. Thomas 115.
- Preuss, Marie Sophie Elise, g. Ericcius 103. Dorothea, g. Eckleff 119.
- Preusser, Jacob Eberhard, student 87.
- Probin, Winzenz, prior 46.
- Prætorius, Andreas, præst 106. Elsabe Maria, g. Brandt 106.
- Pröck, baron v., generalguv. 179.
- Puggaard, Annette Marie Bolette, g. Leh-

- mann 160. - Christopher, geolog 160.
- Hans, etatsråd 149, 160, 161.
- Pultz, Frederikke Jørgine v., g. Bruun 14.
- Raabe, Anna Amalie, g. Doepner 107.
- Raadsig, Peter, maler 160.
- Raarup, Andreas, provst 131.
- Raben, Anna Catharina, g. Ægidius 98.
- Helena Maria, g. Simonsen 122. -
Marcus 120. - Nicolai, herredsfgd. 120.
- Nis 98.
- Rachelius, Samuel, student 87.
- Ragvaldi, Nikolaus, ærkebiskop 51.
- Rambeck, Anthonia, g. Pedersen 180, 184.
- Rambusch, Anton Friedrich Georg, herredsfgd. 113. - Friedrich Vollrath, herredsfgd. 124. Johan 113. - Margaretha Friederike, g. Hennings 124. Sophia Dorothea, g. Hennings 124.
- Randahl, Carl Friedrich 98. - Christine Elisabeth, g. Hagedorn 98. Juliane Marie, g. Sarauw 117.
- Rantzau, Henrik, stud. jur. 88.
- Rasmussen, Bartram, herredsfgd. 96. -
Butille Christine, g. Jørgensen 93. -
Jens, kobmd. 25. - Jep, herredsfgd. 108.
- Margrethe, g. Schuster 184. - Nicolai, herredsfgd. 92. - Peder, herredsfgd. 108.
- Rathlew, Gregor, student 85.
- Ravn, Jens, herredsfgd. 106, 114. - Jorgen Chresten 106, 114.
- Redebrech, Johann Heinrich, herredsfgd. 94.
- Redlesen, Marie, g. Nissen 100. - Peter 121.
- Redsted, Margrethe, g. Sommer 144, 158.
- Reeder, Gustav Friedrich Theodor, herredsfgd. 120. - Nicolai Severin Christian Rosenberg 120.
- Reiff, Johann Georg Hinrich 103, 107. -
Emil Johann Heinrich, herredsfgd. 103, 107.
- Reimer, Johann 94. - Reinhard Heinrich, herredsfgd. 94.
- Reimers, Christina, g. Petersen 110. -
Marie Lisbeth, g. Koch 105.
- Rerup, Laurine Wilhelmine, g. Olsen 116.
- Restorff, Frederikke Christiane g. Schmidt 136.
- Rousse, Simon, student 83.
- Reventlow, Dorothea Charlotte v., g. Otte 92.
- Reventlow-Criminil, Joseph, greve 161.
- Reyher, Johann Georg 115. - Magdalena Charlotta Juliane Frederikke, g. Lobdanz 115.
- Riber, Evert Hansen, kobmd. 9. - Hans borge 9.
- Richardi, Friderikke Wilhelmine Henriette, g. Wolfhagen 93.
- Richter, Anna Lucia, g. Lindberg 92.
- Ries, Catharina Dorothea, g. Bendtzen 101.
- Rode, Las, herredsfgd. 103.
- Roed, Jørgen, maler 145, 149, 159.
- Roehrs, Juliana Catharina Eleet, g. Ravn 106, 114.
- Roepstorff, Anna Dorothea v., g. Petersen 113. - Johann Christopher de 113.
- Roesing, Wilhelm, arkitekt 152, 161.
- Rogiers, Peter, byfoged 182, 191.
- Rohde, Johanne Elisabeth Bützow 39. -
Johannes Bützow, dyrlæge 39. - Peder, cand. jur., kancelliråd 38. - Peter Martin Bützow, cand. pharm. 39. - Theodor, præst 38. Theodora Gabrielle Wilhelmine Bützow 39. - Vilhelm Bützow, herredsfldm. 39.
- Rosbach, Christian herredsfgd. 91. -
Fiderica, g. Schumacher 92.
- Rosen, Carl Vilhelm Ludvig v. 99. - Elias Jonas Gottlieb v., herredsfgd. 99.
- Rosing, Hans Clausen, biskop 176.
- Ruarus, Joachim, student 83. - Martin, student 83.
- Rud, Eiler, student 82.
- Rudolph, Lauritz Christian, prokurator 183.
- Rumohr, Ditlev Christian 95. - Kaj, gesandt 85. - Peter, herredsfgd. 112.
- Runnels, Anna, g. Weyle 187.
- Rye, Gjertrud Sophie, g. Wivild 98.
- Rüvertsen, Mattis, herredsfgd. 119.
- Røbel, Christian Georg, byfoged 183. -
Georg, præst 183. - Rasmus Gottfried, prokurator 183.
- Röder, Anna Barbara, g. Prehn 115.
- Römeling, Elisabeth, g. Aller 92.
- Rømer, C. B., urtekræmmer 159. - C. C. H., kancellist 159. - C. F. F., kontorchef 159. - C. L. W., gen.major 159. - Elisabeth, g. v. Mandern 113. - H. B. H., prot.sekr. 159. - L. F., kammerråd 159. N., the- og porcelænshdlr. 159. - O. C., kleinsmedemstr. 159.
- Rønne, Christine Caroline Vilhelmine, g. Noragger 12.
- Ropstorff, Asmus, herredsfgd. 97.
- Saabye, Christine Elisabeth, g. Mejer 131. - Hans Erik, godsforv. 131. - Jacobine, g. Sperling 16. - Zidsel, g. Wedel 117.
- Sallern, Caspar v., student 86.
- Salling, Hans, prokurator 183.
- Sames, Hans Friedrich Ludwig, oberst 95. -
Salle Nathalia, g. Kjørstrup 95.
- Samland, David, herredsfgd. 113. - Hans Wilhelm, musiker 113.
- Sandberg, Lauritz, landsdommer 18.
- Sander, Søren Sørensen, gårdmd. 133.

- Sangaard, Christine, g. Kellermann 96. - Ole Pedersen 96.
- Sarauw, Conrad Friedrich Emil Theodor, herredsfgd. 106. - Ernst, herredsfgd. 117. - Friedrich Heinrich Wilhelm 106. - Georg Christian Wilhelm 117. - Georg Friedrich Ernst 117. Sophia Conradine Nicoline Christiane, g. Sarauw 117.
- Sartorius, Friderich Christian, prokurator 184.
- Sass, Johann Ludwig 118. - Johann Ludwig Lorenz, herredsfgd. 118.
- Saxe, Peder, professor 83, 195.
- Saxtorph, Math., læge 160.
- Schau, Catharina, g. Nissen 116.
- Scheckh, Jacob, prior 45.
- Schetzel, Abraham 109. - Anna Catharina, g. Ambders 109.
- Schimmelmann, H. C. E. v., generalguv. 184.
- Schiöne, Christiane Elisabeth, g. Bützow 32. - Johan Daniel, urmager 33.
- Schiøtz, David Frederik, exam. jur. 191.
- Schlüter, Frederich Matthias, kopist 121. - Friedericke Marie Magdalene, g. Streckenbach 121.
- Schmidt, Albrecht Ludvig, grosserer 136. - Anna Margrethe, g. Friis 117. - C., byfoged 67. - Peder Andreas, havnekontr. 135, 136. - Christina, g. Todsen 115. - Kiersten, g. Boeg 97. - Marie Christine, g. Binzer 97. - Petrus Marinus 67.
- Schmüser, Christian Friedrich, dyrlæge 103. - Julie Elisabeth Charlotte, g. Gotthard 103.
- Schnacker, Christina Margaretha, g. Marcussen 120.
- Scholten, Peter v., gen.gouvernor 7.
- Schousgaard, Caren, g. Landrup 95.
- Schrandt, Erik 112. Klaus, herredsfgd. 112.
- Schriever, Christopher, herredsfgd. 105.
- Schroeter, Bartholina Friedricha, g. Holm 98.
- Schroder, Gottfried, herredsfgd. 94. - Warmbold 94.
- Schumacher, Catharina Engel, g. Daue 92. - Gottfried, herredsfgd. 91. - Wilhelm Heinrich, præst 91.
- Schuster, Bertram Samuel, landsdommer 179, 184.
- Schwabe, Abigael, g. Wandal 174. - Conrad Bernhard 105. - Johann Stephan, herredsfgd. 105. - Nicolaus, møntmstr. 174.
- Schwartz, Margaretha Dorothea Christiana, g. Bauer 110.
- Schwartzkopff, Isak, præst 184. - Jacob, justitsråd 184, 191. - Urban Bruun, prokurator 180, 184.
- Schwensen, Anna Margrethe, g. Hansen 112.
- Schütt, Maria Catharina, g. Thomsen 122, 124.
- Schæffer, Wilhelm, byfoged 184.
- Schott, Peder, professor 84.
- Scroder, Fedder, herredsfgd. 119.
- Segerin, Dortea Eleonora, g. Møller 123.
- Selig, Adolp, herredsfgd. 93. - Caspar Abraham, advokat 93.
- Serritzlew, Lauritz Frederiksen, lærer 125, 126.
- Sevel, Ivar Hofman, byfoged 184, 190. - Maren Andersdtr., g. Pickmann 25. - Niels Hofman, byskr. 184.
- Seybech, Christian Anton, prokurator 191.
- Sibbersen, Christian, advokat 87. - Søncke, præst 87.
- Sick, Emma, g. Gravenhorst 156. - Julius, kammerherre 156, 157, 163.
- Sidelmann, Anna Elisabeth, g. Rasmussen 25.
- Siemsen, Anna Nicoline, g. Grünfeldt 118. - Euard Nikolai Georg 118.
- Sieveking, J. H., vicekonsul 146, 148, 160.
- Sievers, Anna Dorothea, g. Sass 118. - David Reinhold v. 115. - Georg Mathias, herredsfgd. 104, 106, 124. - Johann Nicolaus 106. - Peter v., herredsfgd. 115.
- Sieverts, Jacob 93. - Johann Heinrich, herredsfgd. 93.
- Simens, Theodor, student 84.
- Simensen, Knud, herredsfgd. 97.
- Simesen, Christine Sophie Antoinette, g. Lehmann 93. - Margaretha Elisabeth, g. v. Curtius 115. - Søren 93.
- Simonsen, Anna Marina, g. Petersen 122. - Johannes 122. - Luise Frederikke, g. Kjerstrup 95.
- Slau, Maria, g. 1^c de Wint, g. 2° Wildhagen 188.
- Smidt, Andreas Knudsen, prokurator 185. - Knud Andresen, prokurator 185, 191.
- Smith, Henrik 106. - Hother, herredsfgd. 106. - Maria, g. Pieteresen 191. - Peter Olufsen 97.
- Soltau (Solchau), Lovise Cathrine, g. Haar 24.
- Somm, Heinrich Gottfried v., herredsfgd. 115. - Johann Reinhard v., præst 115.
- Sommer, Frederik L. F., admiral 158. - Laurits, præst 130, 131. - Louise Anne Margretha, g. Jessen 112. - Niels Pedersen, præst 130. - Peder, landsdommer 179, 185.
- Sophiasdatter, Sabine, g. Krøyer 35.

- Sourian, borgerkapt. 191.
 Sperling, Detlev Magnus Adolph Ulrich v., oberstltn., kammerherre 16. – Joachim Ulrich v., ritmstr. 15.
 Stabel, oberst, vicegouverneur 5, 6, 7.
 Stage, Dorothea Sorensdtr., g. Baggesen 173.
 Stamer, Peder, landsdommer 189.
 Steenberg, Anna Christine Sommer Mathiasdtr., g. Bützow 26. – Hans Allerup, provst 26, 33. – Thiis Martin Ovesen, præst 26.
 Steenbuch, Hanna Gabriella, g. Hoffmann 38.
 Steenbæk, Agnethe Cathrine, g. Clausen 117.
 Steensen, Cecilia Catharine, g. Raben 120.
 Steffens, Georg Jonas, advokat 110. – Momme Heseler, herredsfgd. 110.
 Steffensdatter, Mette, g. Eisbol 91, 119.
 Steinbach, Maria Catharina, g. Cramer 120.
 Steingardt, Maria Elisabeth, g. Unverzagt 111. – Nicolai, herredsfgd. 111.
 Stemann, Christian Carl 102. – Christian Ludwig Ernst, herredsfgd. 102. – Poul Christian, minister 5, 152, 161.
 Stenersen, Bent Christian, byfoged 177, 185, 191. – Christopher Moe, exam. jur. 191.
 Stern, Søren, proprietær 66, 68.
 Stolp, Anna Margaretha, g. 1° Pind, g. 2° Thyresen 183.
 Storer, Malvine, g. Müller 191.
 Storm, Margreta Appollonia, g. Gude 115. – Maria Elisabeth, g. de Roepstorff 113.
 Stormius, Petrus, stud. 194.
 Stoud, byfoged, landsdommer 183, 184, 191.
 Streckenbach, Alexander Friedemann Leopold, herredsfgd. 121. Ferdinand Friedrich, apoteker 121.
 Strees, Dorothea, g. Reimer 94. – Jacobus 94.
 Stridtbeck, Dorothea, g. Nissen 121. – Johan, herredsfgd. 121.
 Stygge, Christen, herredsfgd. 116. – Johannes Nielsen, student 83.
 Stacken, Gerhard v., professor 85. – Hans v., herredsfgd. 123.
 Stoedt, Agathe, g. Rasmussen 108. – Margaretha, g. Clausen 109. – Peder Pedersen, herredsfgd. 108. – Peder Pedersen d.æ., herredsfgd. 108, 109. – Peter, herredsfgd. 109.
 Suckow, Amalie Henriette Christiane, g. Noragger 14. – Johan Christopher, gen.-major 15.
 Suelund, Peter, herredsfgd. 104.
 Sussion, Anna v., nonne 45, 46.
 Susemihl, Elisabeth, g. Schwabe 105.
 Svane, Hans Jensen, præst 84.
 Swennicksen, Michel, herredsfgd. 116.
 Svindt, Else Marie, g. Bützow 30, 36. – Jacob, kobmd. 30.
 Svitzer, Rasmus, provst 66.
 Satherberg, Herman, læge, digter 157, 164.
 Sobotker, Anna Maria, g. 1° From, g. 2° Smidt 185.
 Sønniksen, Ebbe 124. – Hanna, g. Hinrichsen 124.
 Sorensdatter, Anne, g. Møller 10. – Elisabeth, g. Hagelund 23. – Karen, g. Lindam 11.
 Sorensen, Bendit, herredsfgd. 101. – Christian, husmd. 37. Claus, herredsfgd. 99. – Jesper, herredsfgd. 99. – Jørgen, forvalter 134. – Laurits, landmd. 14. – Niels, student 82. – Peter, prokurator 192. – Rasmus, student 82. – Søren, bud 192.
 Sørensen, Jes 116. – Søren Friedrich, herredsfgd. 116.
 Taagerup, Charlotte, g. Abel 186.
 Tamdrup, Jacob Bertelsen, herredsfgd. 91.
 Tamssen, Hans, herredsfgd. 121. – Jes, herredsfgd. 121.
 Tann, v. d., major 164.
 Teller, Louis David, juveler 129.
 Terkelsen, Hans, herredsfgd. 112. – Jep, herredsfgd. 99. – Stafen, herredsfgd. 99.
 Termansdatter, Anne Marie 25. – Dorothea Cathrine 25. – Helene Sophie 25. – Pernille Margrethe 25.
 Termansen, Morten, bonde 24. – Niels Jochum, bonde 25.
 Terstensen, Oue 100.
 Testmann, Engel Dorothea Sophia 193. – Johan Christopher, fuldm. 192, 193. – Johan Christopher, overformynder 193. – Johan Christopher, prokurator 185.
 Tetens, Jacob, professor 83.
 Thaysen, Catharina, g. Møller 123. – Jes, gårdejer 123. – Marie Michaelsdtr., g. Hinrichsen 122, 123. – Michael, herredsfgd. 123. – Peter I, herredsfgd. 123. – Peter II, herredsfgd. 123. – Peter III, herredsfgd. 123.
 Thiede, Dorothea, f. Pfaltz 108.
 Thielsen, Anna Lucia, g. Knöcher 121. – Lorentz 121. Metta, g. Boysen 106.
 Thiessen, Christiana Margaretha, g. Sieverts 93.
 Thillerup, Henrik, prokurator 185.
 Thistrup, Lars, birkedommer 68.
 Thodberg, Elisabeth Jensdtr., g. Bertelsen 94, 105.

- Thomasdatter, Anna, g. Clausen 117.
 Thomsen, Carl Georg Andreas, herredsfgd. 92, 96. - Catharina Dorothea, g. Lobedanz 115. - Christian Friedrich, cand. jur. 87. - Elsa Christine Elisabeth, g. Bruhn 98. - Hans Friedrich 92. - Jep, herredsfgd. 96. Lorenz 122, 124. - Louise, g. Feddersen 122. - Morten, provst 65 72. - Peter 122. - Peter, herredsfgd. 122. - Sigfrid, student 85. - Thomas, herredsfgd. 124.
 Thorsen, Cecilia, g. Herrn 115.
 Thornby, Zira Magdalene Christina, g. Hoff 181.
 Thorup, Jacob, herredsfgd. 117. - Peter Nicolaj 117.
 Thulleen, Anna Marie, g. Lorenzen 92, 105. - Christiana, g. Ahlmann 95, 113. - Christina Brigitta, g. Moller 124. - Key Diederich, herredsfgd. 105, 124.
 Thybjerg, Henriette, g. Collin 142, 143, 150, 151, 153 155, 157-159. - Henrik, tomrermstr. 141, 142.
 Thyresen, Soren 183.
 Thöming, Friedrich, maler 161.
 Tilegaard, Hans 105. Hans, herredsfgd. 105.
 Tilemann, Johan 109. Johan Georg, herredsfgd. 109. - Margaretha Dorothea, g. Carstens 112.
 Tillisch, Friedrich v. 120. - Rosina Dorothea Franciska v., g. Tonsen 120.
 Timmermann, Conrad Hildemar, advokat 102. Oswald Andreas, herredsfgd. 102.
 Todsén, Anna Catharina, g. Dircks 123. - Boh, herredsfgd. 115. - Peter 115. Peter 123.
 Toosbuy, Christian Henning Nikolaus 114. - Wilhelm Friedrich Christian, herredsfgd. 114.
 Tostrup, Jakob, kaptajn 81. - Nicolai, præst 81.
 Traberg, Simon, auditor 180, 185.
 Traut, Johann Heinrich, herredsfgd. 119, 120, 124. - Margretha Dorothea, g. Zoéga 120.
 Troelsen, Peter, herredsfgd. 100. - Svend herredsfgd. 100.
 Trojel, Albertine Christine, g. Trojel 117. - Christine Lovise Eleonore Magdalene, g. Thorup 117. - Jacob Thomas 117.
 Truelsen, Jes, herredsfgd. 121. - Nis, herredsfgd. 91.
 Truwelsen, Anders, herredsfgd. 114.
 Trümpper, Andreas, oberst 10. - Cathrine Sophie 10. Just Henrik, ritmester 10. - Margrethe Cathrine 10. - Maria Sibylla 10. - Niels, vagtmstr. 10.
 Tvermoes, Louise Charlotte Amalie, g. Hammerich 98.
 Tybjerg, Hans Kristian, arkitekt 141-164.
 Tychsen, Christian 124. Magdalene Botilla Margaretha, g. Thomsen 124.
 Tücksén, Mathias, herredsfgd. 119.
 Tøgesen, Peder, herredsfgd. 117.
 Tønsberg, Otto Thott, auditor, forfatter 186. Tønne Wilhelm 186.
 Tønsén, Marcus 120. - Marcus, herredsfgd. 120.
 Torrig, Maria, g. Luesmann 124.
 Udsen, byskriver 131. Else, g. 1° Sommer, g. 2 Lovenhertz 130. Lars 131. - Laurits, præst 129, 130, 131. - Michael 131. Peder, regmtskvartermstr. 131.
 Unverzagt, Peter Christian, herredsfgd. 111.
 Urne, Christian, overpræsident 141.
 Utzen, Ollegaard, f. Norup 129 133.
 Utzon, Margrethe, g. Saabye 131.
 Vake, Cosmas, dr. jur. 83, 194.
 Wandal, familien 172 176. - Else, g. 1° Christensen, g. 2° Lime 173. - Hans, biskop 173. Iver, rådmand 172, 173. Iver Hansen, præst, professor 173, 174, 175, 176. Iver Jensen, præst, professor 173, 174. - Jens, præst 173. - Johann, biskop 172, 173. Karen, g. Jensen 174. - Peder, borger 173.
 Wardenburg, Diedrich August v., herredsfgd. 102, 106, 122. Friedrich Carl Gustav 102. - Friedrich Ove Ludvig, herredsfgd. 102. - Friederikke Maria, g. Ahlmann 102. Friedrikke Marie Caroline, g. Stemann 102. - Johann Heinrich Nikolaus v. 102, 122.
 Varendorf, Justus v., student 83. - Ludolphus v., student 83.
 Warming, Peter, herredsfgd. 97.
 Warncke, Elisabeth, g. v. Levetzow 107. - Hinrich Johann Gottfried 107.
 Warnstedt, Agnes Cæcilie Wilhelmine v., g. v. Krogh 124. - Cecilie Wilhelmine v., g. v. Krogh 110.
 Wassard, Henrik Hansen, præst 68.
 Weber, Ephraim Gottlieb 107. - Rosaline Frederikke Christine, g. Krag 107.
 Wedderkop, Frederik Christian v., gen.-postmstr. 88.
 Wedel, Peder Sørensen, herredsfgd. 117. - Soren Pedersen, præst 117.
 Vedel, Sverine Frederikke, g. Clausen 120.
 Wegener, C. F., geh.arkivar 157, 163. - Helle Helene Henrichsdr., g. Bützow 22. Henrik Kristoffer, forpagter 22.
 Weidenkopff, Otto stud. jur. 86.
 Weil, Caroline, g. Selig 93.
 Weile (Wedel), Magdalene Hansdr., g. Fog 24.

- Weishaupt, Petrine Antoinette, g. Boisen 110.
- Wellemsen, Andreas, byfoged 187.
- Wemmenhøy, Jacob Mortensen, rådmd., tolder 10.
- Wendt, se Wandal.
- Werligh, Andreas, prokurator 187. - Georg, prokurator 187. - Jørgen, apoteker 187.
- Werner, Henrik, vinhdlr. 176. - Marie Henriette Laura, g. Klinger 93, 110. - Sirine Mathilde Nilsine, g. Friis 102.
- Vestberg, Helge, kontorchef 141.
- Westergaard, Christen Schaarup Jørgensen, provst 13. - Peder Kryssing, præst 13.
- Vette, Ingeborg Catharina, g. Clausen 113.
- Wexels, Dorothea, g. Arnesen 112.
- Weyle, Adam Christian, overformynder 187. - Carl Friederich, landfoged 187. - Johan Severin, prokurator 187.
- Wickel, Johann Friedrich 118. - Wilhelmine Elise Amalie Christine, g. Sass 118.
- Wichfeld, Frederik, kapt. 157, 164.
- Wieger, Dorothea Johanne Henrietta, g. Thomsen 122.
- Wiel, Lars, advokat.reg. 182.
- Wiese, Maria Magdalene v.d., g. Randahl 98.
- Wildenrath, Asta Petrea Mathilde Cathinca, g. Leisner 114. - Johan Rotkier v. 114.
- Wildhagen, Caj, student 88. Ditlev Wilhelm, byfoged 188, 191.
- Wilker, Egidius, papirmager 134. - Johan Heinrich, papirmager 134.
- Willumsen, Peter Bruun, byfoged 186.
- Wilmdering, Jacob, herredsfgd. 111.
- Winding, byfoged 181, 190.
- Winther, Anna Kirstine Sverine, g. Wolfhagen 93. - Mette Marie, g. Fedder 26. - Søren, billedhugger 93. Troels, herredsfgd. 100.
- Wisch, Hans Johan Heinrich v.d. 118. Jürgen Detleff v.d., herredsfgd. 118.
- Wische, Georgius, student 83.
- Vismann, g. Lindahl 30.
- With, Emilie Magdalene, g. Heide 93. - J. P., herredsfoged 161. - Jesper, herredsfgd. 93. - Jesper Peter 97. - Morits Peter, herredsfgd. 97.
- Witte, Friedrich, gartner 113. - Jep, herredsfgd. 109.
- Wittig, Anna Maria Friderica, g. Petersen 110.
- Vittinghoff, Johann Wilhelm v. 105. - Proscovia v., g. Schwabe 105.
- Witzleben, Louisa Amalia Sofie Albertine v., g. v. Beulwitz 102.
- Wivild, Agustinus 98. Bolette Christine, g. Bertelsen 98.
- Vogt, Hans Russen, herredsfgd. 103. - Rasmus Rossen 103.
- Wolfhagen, Friedrich Hermann, herredsfgd. 93, 95. - Johan, etatsråd 93.
- Wolgang, Henriette Emilie, g. Oest 106.
- Vollbehr, Dorothea Margretha Christiana, g. Toosbuy 114.
- Wolter, Anna Amalia Elisabeth, g. Cronhelm 114.
- Worsaae, Ida Christiane, g. Hammerich 98. - Jens, amtsforv. 98.
- Voss, Johan, herredsfgd. 111. - Johann 103, 107. - Margaretha Catharina Caroline, g. Reiff 103, 107.
- Voyt, Christian, student 83.
- Vrange (Wranghe), Jacob (Jep), herredsfgd. 109.
- Wrede, Niels Pedersen, præst 20. - Peder 23.
- Youssy, Maria Jemina de, g. Prehn 112, 114.
- Zahrtmann, C. C., viceadmiral 160.
- Zeuthen, Frederik, bergkasserer 101. - Olaus, herredsfgd. 101. - Vilhelmine Frederikke, g. Flor 157, 164.
- Ziegler, Jens, Sørenskr. 132. - Lars, forpagter 132.
- Zinn, Abigael Pauline, g. Weber 107. - Emma, g. Hartmann 161.
- Zoëga, Johann, herredsfgd. 120. - Johannes, præst 120.
- Ægidius, Dorothea, g. Ambders 109. - Evald, præst 109. - Johan, præst 97. - Tycho Thomes, herredsfgd. 97.
- Ørbæk, urtekræmmer 33.
- Orsted, A. S., politiker 161. - H. C., professor 127, 128.

	Bind III—VI (1888—1891)	udsolgt.		Bind V (1932)	
Række 3.	Bind I—VI (1892—97).	udsolgt.		Hefte 1	14 ekspl.
				- 2	11 -
				- 3—4	15 -
Række 4.	Bind I—VI (1898—1903).	udsolgt.		Bind VI (1933)	
				Hefte 1—2	32 ekspl.
				- 3—4	37 -
Række 5.	Bind I (1904)	udsolgt.	Række 10.	Bind I (1934)	
	Bind II (1905)			Hefte 1—2	25 ekspl.
	Hefte 1	92 ekspl.		- 3—4	15 -
	- 2—3	udsolgt.		Bind II (1935)	
	Bind III—VI (1906—09)	udsolgt.		Hefte 1	20 ekspl.
				- 2	41 -
				- 3—4	40 -
Række 6.	Bind I—VI (1910—15).	udsolgt.		Bind III (1936)	
				Hefte 1	26 ekspl.
Række 7.	Bind I—VI (1916—21).	udsolgt.		- 2	42 -
				- 3—4	42 -
Række 8.	Bind I—V (1922—1926).	udsolgt.		Bind IV (1937)	
	Bind VI (1927).			Hefte 1	32 ekspl.
	Hefte 1	1 ekspl.		- 2	41 -
	- 2—4	udsolgt.		- 3—4	31 -
Række 9.	Bind I (1928).			Bind V (1938)	
	Hefte 1—3	udsolgt.		Hefte 1	34 ekspl.
	- 4	3 ekspl.		- 2	47 -
Række 9.	Bind II—IV (1929—31).	udsolgt.		- 3—4	udsolgt.
				Bind VI (1939)	
				Hefte 1	39 ekspl.
				- 2	29 -
				- 3—4	27 -

Af de endnu på lager værende årgange kan medlemmer erhverve enkelte årgange for 1940 for en pris af 4 kr. pr. årgang; enkelte hefter sælges for 1 kr. pr. stk. Ved køb af et enkelt sæt af de på lager værende årgange leveres disse for 30 kr. — For ikke-medlemmer er prisen hhv. 7 kr. og 50 kr. — Årgangene 1940—57 koster 15 kr. pr. årgang, 1958 flg. 20 kr. pr. årgang, enkelte hefter sælges ikke. — Bestillinger sendes til sekretæren, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Sdr. Fasanvej 46, København Valby.

Indholdsfortegnelse til de første 50 årgange er udsolgt, hvorimod indholdsfortegnelse for 1930—1945 kan fås for 2 kr.

Abonnement på *Personalhistorisk Tidsskrift* kan kun tegnes ved indmeldelse i Samfundet. Henvendelse herom sker direkte til Samfundets sekretær, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Søndre Fasanvej 46, København Valby. Foreninger og biblioteker har adgang til at blive medlemmer af Samfundet.

PUBLIKATIONER

udgivet af

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie

- Kr. Erslev: Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1660. 1885.. Kr. 1,00
Henry Bruun: Danmarks Amtsforgalvere 1660-1848. 1919..... - 3,25
Fritz Jürgensen West: De kongelige Amtmænd i Hertugdømmet
Slesvig 1660-1864. 1921..... Udsolgt
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrifts første 50
Bind. Ved H. Hjorth-Nielsen. 1930..... Udsolgt
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1930-45. Ved
Albert Fabritius. 1946..... Kr. 2,00
Perlestikkerbogen. Ved Hans Knudsen og Albert Fabritius. 1954. - 37,50
indb. - 48,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 28,00, indb. kr. 36,00.
Albert Fabritius: Giertrud Birgitte Bodenholfs mysterium og
gravrøverierne på Assistens kirkegård. 1955..... Kr. 2,75
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 2,00.
Knud Prange: Heraldisk nøgle til Nyt dansk Adelslexikon. 1959 - 27,00
indb. - 32,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 16,00, indb. kr. 19,00.
Alfred Larsen: Lolland-Falsters degne og skoleholdere. 1960. indb. - 75,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 50,00.

Samfundet ejer oplaget af

- Fredrik Nielsen, A. Olrik og J. Steenstrup: Dansk Navneskik. 1899. Kr. 1,00
Kristian Carøe: Den danske Lægestand I-V.
I. Doktorer og Licentiater 1479-1788. 1909..... - 2,00
II. Kirurger 1738-1785. 1906..... - 2,00
III. Den danske Lægestand 1786-1838. 1905..... - 2,00
IV. Den danske Lægestand. Supplementbind til 7. Udg. (Læger,
der har taget Eksamen efter 30. Januar 1838 og er døde inden
1. Januar 1901). 1904..... Udsolgt
V. Supplementbind. 1922..... Kr. 2,00
H. R. Hiort-Lorenzen: Slægten Fog. 2. Udg. 1906.
Tilsendes Samfundets medlemmer gratis ved indsendelse af porto, kr. 0,60.

*Henvendelse til sekretæren, afdelingsbibliotekar Sven Houmøller,
Sdr. Fasanvej 46, København Valby.*